

«QazaqGaz» ҰК» АҚ

**ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес
шоғырландырылған қаржылық есептілік және тәуелсіз
аудитордың аудиторлық есебі**

2024 жылғы 31 желтоқсан

Мазмұны

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп.....	1-2
Жиынтық табыс туралы шоғырландырылған есеп.....	3-4
Ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп.....	5
Капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп	6

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер

1 Компания туралы ақпарат.....	7
2 Қаржылық есептілікті дайындау негізі	8
3 Маңызды есепті пайымдаулар, бағалау мәндері және жорамалдар	13
4 Есеп саясатының маңызды аспектілеріне шолу.....	19
5 Жалпы бақылаудағы сатып алулар.....	26
6 Негізгі құралдар.....	28
7 Барлау және бағалау бойынша активтер.....	30
8 Пайдалану құқығы нысанындағы активтер	30
9 Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар.....	31
10 Басқа да қаржы активтері.....	33
11 Табыс салығынан басқа, өтелуге жататын ққс және салықтар бойынша алдын ала төлем	34
12 Банктік салымдар.....	35
13 Ақша қаражаты мен оның баламалары.....	35
14 Қорлар	36
15 Сауда және басқа да дебиторлық берешек.....	36
16 Капитал.....	37
17 Шығарылған борыштық бағалы қағаздар.....	39
18 Банктік кредиттер.....	40
19 Алынған қарыздар	42
20 Резервтер.....	43
21 Жалдау бойынша міндеттемелер.....	45
22 Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша міндеттемелер	45
23 Сауда және басқа да кредиторлық берешек	46
24 Басқа да қаржылық міндеттемелер	46
25 Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім.....	47
26 Сатудың өзіндік құны	47
27 Басқару ақысы.....	47
28 Жалпы және әкімшілік шығыстар.....	48
29 Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісімен есептелген пайыздық кіріс	48
30 Қаржылық шығыстар.....	49
31 Табыс салығы бойынша шығыстар.....	49
32 Байланысты тараптармен мәмілелер	52
33 Шарттық және шартты міндеттемелер.....	55
34 Қаржы құралдары, қаржы тәуекелдерін басқарудың мақсаты мен саясаты	61
35 Сегменттік есептілік.....	69
36 Есеп беру күннен кейінгі оқиғалар	70

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі

«QazaqGaz» ҰК» АҚ акционеріне, Директорлар кеңесіне және басшыларына:

Біздің пікір

Біздің пікірімізше, шоғырландырылған қаржылық есептілік «QazaqGaz» ҰК» АҚ (бұдан әрі – «Компания») және оның еншілес ұйымдарының (бұдан әрі бірге - «Топ») 2024 жылғы 31 желтоқсандағы шоғырландырылған қаржылық жағдайын, сонымен қатар көрсетілген күнге аяқталған жылдағы шоғырландырылған қаржылық нәтижелері мен шоғырландырылған ақша қаражатының қозғалысын барлық маңызды жағынан ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес шынайы түрде көрсетеді.

Аудит мәні

Біз Топтың келесілерді қамтитын шоғырландырылған қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік:

- 2024 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдайы туралы шоғырландырылған есеп;
- көрсетілген күнмен аяқталған жылдағы жиынтық табыс туралы шоғырландырылған есеп;
- көрсетілген күнмен аяқталған жылдағы ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп;
- көрсетілген күнмен аяқталған жылдағы капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп;
- есеп саясаты туралы маңызды ақпарат және басқа да түсіндірме ақпаратын қоса алғанда, шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер.

Пікір білдіру негіздемесі

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына (ХАС) сәйкес жүргіздік. Осы стандарттар бойынша біздің жауапкершілігіміз бұдан әрі біздің есебіміздің «Аудитордың шоғырландырылған қаржылық есептілік аудиті үшін жауапкершілігі» бөлімінде сипатталған.

Біздің аудиторлық дәлелдер пікір білдіруіміз үшін негіз болуға жеткілікті ері тиісті деп есептейміз.

Тәуелсіздік

Біз Бухгалтерлерге арналған халықаралық әдеп стандарттары кеңесі шығарған Кәсіби бухгалтерлердің халықаралық әдеп кодексіне (Халықаралық тәуелсіздік стандарттарын қоса алғанда) (БХӘСК кодексі) және Қазақстан Республикасындағы біздің шоғырландырылған қаржылық есептілік аудитімізге қолданылатын әдеп талаптарына сәйкес Топқа тәуелсіз болып табыламыз. Біз шоғырландырылған қаржылық есептілік аудитімізде қолданылатын БХӘСК кодексіне және Қазақстан Республикасының әдеп талаптарына сәйкес басқа да әдеп міндеттемелерін орындадық.

Біздің аудиторлық тәсіліміз

Қысқаша шолу

- Тұтастай алғанда Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігі деңгейіндегі маңыздылығы: 15,000,000 мың қазақстандық теңге, бұл салық салынғанға дейінгі пайданың шамамен 5% құрайды.
- Топтың аудит көлеміне Компания, төрт еншілес кәсіпорын және Қазақстандағы екі бірлескен кәсіпорын кірді.
- Аудит Топтың түсімінің 98% және салық салуға дейінгі Топтың абсолютті пайдасының 100% қамтиды.
- Ұзақ мерзімді активтердің құнсыздануы.
- «GPC Investment» ЖШС сатып алуды және күтілетін сатуды есепке алу.
- Газ сатып алу бойынша кредиторлық берешек.

Аудитті жоспарлау кезінде біз маңыздылықты анықтап, шоғырландырылған қаржылық есептіліктің маңызды бұрмалану тәуекелдерін бағаладық. Атап айтқанда, біз басшылықтың субъективті паймдауларына талдау жасадық, мысалы болжамдар жасау және табиғатынан белгісіз болашақ оқиғаларды қарастыруды қамтитын маңызды бухгалтерлік бағалауларына. Басқа аудиттердегідей, біз басшылықтың ішкі бақылау жүйелерін айналып өту қаупін, оның ішінде, бірақ онымен шектелмей, орынсыз әрекеттердің салдарынан елеулі бұрмалану қаупін тудыратын бұрмалаушылық белгілерінің болуын бағалауды қарастырдық.

Маңыздылық

Біздің аудит көлемін анықтауға маңыздылықты қолдануымыз әсер етті. Аудитте шоғырландырылған қаржылық есептілікте елеулі бұрмауланулар болмауына негізделген орынды сенімділікті басшылыққа алады. Бұрмалау алаяқтық немесе қателіктер нәтижесінде пайда болуы мүмкін. Егер олар жеке немесе жиынтықта пайдаланушылардың осы шоғырландырылған қаржылық есептілік негізінде қабылданатын экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін деп негізді түрде болжауға болатын болса, олар маңызды болып саналады.

Кәсіби пайымдауымызға сүйене отырып, біз төмендегі кестеде көрсетілгендей, маңыздылық үшін, оның ішінде Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігі деңгейінде маңыздылық үшін белгілі бір сандық шекті мәндерді орнаттық. Осы мәндердің көмегімен және сапалық факторларды ескере отырып, біз аудиттің көлемін, сондай-ақ аудиторлық шаралардың сипатын, мерзімдерін және көлемін анықтадық және егер болса (жеке және жиынтықта алынған) бұрмаланулардың тұтастай шоғырландырылған қаржылық есептілікке әсерін бағаладық.

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі (жалғасы)

3 - бет

Тұтастай алғанда Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігі деңгейіндегі маңыздылық

15,000,000 мың теңге

Біз оны қалай анықтадық

Салық салуға дейінгі пайданың шамамен 5%

Маңыздылық деңгейін анықтау үшін қолданылған базалық көрсеткіштің негіздемесі

Біз маңыздылық деңгейін анықтау үшін базалық көрсеткіш ретінде пайдалану туралы шешім қабылдадық салық салуға дейінгі пайда, өйткені біз пайдаланушылар Топ қызметінің нәтижелерін бағалау үшін жиі қарастыратын осы базалық көрсеткіш деп санаймыз және ол жалпы қабылданған базалық көрсеткіш болып табылады. Біз маңыздылықты 5% деңгейінде белгіледік, бұл осы сектордағы пайдаға бағдарланған кәсіпорындар үшін қолданылатын қолайлы сандық маңыздылық шектерінің диапазонына сәйкес келеді.

Аудиттің негізгі мәселелері

Аудиттің негізгі мәселелері – бұл, біздің кәсіби пайымдауымызға сәйкес, ағымдағы кезеңдегі шоғырландырылған қаржылық есептілік аудиті үшін ең маңызды болып табылатын мәселелер. Бұл мәселелер тұтастай алғанда шоғырландырылған қаржылық есептілік аудиті аясында және осы есеп беру туралы пікірімізді қалыптастыру кезінде қарастырылды және біз бұл мәселелер бойынша жеке пікір білдірмейміз.

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі (жалғасы)

4 - бет

Аудиттің негізгі мәселелері

Аудиттің негізгі мәселесі бойынша қандай аудиторлық рәсімдер жүргізілді

Ұзақ мерзімді активтерді құнсыздандыру

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке 3, 6, 7, 8-ескертпелер

2024 жылы Топтың табыстылығына газ сатып алу бағасының айтарлықтай өсуі, теңгенің АҚШ долларына қатысты әлсіреуі және Топ өз қызметін жүзеге асыратын экономикалық ортадағы орын алған өзгерістер әсер етті. Бұл Топтың баланстық құны 1,648,142,206 мың теңге болатын айналымнан тыс активтерінің 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша құнсыздануы мүмкін екендігін көрсетеді (негізгі құралдар — 1,593,607,454 мың теңге, барлау және бағалау жөніндегі активтер — 5,590,260 мың теңге, пайдалану құқығы нысанындағы активтер — 44,539,508 мың теңге, материалдық емес активтер — 4,404,984 мың теңге). Активтердің өтелетін сомасы оларды пайдалану құндылығын ескере отырып айқындалды. Өтелетін соманы анықтау болашақтағы болжамды ақша ағындарына, дисконттау мөлшерлемелеріне және негізгі өндірістік шығындар деңгейіне қатысты айтарлықтай пайымдаулар мен басшылықтың болжамдарын талап етеді. Бұл болжамдар нарықтық жағдайлардың белгісіздігіне байланысты айтарлықтай құбылмалылыққа ұшырайды.

Құнсыздануға жүргізілген тест нәтижесінде Топ 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 2,997,888 мың теңге сомасына құнсызданудан болған шығынды есепке алды.

Біз активтердің баланстық құнының маңыздылығына және өтелетін соманы анықтау кезінде айтарлықтай пайымдау қажет екендігіне байланысты осы салаға назар аудардық.

Біздің процедураларымызға мыналар кірді:

- Біз ішкі процестер мен бақылау туралы түсінік алдық және 36 ХҚЕС (IAS) сәйкестігі үшін ұзақ мерзімді активтердің құнсыздануын бағалау кезінде басшылық қолданатын әдістемені талдадық.
- Біз басшылық дайындаған құнсыздану үлгілерін алдық, олармен таныстық және бағаладық, сондай-ақ есептеулердің математикалық дәлдігін тексердік. Біз ішкі нарықтағы тарифтер, экспорттық сату бағалары, тасымалдау және өндіру көлемі, инфляция деңгейі, елге төн тәуекелдер және шетел валюталарының бағамдары сияқты модельдерде қолданылатын әдіснамалар мен болжамдарға талдау жасадық.
- Біз құнсыздану үлгілерінде басшылық қолданатын дисконттау мөлшерлемелерін талдау үшін бағалау бойынша сарапшыларымызды пайдаландық.
- Біз болашақ операциялық және күрделі шығындарды, сондай-ақ кіріс болжамдарын соңғы бекітілген бизнес-жоспарлар мен бюджеттермен салыстырдық.
- Біз құнсыздану модельдерінде қолданылатын негізгі болжамдарды ақша ағындарын тудыратын тиісті бірліктердің тарихи көрсеткіштерімен салыстырдық.
- Біз олардың құнсыздану нәтижелеріне ықтимал әсерін және өтелетін соманың ықтимал нәтижелерінің ауқымын бағалау үшін негізгі болжамдардың сезімталдығын талдадық.
- Біз 36 ХҚЕС (IAS) талаптарына сәйкестігі бойынша шоғырландырылған қаржылық есептілікке 3,6,7 және 8-ескертпелерде тиісті ескертпелердің бағалауын жүргіздік.

Аудиттің негізгі мәселелері

Аудиттің негізгі мәселесі бойынша қандай аудиторлық рәсімдер жүргізілді

"GPC Investment" ЖШС сатып алуды және күтілетін сатуды есепке алу

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке 5-ескертпе

2024 жылғы 14 ақпанда Топ бас компания «Самұрық-Қазына» АҚ-нан, жалпы сомасы 38,737,143 мың теңгеге жай акциялар шығару арқылы «GPC Investment» ЖШС-ның (бұдан әрі - "GPCI") 100% үлесін сатып алды. GPCI сатып алу жалпы бақылаудағы тараптардан еншілес ұйымды сатып алу ретінде көрсетілді. Топ 25% үлесін сақтай отырып, 2025 жылдың 30 маусымына дейін GPCI-дегі 75% үлесін сатуды жоспарлап отыр.

GPCI сатып алуды есепке алу және оны кейін шығу тобы ретінде жіктеу Топ басшылығының, әсіресе жалпы бақылаудағы тараптардан еншілес ұйымды сатып алуды есепке алуға, сондай-ақ GPCI-ді 5 ХҚЕС (IFRS) сәйкес шығу тобы ретінде жіктеуге және бағалауға, оның ішінде сату ықтималдығын бағалауды және шығу тобының құнын бағалауды талап етеді.

Біз осы мәмілеге шығу тобының сатуға арналған деп жіктелетін активтерінің баланстық құнының маңыздылығына және оның құрамына айтарлықтай бухгалтерлік пікірлер мен бағалаулар кіруіне байланысты назар аудардық.

Біздің процедураларымызға мыналар кірді:

- Біз бас компания мен Топ арасындағы сатып алу-сату шартын және 2024 жылы GPCI сатылғанын растайтын тиісті құжаттарды талдадық.
- Біз GPCI қатысу үлесінің 75% күтілетін іске асыруға қатысты Топ пен өлеуетті сатып алушы арасындағы сатып алу-сату шартының алдын ала нұсқасын және тараптардың бұл мәмілені 2025 жылы аяқтау ниетін растайтын құжаттардың тиісті алдын ала нұсқаларын талдадық.
- Біз сатып алу күніне GPCI активтері мен міндеттемелерінің сатып алу құны мен баланстық құнына талдау жасадық.
- Біз жалпы бақылаудағы Тараптар арасындағы операциялар ретінде сатып алуды есепке алу жөніндегі басшылықтың пайымдауларына талдау жасадық.
- Біз GPCI құрылтай шартының жобалық нұсқасын және корпоративтік басқаруды сипаттайтын құжаттардың басқа жобалық нұсқаларын және қатысушылар деңгейіндегі негізгі шешімдерді қабылдау процесін, бақылау кеңесін және бас директорды талдадық.
- Жоғарыда аталған талданған құжаттардың негізінде біз GPCI бақылауын бағалау үшін ең маңызды әрекеттер туралы түсінік алдық.
- Біз басшылықпен олардың жоспарларын, мәмілені белгіленген мерзімде аяқтау ықтималдығын және GPCI бақылауының ауысуын талдауды талқыладық.
- Біз 2024 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша шығу тобының өділ құнын оның баланстық құнымен салыстырдық.
- Біз күтілетін іске асыруға байланысты GPCI қатысу үлесінің 75% байланысты операцияларды есепке алу және ашу тәртібін қарауға көмектесу үшін бухгалтерлік есеп бойынша техникалық мамандарды шақырдық.

Біз Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне 5-ескертпеде 5 ХҚЕС (IFRS) талаптарына сәйкестігіне тиісті ескертпелердің бағалауын жүргіздік.

Аудиттің негізгі мәселелері**Аудиттің негізгі мәселесі бойынша қандай аудиторлық рәсімдер жүргізілді****Газ сатып алу бойынша кредиторлық берешек****Шоғырландырылған қаржылық есептілікке 3 және 23-ескертпелер**

2023 және 2024 жылдары Топ өзінің негізгі жеткізушілерінің бірінен тауарлық газды баға келісімсіз сатып алды. 2025 жылғы 14 ақпанда екі тарап 2023-2033 жылдарға арналған газ сатып алу шартына қол қойды.

Топ 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ қол қойған шарттағы бағалар негізінде 266,342,015 мың теңге сомасындағы кредиторлық берешекті мойындады.

Біз кредиторлық берешектің маңыздылығына байланысты және есеп беру күнінен кейін тараптар келісімшартқа қол қойғанын ескере отырып, осы салаға назар аудардық.

Біздің процедураларымызға мыналар кірді:

- Біз топ қол қойған 2023-2033 жылдарға арналған газ сатып алу шартын зерттедік.
- Біз 2024 жылғы 31 желтоқсанға жеткізушіден 266,342,015 мың теңге сомаға кредиторлық берешекті растайтын хат алдық.
- Біз кредиторлық берешекті есептеудің математикалық дұрыстығын тексердік.
- Біз шоғырландырылған қаржылық есептіліктің 3 және 23-ескертпелерінде ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарының талаптарына сәйкестігіне тиісті ақпаратты бағалауды жүргіздік.

Топтың аудит көлемін анықтау

Біз аудит көлемін Топтың құрылымын, Топ пайдаланатын есепке алу процестерін және бақылау құралдарын, сондай-ақ Топ өз қызметін жүзеге асыратын саланың ерекшелігін ескере отырып, тұтастай алғанда шоғырландырылған қаржылық есептілік туралы өз пікірімізді білдіру үшін жеткілікті көлемде жұмыстарды орындай алатындай етіп айқындадық.

Топтық аудитке жалпы көзқарасты анықтау кезінде біз Топтық аудитор немесе компоненттік аудитор ретінде орындауымыз керек жұмыс түрін анықтадық.

Топтың газ тасымалдау және газ өндіру қуаттары Қазақстан Республикасында орналасқан. Топтың активтері мен операциялары, қызметі бірлесіп бақыланатын жеті ұйымды қоса алғанда, жиырма субъектіге (компоненттерге) бөлінеді. Олардың ішінде біз жеті компонентті маңызды деп анықтадық, оның ішінде компания, оның төрт еншілес компаниясы және екі бірлескен кәсіпорын.

Алты маңызды компонент бойынша біз олардың қаржылық ақпаратына толық аудит жүргіздік, оны Топ шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау үшін пайдаланады.

Жалпы, біздің аудит көлемі 99% активтерді, 98% түсімді және салық салуға дейінгі абсолютті пайданың 100% қамтиды. Орындалған рәсімдер бізге Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне қатысты жеткілікті тиісті аудиторлық дәлелдер алуға мүмкіндік берді, бұл біздің пікірімізге негіз болады.

Өзге ақпарат

Басшылық өзге ақпарат үшін жауапты болады. Өзге ақпарат жылдық есепті қамтиды (бірақ шоғырландырылған қаржылық есептілікті және осы есеп туралы біздің аудиторлық есебімізды қамтымайды), жылдық есеп бізге аудиторлық есебіннің күнінен беріледі деп күтілуде.

Шоғырландырылған қаржылық есептілік туралы біздің пікіріміз өзге ақпаратқа қолданылмайды және біз осы ақпаратқа қатысты қандай да бір нысанда сенім білдіретін қорытынды шығармаймыз.

Біздің шоғырландырылған қаржылық есептілік аудитін жүргізуімізге байланысты біздің міндетіміз жоғарыда көрсетілген өзге ақпаратпен танысу және өзге ақпарат пен шоғырландырылған қаржылық есептілік немесе аудит жүргізу барысында алған біздің білім арасында елеулі сәйкессіздік болуы және өзге ақпаратта басқа ықтимал маңызды бұрмаланулар болуы туралы мәселені қарау болып табылады.

Егер жылдық есеппен танысқан кезде біз онда елеулі бұрмалаушылық бар деген қорытындыға келсек, мұны корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалардың назарына жеткізуіміз керек.

Басшылықтың және корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалардың шоғырландырылған қаржылық есептілігі үшін жауапкершілігі

Басшылық осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес дайындалуы мен әділ ұсынылуы үшін және алаяқтық немесе қателік салдарынан елеулі бұрмаланулар жоқ шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындауға қажет деп санайтын ішкі бақылау жүйесі үшін жауапты.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін бағалауға, тиісті жағдайларда қызметтің үздіксіздігіне қатысты мәліметтерді ашуға және басшылық Топты таратуға, оның қызметін тоқтатуға ниеттенген немесе оның қызметін таратудан немесе тоқтатудан басқа қандай да бір нақты баламасы болмаған жағдайларды қоспағанда, қызметтің үздіксіздігі туралы жорамал негізінде есептілік жасауға жауапты.

Корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалар Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігін дайындалуын қадағалауға жауапты.

Аудитордың шоғырландырылған қаржылық есептілік аудиті үшін жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз шоғырландырылған қаржылық есептілікте алаяқтық немесе қателіктер салдарынан елеулі бұрмалаулар жоқ екендігіне орынды сенімділіктің болуы және біздің пікірімізді қамтитын аудиторлық қорытынды шығару болып табылады. Ақылға қонымды сенімділік – бұл жоғары деңгейдегі сенімділікті білдіреді, бірақ ол ХАС-қа сәйкес жүргізілген аудит маңызды бұрмалаулар болған жағдайда оларды әрқашан анықтайтындығына кепілдік бермейді. Бұрмалау алаяқтық әрекеттердің немесе қателіктердің нәтижесі болуы мүмкін және егер олар жеке немесе жиынтығында пайдаланушылардың осы шоғырландырылған қаржылық есептілік негізінде қабылданатын экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін деп негізді түрде болжауға болатын болса, маңызды болып есептеледі.

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі (жалғасы)

8-бет

ХАС-қа сәйкес жүргізілетін аудит аясында біз кәсіби пайымдауды қолданамыз және бүкіл аудит барысында кәсіби күдікшілікті сақтаймыз. Сонымен қатар, біз келесі әрекеттерді орындаймыз:

- алаяқтық әрекеттер немесе қателіктер салдарынан шоғырландырылған қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық рәсімдерді әзірлейміз және жүргіземіз; біздің пікірімізді білдіруге негіз болу үшін жеткілікті және тиісті болып табылатын аудиторлық дәлелдемелерді аламыз. Алаяқтық әрекеттер нәтижесінде елеулі бұрмалануды анықтамау тәуекелі қателік нәтижесінде елеулі бұрмалануды анықтамау тәуекелінен жоғарырақ, себебі алаяқтық әрекеттер сөз байласуды, жалғандықты, қасақана өткізіп жіберуді, ақпаратты бұрмалап ұсынуды немесе ішкі бақылау жүйесінен тыс іс-әрекеттерді қамтуы мүмкін;
- Топтың ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікір білдіру мақсатында емес, мән-жайларға сәйкес келетін аудиторлық рәсімдерді әзірлеу мақсатында аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесі туралы түсінік аламыз;
- қолданылған есеп саясатының тиісті сипатын және басшылық есептеген бағалау мәндерінің негізділігін және ақпараттың тиісті ашылуын бағалаймыз;
- біз басшылықтың қызметтің үздіксіздігіне жол беруінің заңдылығы туралы қорытынды жасаймыз, ал алынған аудиторлық дәлелдердің негізінде Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетіне айтарлықтай күмән тудыруы мүмкін оқиғаларға немесе жағдайларға байланысты айтарлықтай белгісіздік бар ма деген қорытынды жасаймыз. Егер біз елеулі белгісіздіктің бар екендігі туралы қорытындыға келсек, біз аудиторлық есепте шоғырландырылған қаржылық есептіліктегі ақпаратты тиісті түрде ашуға назар аударуымыз керек немесе, егер мұндай ақпаратты ашу тиісті түрде болмаса, пікірімізді өзгертуге тиістіміз. Біздің тұжырымдарымыз аудиторлық есеп жасалған күнге дейін алынған аудиторлық дәлелдерге негізделген. Алайда, болашақ оқиғалар немесе жағдайлар Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін жоғалтуына әкелуі мүмкін;
- тұтастай алғанда, шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ұсынылуын, оның құрылымы мен мазмұнын, оның ішінде ақпаратты ашуды, сондай-ақ шоғырландырылған қаржылық есептіліктің оның негізінде жатқан операциялар мен оқиғаларды олардың дұрыс ұсынылуын қамтамасыз ету үшін бақылаймыз;
- шоғырландырылған қаржылық есептілік бойынша пікір білдіру үшін субъектілердің немесе Топ ішіндегі қаржылық ақпаратына қызметке қатысты жеткілікті тиісті аудиторлық дәлелдер аламыз. Біз Топтың аудитін басқаруға, бақылауға және жүргізуге жауап береміз. Біз аудиторлық пікіріміз үшін толық жауаптымыз.

Біз корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалармен өзара ақпараттық қатынастар жасаймыз, оларға өзге ақпараттан бөлек, жоспарланған аудиттің көлемі мен мерзімдерін, сондай-ақ, аудит нәтижесінде туындаған маңызды ескертпелер туралы, оның ішінде, аудит барысында айқындалған ішкі бақылаудың маңызды жетіспеушіліктері туралы мәлімет береміз.

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі (жалғасы)

9-бет

Біз сондай-ақ корпоративтік басқаруға жауапты тұлғаларға тәуелсіздікке қатысты барлық тиісті этикалық талаптарды сақтағанымыз және осы адамдарға аудитордың тәуелсіздігіне негізді түрде ықпал ететін барлық өзара қатынастар мен өзге де мәселелер туралы, ал қажет болған жағдайларда тиісті сақтық шаралары туралы хабардар еткеніміз туралы мәлімдемені ұсынамыз.

Корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалардың назарына жеткізген мәселелердің ішінен біз ағымдағы кезеңдегі шоғырландырылған қаржылық есептілік аудиті үшін ең маңызды, сондықтан аудиттің негізгі мәселелері болып табылатын мәселелерді анықтаймыз. Біз бұл мәселелерді аудиторлық есебімізде сипаттаймыз, оларға осы мәселелер туралы ақпаратты жария етуге заңмен немесе нормативтік актімен тыйым салынған кезде немесе өте сирек жағдайларда қандай да бір мәселе туралы ақпарат біздің есепте хабарланбауы керек деген қорытындыға келгенде, мұндай ақпаратты хабарлаудың теріс салдары оның хабарламасының қоғамдық маңызды пайдасынан асып түседі деп негізді түрде болжауға болады деген жағдайлар кірмейді.

Нәтижелер бойынша тәуелсіз аудитордың осы аудиторлық есеп шығарылған тапсырманың жетекшісі – Алмаз Садыков.

«ПрайсуотерхаусКуперс» ЖШС атынан

Price Waterhouse Coopers LLP

Бекітілді:

А. Косрабаев
Азамат Конратбаев
Басқарушы директор
«ПрайсуотерхаусКуперс» ЖШС
(Қазақстан Республикасы Қаржы Министрлігінің
1999 жылғы 21 қазандағы № 0000005
Бас мемлекеттік лицензиясы)

Қол қойылды:

Алмаз Садыков
Алмаз Садыков
Аудитор-орындаушы
(2019 жыл 8 ақпандағы №МФ-0000745
Біліктілік куәлігі)

2025 жылғы 28 ақпан
Астана, Қазақстан

«QazaqGaz» ҰК» АҚ
Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп 2024 жылғы 31 желтоқсанға

Мың теңгемен	Ескерт.	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
АКТИВТЕР			
Айналымнан тыс активтер			
Негізгі құралдар	6	1.593.607.454	1.430.331.997
Барлау және бағалау бойынша активтер	7	5.590.260	4.510.107
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер	8	44.539.508	66.806.648
Материалдық емес активтер		4.404.984	4.752.739
Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар	9	1.071.297.493	1.241.253.329
Айналымнан тыс активтер үшін берілген аванстар		1.332.182	1.890.448
Өтелуге жататын ҚҚС	11	62.711.533	60.877.222
Кейінге қалдырылған салық активтері	31	28.449.891	6.450.522
Басқа айналымнан тыс қаржылық активтер	10	5.028.994	–
Басқа да айналымнан тыс активтер		1.549.398	114.565
Банк салымдары	12	2.358.498	2.955.454
		2.820.870.195	2.819.943.031
Айналымдағы активтер			
Қорлар	14	91.010.602	63.191.048
Сауда және басқа да дебиторлық берешек	15	237.132.221	287.464.653
Берілген аванстар		1.881.600	1.659.507
Байланысты тарапқа берілген қарыздар		–	39.977.505
Табыс салығынан басқа салықтар бойынша алдын ала төлем	11	205.544.211	116.234.429
Корпоративтік табыс салығы бойынша алдын ала төлем	31	54.476.304	43.406.962
Басқа да айналымдағы активтер		1.081.188	634.182
Басқа да айналымдағы қаржы активтері	10	63.269.275	103.244.373
Банк салымдары	12	1.599.578	482.975
Ақша қаражаты мен оның баламалары	13	606.624.975	66.770.948
		1.262.619.954	723.066.582
Сатуға арналған деп жіктелген активтер	5, 6	239.864.465	–
		1.502.484.419	723.066.582
АКТИВТЕРДІҢ ЖИЫНЫ		4.323.354.614	3.543.009.613

7-70 беттің аралығында қоса берілген ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажыратылмас бөлігі болып табылады.

«QazaqGaz» ҰК» АҚ

Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп 2024 жылғы 31 желтоқсанға (жалғасы)

Мын теңгемен	Ескерт.	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
КАПИТАЛ ЖӘНЕ МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
КАПИТАЛ			
Жарғылық капитал	16	495.906.196	447.874.886
Қосымша төленген капитал		38.489.380	25.946.130
Есептілік валютасын қайта есептеу резерві		2.800.396	2.158.137
Басқа резервтер		(107.241)	–
Бөлінбеген пайда		2.292.823.933	2.026.909.132
КАПИТАЛ ЖИЫНЫ		2.829.912.664	2.502.888.285
Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	17	492.737.184	325.433.246
Банктік кредиттер	18	9.632.819	29.965.552
Жалдау бойынша міндеттемелер	21	29.612.848	54.969.380
Қызметкерлерге сыйақыларды төлеу бойынша міндеттемелер		292.673	447.939
Резервтер	20	82.984.016	78.093.857
Басқа да ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	24	3.287.370	4.192.701
Шарт бойынша міндеттемелердің ұзақ мерзімді бөлігі	22	10.518.617	10.820.812
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	31	73.300.600	62.741.275
		702.366.127	566.664.762
Қысқа мерзімді міндеттемелер			
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	17	15.962.435	3.800.488
Банктік кредиттер	18	7.978.557	17.947.310
Алынған кредиттер	19	–	7.968.020
Резервтер	20	39.657.735	34.665.401
Сауда және басқа да кредиторлық берешек	23	495.846.492	353.711.924
Табыс салығынан басқа, төленуге жататын салықтар		4.576.144	4.365.154
Жалдау бойынша міндеттемелер	21	25.372.441	21.717.317
Шарт бойынша міндеттемелер	22	3.523.237	4.941.775
Басқа да қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	24	22.292.727	21.852.939
Басқа да қысқа мерзімді міндеттемелер		3.149.240	2.486.238
		618.359.008	473.456.566
Сатуға арналған ретінде жіктелген активтермен байланысты міндеттемелер	5	172.716.815	–
		791.075.823	473.456.566
МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНЫ		1.493.441.950	1.040.121.328
КАПИТАЛ МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНЫ		4.323.354.614	3.543.009.613

А.М. Ақан
Басқарма төрағасының экономика
және қаржы жөніндегі орынбасары

Е.Н. Бокаев
Бас бухгалтер

Мың теңгемен	Ескерт.	2024 ж.	2023 ж.
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім	25	1.259.400.155	1.080.715.085
Сатудың өзіндік құны	26	(1.289.657.733)	(1.023.092.705)
Жалпы (шығын)/пайда		(30.257.578)	57.622.380
Басқару ақысы	27	47.568.050	493.854
Жалпы және әкімшілік шығыстар	28	(43.843.721)	(63.155.929)
Күтілетін кредиттік шығын резервін есептеу		(5.264.781)	(2.296.278)
Басқа да операциялық кірістер		4.675.651	2.869.912
Басқа да операциялық шығыстар		(4.416.151)	(3.579.486)
Операциялық шығын		(31.538.530)	(8.045.547)
Тиімді пайыздық мөлшерлеме өдісімен есептелген пайыздық кіріс	29	43.095.509	37.651.233
Қаржылық кіріс		7.197	308.737
Қаржылық шығындар	30	(40.628.529)	(60.583.175)
Бірлескен кәсіпорындардың пайдасындағы үлесі	9	371.144.276	321.932.666
Оң бағамдық айырма, нетто		(39.645.529)	19.995.722
Салық салынғанға дейінгі пайда		302.434.394	311.259.636
Табыс салығы бойынша (шығыстар)/үнемдеу	31	(2.969.285)	14.594.047
Жалғасатын қызметтен түскен жылдағы пайда		299.465.109	325.853.683
Тоқтатылған қызмет			
Тоқтатылған қызметтен салық салғаннан кейінгі шығын	5	(10.372.547)	–
Жылдағы таза пайда		289.092.562	325.853.683

«QazaqGaz» ҰК» АҚ

Жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін (жалғасы)

Мың теңгемен	Ескерт.	2024 ж.	2023 ж.
Басқа да жиынтық кіріс			
<i>Келесі кезеңдерде пайданың немесе шығынның құрамына қайта жіктелуге жататын басқа да жиынтық кіріс сомалары</i>			
Басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерін қайта бағалаудан жүзеге асырылмаған шығын		(107.241)	–
Шетелдік операцияларды қайта есептеу кезінде болған бағамдық айырмалар		642.259	(404.668)
Келесі кезеңдерде пайда немесе шығын құрамында қайта жіктелуге жататын таза жиынтық (шығын)/кіріс		535.018	(404.668)
<i>Келесі кезеңдерде пайданың немесе шығынның құрамына қайта жіктелмейтін басқа да жиынтық кіріс сомалары</i>			
Белгіленген төлемдермен жоспарлар бойынша актуарлық кіріс/(шығын)		(31.960)	34.170
Табыс салығы бойынша шығыстардың өсері	31	5.722	(6.834)
Келесі кезеңдерде пайда немесе шығын құрамында қайта жіктелуге жатпайтын таза жиынтық кіріс/(шығын)		(26.238)	27.336
Табыс салығын шегере отырып, бір жылғы басқа да жиынтық (шығын)/кіріс		508.780	(377.332)
Табыс салығы шегерілген бір жылғы өзге жиынтық кіріс		289.601.342	325.476.351
Акцияға шаққандағы пайда			
Базалық және бөлінген	16	0,77	0,87
Базалық және бөлінген, жалғастырылған операциялардан		0,80	0,87
Базалық және бөлінген, тоқтатылған операциялардан		(0,03)	–

А.М. Ақан

Басқарма төрағасының экономика және қаржы жөніндегі орынбасары

Е.Н. Бокеев

Бас бухгалтер

«QazaqGaz» ҰК» АҚ

Ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

Мың теңгемен	Ескерт.	2024 ж.	2023 ж.
Операциялық қызметтен болған ақша ағындары			
Сатып алушылардан түсімдер		1.384.417.164	1.021.509.278
Басқару ақысынан түсетін түсімдер		53.829.332	-
Алынған пайыздар		38.916.947	28.009.395
Салық органдарынан салықтардың қайтарылуы		12.476.177	9.151
Тарифті қайта есептеуге байланысты түсімдер		22.239.953	-
Басқа да түсімдер		4.493.064	6.528.297
Өнім берушілерге төлемдер		(1.214.303.107)	(829.045.089)
Төленген табыс салығы		(25.341.188)	(17.680.149)
Басқа да салықтар және бюджетке төлемдер		(84.883.441)	(52.090.223)
Төленген пайыздар	34	(23.027.862)	(30.976.493)
Қаржылық жалдау бойынша төленген пайыздар	21, 34	(11.775.188)	(14.988.904)
Жұмыскерлерге төлемдер		(84.161.418)	(74.733.572)
Басқа да төлемдер		(18.791.877)	(13.436.207)
Операциялық қызметтен болған таза ақша ағындары		54.088.556	23.105.484
Инвестициялық қызметтен болған ақша ағындары			
Банк салымдарын қайтару		61.123.228	47.174.581
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді сатудан түскен түсімдер		2.172.471	7.585.737
Бірлескен кәсіпорындардан алынған дивидендтер	9	541.462.793	10.954.351
Қарыздық бағалы қағаздарды өтеу		61.850.600	-
Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ноттарын өтеуден түскен түсімдер	10	49.919.356	228.797.391
Бірлескен кәсіпорынды сатудан түскен түсімдер		1.263.164	-
Ұзақ мерзімді қаржы активтерін сатып алу		(65.514.443)	(63.260.261)
Банк салымдарын орналастыру		(61.604.224)	(36.968.493)
Негізгі құралдарды, материалдық емес активтерді және барлау мен бағалау бойынша активтерді сатып алу		(283.685.630)	(305.051.235)
Байланысты тараптарға қарыздар беру		(6.500.394)	(42.730.371)
Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ноттарын сатып алу	10	(15.093.674)	(233.623.073)
Инвестициялық қызметте (пайдаланылған)/алынған таза ақша ағындары		285.393.247	(387.121.373)
Қаржылық қызметтен болған ақша ағындары			
Пайыздық қарыздар бойынша түсімдер	34	116.472.264	-
Байланысты тараптың жарналары	34	142.621.853	-
Пайыздық қарыздарды өтеу	34	(30.057.527)	(92.009.799)
Байланысты тараптан алынған қарыздарды өтеу	19, 34	(8.222.333)	(8.504.752)
Жалдау бойынша міндеттемелерді өтеу	21, 34	(21.703.583)	(18.788.145)
Жалғыз акционерге төленетін дивидендтер	16, 32	(22.809.827)	(27.065.364)
Қаржылық қызметте пайдаланылған/(қызметтен алынған) таза ақша ағындары		176.300.847	(146.368.060)
Ақша қаражаты мен оның баламаларындағы таза өзгеріс		515.782.650	(510.383.949)
Ақша қаражаты мен оның баламалары бойынша таза бағамдық айырма		43.556.700	26.675
Ақша қаражаты мен оның баламаларының өзгеруі		13.357	-
Жыл басындағы ақша қаражаты мен оның баламалары	13	66.770.948	577.128.222
Жыл соңындағы ақша қаражаты мен оның баламалары	13	626.123.655	66.770.948

* 2024 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жылдың аяғындағы ақша қаражаты мен ақша қаражатының балама сомасы 2024 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жылдағы қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте ұсынылған ақша қаражаты мен ақша қаражатының балама сомасына сәйкес келмейді, өйткені ол сатуға арналған топтар туралы 5-параграфта ашылған ретінде жіктелген ақша қаражаты мен ақша қаражатының балама сомасын қамтиды.

А.М. Ақан

Басқарма төрағасының экономика және қаржы жөніндегі орынбасары

Е.Н. Бокеев

Бас бухгалтер

7-70 беттің аралығында қоса берілген ескертпелер осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажыратылмас бөлігі болып табылады.

«QazaqGaz» ҰК» АҚ

Капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

Мың теңгемен	Ескерт.	Жарғылық капитал	Қосымша төленген капитал	Есептілік валютасын қайта есептеу резерві	Басқа резервтер	Бөлінбеген пайда	Жиыны
2022 ж. 31 желтоқсанға		430,959.489	25,946.130	2,562.805	-	1,728.093.477	2,187,561.901
Бір жылғы таза пайда		-	-	-	-	325,853.683	325,853.683
Бір жылғы басқа да жиынтық шығын		-	-	(404,668)	-	27,336	(377,332)
Бір жылғы жиынтық кіріс жиыны		-	-	(404,668)	-	325,881,019	325,476,351
Акциялар шығарылымы	16	16,915.397	-	-	-	-	16,915.397
Дивидендтер	16	-	-	-	-	(27,065.364)	(27,065.364)
2023 ж. 31 желтоқсанға		447,874.886	25,946.130	2,158.137	-	2,026,909.132	2,502,888.285
Бір жылғы таза пайда		-	-	-	-	289,092.562	289,092.562
Бір жылғы басқа да жиынтық кіріс		-	-	642,259	(107,241)	(26,238)	508,780
Бір жылғы жиынтық кіріс жиыны		-	-	642,259	(107,241)	289,066.324	289,601.342
Акциялар шығарылымы	16	48,031.310	-	-	-	(341,696)	47,689.614
Дивидендтер	16, 32	-	-	-	-	(22,809.827)	(22,809.827)
Акциягермен жасалған басқа да операциялар	16	-	12,543.250	-	-	-	12,543.250
2024 ж. 31 желтоқсанға		495,906.196	38,489.380	2,800.396	(107,241)	2,292,823.933	2,829,912.664

А.М. Ақан
Басқарма төрағасының экономика және қаржы жөніндегі орынбасары

Е.Н. Бокаев
Бас бухгалтер

1 Компания туралы ақпарат

Қоса беріліп отырған шоғырландырылған қаржылық есептілікке «QazaqGaz» ҰК» АҚ-ның (бұдан әрі мәтін бойынша - «Компания» немесе «QG» немесе «бас ұйым») және оның еншілес ұйымдарының (бұдан әрі мәтін бойынша бірлесіп - «Топ» деп аталады) қаржылық есептілігі кіреді.

«QG» Қазақстан Республикасы Үкіметінің (бұдан әрі - «Үкімет») 2000 жылғы 5 ақпандағы № 173 Қаулысының негізінде бекітілген және 2000 жылғы 13 наурыздағы жабық акционерлік қоғам күйінде тіркелген акционерлік қоғам болып табылады. 2004 жылғы 9 маусымда Компания Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес акционерлік қоғам болып қайта тіркелді. Топтың бас кеңсесі Қазақстан Республикасы, Астана қаласы, Есіл ауданы, Өліхан Бөкейхан көшесі, 12-үй мекенжайы бойынша тіркелген.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Самұрық-Қазына» «QG»-ның жалғыз акционері болып табылады, ал «Самұрық-Қазына»-ның барлық еншілес ұйымдары Компания мен Топтың байланысты тараптары ретінде қарастырылады.

ҚР Үкіметінің 2012 жылғы 5 шілдедегі № 914 Қаулысына сәйкес «ҚазТрансГаз» газ және газбен қамсыздандыру саласында ұлттық оператор болып анықталды. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 30 қарашадағы № 852 қаулысымен «QG»-ға Ұлттық компания мәртебесі берілді. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 31 желтоқсандағы № 982 қаулысымен «ҚазТрансГаз» ҰК» АҚ «QazaqGaz» ҰК» АҚ болып өзгертілді. Топтың ұлттық оператор ретіндегі негізгі міндеті Қазақстанның тауар газындағы ішкі мұқтаждықтарын сенімді қамтамасыз ету болып табылады.

Топ қызметінің негізгі бағыттарына мыналар кіреді:

- Қазақстанда магистральдық құбырлардың газ көлік жүйелерін жалпы дамыту үшін инвестициялық қызметті басқару;
- Қазақстанда газ кеніштерін өзірлеу үшін инвестициялық қызметті басқару;
- газ өнеркәсібінде жобаларды зерттеу және өзірлеу бойынша кеңес беру қызметтерін көрсету;
- шетелдік және жергілікті нарықтарда газды өткізу;
- газ өнеркәсібін дамытудың мемлекеттік бағдарламасын өзірлеу және өндіру бағдарламасына қатысу.

Топтың операциялық қызметі «Табиғи монополиялар туралы» Қазақстан Республикасының Заңымен (бұдан әрі – «Заң») реттеледі, өйткені Топ газды ішкі нарыққа тасымалдау және өткізу саласында монополист болып табылады. Заңға сай, Топтың газды ішкі нарыққа тасымалдау және өткізу бойынша тарифтерін Қазақстан Республикасының Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу жөніндегі комитет бекітеді.

Бұл шоғырландырылған қаржылық есептілікті басқарма төрағасының экономика және қаржы жөніндегі орынбасары мен бас бухгалтер 2025 жылғы 28 ақпанда шығаруға бекітті.

2024 жылы Топқа ағымдағы аудитор «PricewaterhouseCoopers» ЖШС көрсеткен аудиторлық және аудиторлық емес қызметтер тиісінше 245.845 мың теңге және нөл теңгені құрады (2023: 92.960 мың теңге және 81.700 мың теңге).

Көмірсутектерді барлау және өндіру

2000 жылғы желтоқсанда Топ Қазақстан Республикасының Инвестициялар жөніндегі агенттігімен Солтүстік Үшарал, Үшарал Кемпіртөбе аумақтарында, сондай-ақ XXXIII-48, XXXIII-49, XXXIV блоктарында көмірсутектерді барлау мен өндіруді жүзеге асыруға келісім-шартқа отырды. -49, XXXIV-50, XXXIV- 51, XXXV-50, оның ішінде Амангелді, Анабай, Айрақты және Құмырлы, Жамбыл облысы, Оңтүстік Қазақстан газ кен орындары (бұдан әрі – «Көмірсутектерді барлауға және өндіруге арналған келісімшарт»). Топ сондай-ақ Қазақстан Республикасының Созақ аймағындағы XXXI-44-D (ішінара), Е (ішінара) блоктарындағы Придорожное кен орнында газ өндіруге арналған 2018 жылғы 30 шілдедегі көмірсутектерді барлау және өндіру жөніндегі келісімшартқа сәйкес жұмыс істейді.

1 Компания туралы ақпарат (жалғасы)

Топ Амангелді газ кен орнында 2003 жылдың қарашасында, Жарқұм кен орнында 2014 жылдың желтоқсанында және Анабай кен орнында 2023 жылдың қарашасында газ өндіру мен сатуды бастады. Қосымша ақпарат 6 және 7-ескертпелерде берілген.

2023 жылы Топ сонымен қатар Барханная кен орнының өндірістік алаңын қамтамасыз ету бойынша Келісімшартқа отырды. 2024 жылдың 5 сәуірінде Барханная кен орнындағы өндіру мерзімі Топқа 2048 жылға дейін тағайындалды. Кен орнын 2025 жылы өндіріске енгізу жоспарланып, дайындық жұмыстары жүргізілуде.

2024 жылы Топ Қазақстан Республикасының Жамбыл облысындағы Малдыбай учаскесіндегі кешенді жобалар үшін көмірсутектерді барлауға және өндіруге келісімшарт алды. Келісімшарттың қолданылу мерзімі біріктірілген және он сегіз (18) жыл барлау кезеңінен және жиырма бес (25) жыл өндіру кезеңінен тұрады.

QazaqGaz және «КОР» мұнай компаниясы» АҚ (бұдан әрі – КОР) арасындағы 2024 жылғы 30 шілдедегі бірлескен қызмет туралы келісімнің шеңберінде Топ «Бозой Оперейтинг» ЖШС-мен бірлесіп Ақтөбе облысындағы Шалқар учаскесінде кешенді жобалар үшін көмірсутектерді барлау және өндіру жөніндегі Келісімшарттың тараптары болды. 2025 жылдың 6 қаңтарында «Бозой Оперейтинг» ЖШС-мен бірге жер қойнауын пайдалану бойынша барлық операцияларды жүргізу мақсатында құрылған «Shalqar Energy» ЖШС 50%-дан 50%-ға дейінгі қатысу үлесімен операторлық компания тіркелді.

Көмірсутектерді барлауға және өндіруге арналған Келісімшарттың талаптарына сәйкес, егер коммерциялық тұрғыдан тиімді көмірсутек қорлары табылмаса, Топ өзінің келісімшарттық аумақтарының кез келгенінен бас тартуға құқылы.

2 Қаржылық есептілікті дайындау негізі

Топтың қоса беріліп отырған шоғырландырылған қаржылық есептілігі Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары жөніндегі Кеңес (ХҚЕС жөніндегі Кеңес) жариялаған редакцияда ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес әзірленді.

Шоғырландырылған қаржылық есептілік, есеп саясатында және осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ескертпелерінде көрсетілгендей әділ құны бойынша бағаланатын активтер мен міндеттемелерді қоспағанда, тарихи құны бойынша бағалау қағидатына сәйкес дайындалды. Осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктегі барлық мөндер, өзгесі көрсетілген жағдайлардан басқа, мыңға дейін дөңгелектенген.

Шоғырландырылған қаржылық есептілік қызметтің үздіксіздігі жорамалының негізінде дайындалды. Бұл жорамалды бағалау үшін Топ осы шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау кезінде қызметтің үздіксіздігі қағидатын қолдануын жалғастырып отырғанына көз жеткізу үшін түрлі стресс-тесттердің негізінде өтімділік болжамын орындады.

Шоғырландыру негізі

Еншілес ұйымдар соңғысының еншілес ұйымға бақылауды алған күнді білдіретін сатып алу күнінен бастап бас компания шоғырландырады және осындай бақылаудан айырылған күніне дейін шоғырландыруын жалғастырады. Еншілес ұйымдардың қаржылық есептілігі Топтың барлық компаниялары үшін есеп саясатын бірізді қолданудың негізінде бас компанияның есептілігі сияқты дәл сол есепті кезең үшін әзірленді. Топ ішіндегі операцияларды жүзеге асыру нәтижесінде туындайтын барлық топ ішілік қалдықтар, операциялар, жұмсалмаған кірістер мен шығыстар, ақша ағындары және дивидендтер толық алынып тасталған.

2 Қаржылық есептілікті дайындау негізі (жалғасы)

Еншілес ұйымдар

2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның шоғырландырылған қаржылық есептілікке қосылған келесі ұйымдарда қатысу үлесі болды:

Атауы	Тіркеу орны	Негізгі қызметі	Қатысу үлесі	
			2024	2023
«Интергаз Орталық Азия» АҚ («ИОА»)	Қазақстан	Қазақстандағы газды тасымалдау және сақтау, газ құбырларына техникалық қызмет көрсету	100%	100%
«QazaqGaz Aймақ» АҚ («QG Aймақ»)	Қазақстан	Жергілікті энергия таратушыларға, заңды және жеке тұлғаларға газды сату	100%	100%
«QazaqGaz Onimderi» ЖШС	Қазақстан	Көлік қызметтері	100%	100%
«QazaqGaz Барлау және өндіру» ЖШС («QazaqGaz БӨ»)	Қазақстан	Табиғи газ және газ конденсатын өндіру	100%	100%
«QazaqGaz ғылыми-техникалық орталығы» («QazaqGaz FTO») ЖШС	Қазақстан	Инженерлік жобалау, зерттеу қызметі	100%	100%
«ҚазТрансГаз Бишкек» ЖШҚ	Қырғызстан	«Бұқара газды облыс-Ташкент-Бишкек-Алматы» магистральды газ құбырын жөндеу-қалпына келтіру және жаңғырту жұмыстары	100%	100%
«КТГ Файнэнс Б.В.»	Нидерланды	Қаржылық қызмет	100%	100%
«ҚазМұнайГаз Сервис-NS» АҚ	Қазақстан	Гольф клубын салу және пайдалану	100%	100%
«Teric Мұнай» («Teric Мұнай») ЖШС	Қазақстан	Табиғи газ өндіру	100%	100%
«Маңғышлақ Мұнай» («Маңғышлақ Мұнай») ЖШС	Қазақстан	Геологиялық барлау және іздестіру жұмыстары	100%	100%
«АзияГаз Чунджа» ЖШС («АзияГаз Чунджа») ЖШС	Қазақстан	Газ тәріздес отынды құбырлар арқылы тасымалдау және өткізу, газбен жабдықтау объектілерін, мұнай құбырларын және мұнай-химия зауыттарын жобалау және пайдалану	100%	–
«GPC Investment» ЖШС («GPCI»)	Қазақстан	Газ өңдеу зауытының құрылысы	100%	–

2023 жылы «Qazaq Gas Qurylys» ЖШС атауы «QazaqGaz ғылыми-техникалық орталығы» ЖШС болып өзгертілді.

2023 жылы «ҚазТрансГаз Өнімдері» ЖШС атауы «QazaqGaz Өнімдері» ЖШС болып өзгертілді.

2023 жылдың 31 мамырында «Маңғышлақ-Мұнай» ЖШС жарғылық капиталындағы 100% үлесін QazaqGaz ҰК АҚ-на беру арқылы «Teric Мұнай» ЖШС жарғылық капиталын азайту туралы шешім қабылданды. «Маңғышлақ-Мұнай» ЖШС «Teric Мұнай» ЖШС-нің 100% еншілес кәсіпорны болды.

2024 жылы «ҚазТрансГаз Аймақ» АҚ ребрендингтен өтіп, «QazaqGaz Aймақ» АҚ атауына ие болды.

2024 жылғы 14 ақпанда «QazaqGaz» ҰК» АҚ жай акциялары 1 000 (бір мың) дана көлеміндегі орналастыру бағасымен 38.737.143 теңгені құрайтын «GPC Investment» ЖШС (бұдан әрі – «Самұрық» ҰК» АҚ мен «Самұрық» ҰК» АҚ арасында өткізу туралы келісімге сәйкес) 100% қатысу құқығын беру арқылы бірінші бас тарту құқығымен орналастырылды «QazaqGaz» жалпы сомасы 38.737.143 мың теңге. 2024 жылдың 16 ақпанында «QazaqGaz» ҰК» АҚ GPC1 100% қатысу үлесін мемлекеттік қайта тіркеу аяқталды.

2024 жылғы 7 қазанда «Самұрық-Қазына» АҚ мен «QazaqGaz» ҰК» АҚ арасында «АзияГаз Чунджа» ЖШС (бұдан әрі – АзияГаз Чунджа) жарғылық капиталындағы 100% үлесін беру туралы келісімге қол қойылды. 2024 жылғы 9 қазанда «QazaqGaz» ҰК» АҚ жай акциялары Жалғыз акционерге жалпы сомасы 9.294.167 мың теңгені құрайтын жай акцияға 9.294.167 теңге орналастыру бағасымен 1 000 (бір мың) жай акция сомасында орналастырылды.

2 Қаржылық есептілікті дайындау негізі (жалғасы)

Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілікте үлестік қатысу әдісі бойынша ескерілетін келесі бірлескен кәсіпорындарға қатысу үлестері болды:

Атауы	Тіркелген жері	Негізгі қызмет	Үлес, %	
			2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
«Азиялық Газ құбыры» ЖШС («АГҚ»)	Қазақстан	Қазақстан – Қытай газ құбырын салу және пайдалану	50%	50%
«Бейнеу-Шымкент газ құбыры» ЖШС («БШГ»)	Қазақстан	Бейнеу-Бозой-Шымкент газ құбырын салу және пайдалану	50%	50%
«АвтоГаз» ЖШС («АГ»)	Қазақстан	Автогазтолтыру компрессорлық станцияларды ұйымдастыру, пайдалану, салу және қызмет көрсету	50%	50%
«Отан Газ» ЖШС («ОГ»)	Қазақстан	Газды қайта өңдеу зауытын салу	50%	50%
«Бейнеу-Бозой-Шымкент 2» жеке компаниясы	Қазақстан	Бейнеу-Бозой-Шымкент газ құбырының екінші желісін салу және пайдалану	50%	–
«CS-14-Qostanay Ltd.» жеке компаниясы	Қазақстан	КС-14 компрессорлық станциясын және КС-14 магистральды газ құбырын қоса алғанда, құбыр инфрақұрылымының құрылысы	50%	–
«Kashagan Gas Treatment Plant 2.5 BCMA Ltd.» жеке компаниясы	Қазақстан	Қуаттылығы 2,5 млрд текше метр газ өңдеу зауытының құрылысы	25%	–

2024 жылғы 28 маусымда «Астана» халықаралық қаржы орталығының алаңында «QazaqGaz» ҰК» АҚ 50% қатысуымен «Бейнеу-Бозой-Шымкент 2 Ltd» жеке компаниясын мемлекеттік тіркеуден өтті.

2024 жылдың 1 шілдесінде «Астана» халықаралық қаржы орталығында «QazaqGaz» ҰК» АҚ 50% және «UCC Qazaqstan 5» ЖШС 50% қатысуымен CS-14-Qostanay Ltd жеке компаниясы тіркелді.

2024 жылдың 1 шілдесінде «Астана» халықаралық қаржы орталығында «Kashagan Gas Treatment Plant 2.5 BCMA Ltd» жеке компаниясы «QazaqGaz» ҰК» АҚ 25% және «UCC Qazaqstan 2» LLC компаниясының 75% қатысуымен тіркелді.

Топтың бірлескен кәсіпорындар нысанындағы бірлескен қызметке қатысу үлесі бар, онда бірлескен қызмет қатысушылары кәсіпорынның экономикалық қызметіне бірлескен бақылауды белгілейтін шарттық келісімге кірді. Келісім бақылауды бөлетін тараптардың бірауызды келісімін қажет етеді. Бірлескен кәсіпорындарға инвестицияларды Топ үлестік қатысу әдісі бойынша ескереді.

Бірлескен кәсіпорындар пайдасындағы немесе шығынындағы Топтың үлесі тікелей жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте беріледі. Ол бірлескен кәсіпорын қатысушыларына келетін пайданы немесе залалды білдіреді және сондықтан бірлескен кәсіпорынның еншілес ұйымдарындағы салық салуды және бақыландыратын қатысу үлестерін есепке алғаннан кейін пайда немесе залал ретінде айқындалады.

Бірлескен кәсіпорынның қаржылық есептілігі Топтың қаржылық есептілігі сияқты дәл сол есепті көзең үшін дайындалады. Қажет болған жағдайда есеп саясатын Топтың есеп саясатына сәйкес келтіру үшін түзетулер енгізіледі.

Жалпы бақылаудағы тараптардан еншілес компанияларды сатып алу

Еншілес ұйымдарды жалпы бақылаудағы тараптардан сатып алынуы үлестерді біріктіру әдісін пайдалана отырып ескеріледі.

Жалпы бақылаудағы тараптардың арасында берілген еншілес ұйымның активтері мен міндеттемелері осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте берген күнгі беретін компанияның (Алдыңғы иесі) есептілігінде көрсетілген олардың баланстық құны бойынша көрсетіледі. Бастамашыны бастапқыда сатып алған кезде объективті түрде ескеретін тиісті гудвилл осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетіледі. Бастамашының гудвилін қоса алғанда, таза активтердің жалпы ағымдағы құны мен төленген сыйақы арасындағы айырма капиталды түзету ретінде осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетіледі.

Егер сатып алу өлеулі деп қарастырылған жағдайда, онда салыстырмалы деректерді қоса алғанда, шоғырландырылған қаржылық есептілік еншілес ұйымды Топ Бастамашы бастапқыда сатып алған күнге сатып алғандығы туралы жорамалға сүйене отырып ұсынылады.

2 Қаржылық есептілікті дайындау негізі (жалғасы)

Шетел валюталарын қайта есептеу

Функционалдық валюта және ұсыну валютасы

Шоғырландырылған қаржылық есептілік Топтың көпшілік кәсіпорындарының функционалдық валютасы болып табылатын қазақстандық теңгемен («теңге») берілді. Топ құрамындағы әрбір кәсіпорын өзінің функционалдық валютасын айқындайды және әр кәсіпорынның қаржылық есептілігіне кіргізілген баптар таңдалған функционалдық валютада өлшенеді.

Топ компаниялары

Функционалдық валютасы ұсыну валютасынан ерекшеленетін Топтың барлық еншілес ұйымдары мен бірлескен кәсіпорындарының (олардың бір де бірі гиперинфляциялы экономикалардың валютасында операция жасамайды) кірістері, шығындары және қаржылық жағдайы ұсыну валютасына мынадай түрде қайта есептеледі:

- қаржылық жағдай туралы ұсынылған есептердің әрқайсысы бойынша активтер мен міндеттемелер есепті күнге жабу бағамдары бойынша қайта есептеледі;
- жиынтық кіріс туралы есептердің әрқайсысы бойынша кірістер мен шығыстар орташа бағамдар бойынша қайта есептеледі (орташа бағам бағамдардың жиынтық әсерінің операция жүзеге асырылған күнгі бағамға ақылға қонымды жақындауы болып табылмайтын жағдайлардан басқа; бұл жағдайда кірістер мен шығыстар операциялар жүзеге асырылған күнгі бағам бойынша қайта есептеледі); және
- барлық бағамдық айырмалар өзге жиынтық кірісте жеке компонент ретінде танылады.

Валюталарды айырбастау бағамдары

Қазақстан Республикасында ресми айырбастау бағамдары ретінде Қазақстан қор биржасында («ҚҚБ») белгіленген орташа алынған валюта бағамдары қолданылады.

2024 жылғы 31 желтоқсанға Қазақстан қор биржасының валюталық айырбастау бағамы 1 АҚШ доллары үшін 525,11 теңгеге және 1 ресей рублі үшін 4,88 теңге болды. Бұл бағамдар 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша АҚШ доллары мен ресей рублінде көрсетілген ақша активтері мен міндеттемелерді қайта есептеу үшін пайдаланылды (2023 жылы: 1 АҚШ доллары үшін 454,56 теңге және 1 ресей рублі үшін 5,06 теңге).

Операциялық орта

2024 жылғы қарашада Fitch Ratings халықаралық рейтингтік агенттігі Қазақстанның шетел валютасындағы ұзақ мерзімді эмитенттік дефолт рейтингін (IDR) тұрақты болжаммен «BBB» деңгейінде растады. Fitch мәліметтері бойынша, Қазақстанның «BBB» IDR өте үлкен сыртқы буфер, «BBB» рейтинг санатындағы үшінші ең үлкен тәуелсіз таза шетелдік актив (SNFA) позициясы, сондай-ақ жинақталған мұнай кірістерін үнемдеу арқылы қолдау көрсетілетін қаржыландыру икемділігін қамтамасыз етеді. Бұл факторларға өте жоғары тауарлық тәуелділік, экспорттың шоғырлану қаупі, жоғары инфляция, ішінара «BBB» рейтингі бар елдермен салыстырғанда аз дамыған макроэкономикалық саясат негізін көрсетеді және басқарудың әлсіз көрсеткіштерімен күреседі.

Қазақстан оның экспортының жартысынан астамын құрайтын шикі мұнай мен мұнай конденсаттарына өте тәуелді болып қалады деп күтілуде. Сонымен қатар, Қазақстанның шикі мұнайының 80%-ға жуығы Ресей арқылы Каспий құбыр консорциумы (КҚК) арқылы экспортталады, бұл геосаяси тәуекелді тудырады. Жақында кейбір бағыттарды әртараптандыруға қарамастан, шығындардың артықшылығын ескере отырып, үлес жоғары болып қалуы мүмкін.

Жалпы алғанда, Қазақстан Республикасының экономикасы дамушы нарықтарға тән кейбір сипатты белгілерді көрсетуді жалғастыруда. Бұл ерекшеліктерге сондай-ақ елден тыс еркін айырбасталмайтын ұлттық валюта және бағалы қағаздар нарығындағы өтімділіктің төмен деңгейі жатады, бірақ олармен шектелмейді.

Инфляция деңгейі 2024 жылдың ішінде салыстырмалы түрде тұрақты болды және 2023 жылғы желтоқсандағы 9,8%-бен салыстырғанда 2024 жылғы желтоқсанда 8,6%-ды құрады. 2024 жылы экономикалық өсу 2023 жылғы 5,1%-бен салыстырғанда 3,8%-ға дейін баяулады. Сарапшылар ЖІӨ өсімі 2025 жылы 5%-ға дейін жеделдейді деп болжайды.

2 Қаржылық есептілікті дайындау негізі (жалғасы)

Экономикалық орта Топтың қызметіне және қаржылық жағдайына айтарлықтай әсер етеді. Басшылық Топтың тұрақты жұмысын қамтамасыз ету үшін қажетті шараларды қабылдайды. Дегенмен, ағымдағы экономикалық ортаның болашақ әсерін болжау қиын және басшылықтың ағымдағы күтулері мен бағалаулары нақты нәтижелерден өзгеше болуы мүмкін.

Сонымен қатар, Қазақстан Республикасындағы мұнай-газ секторы Қазақстан Республикасындағы саяси, заңнамалық, салықтық және нормативтік өзгерістерге бейім болып қала береді. Қазақстан Республикасының экономикалық тұрақтылығының келешегі Үкімет қабылдаған экономикалық шаралардың тиімділігіне, сондай-ақ елдің саяси жүйесіндегі заңнамалық базаны дамытуға және жетілдіруге, яғни Топтың бақылауынан тыс жағдайларға айтарлықтай тәуелді.

Украина аумағындағы қақтығыс және Ресейге қарсы санкциялардың әсері

2022 жылы басталған Украинадағы қақтығыс қаржылық есептілікке әсер ететін ХҚЕС бухгалтерлік есептің бірқатар ерекшеліктеріне әкелді. Көптеген елдер кейбір ресейлік заңды тұлғалар мен Ресей азаматтарына жаңа санкциялар енгізді және енгізуді жалғастыруда, соның ішінде ресейлік банктерге Swift жүйесін пайдалануына тыйым салу кіреді. Ағымдағы жағдайдың өзі, сондай-ақ шикізат бағасының ықтимал ауытқуы, валюта бағамдары, импорт пен экспорттық шектеулер, жергілікті материалдар мен қызметтердің қолжетімділігі және жергілікті ресурстарға қолжетімділік ТМД аумақтарында елеулі қызметі бар компанияларға тікелей әсер етті.

Ресей Қазақстанның ең ірі сауда серіктесі болып табылады. Ресей сонымен қатар экспортқа мұнайдың 80% дейін тасымалдайтын Каспий құбыр консорциумы (КҚК) арқылы негізгі сауда транзиттік нүктесі болып табылады. КҚК арқылы экспорттың шоғырлануы оның шығындарының артықшылығын ескере отырып, орта мерзімді перспективада жоғары деңгейде сақталады деп күтілуде. Қазақстан, атап айтқанда, Каспий теңізі арқылы Бакуге дейін және Германияға КҚК емес экспорттың басталуымен бағыттарды әртараптандыруға күш салуда, бірақ бұл жөнелтілімдер КҚК жылдық көлемінің шамамен 2%-ын құрайды.

Ағымдағы қақтығыс ресейлік жеткізушілерден сатып алуды тоқтатқан жағдайда тауарлық газ тапшылығы қаупіне, әсіресе жылыту маусымында, Ресей Федерациясының және/немесе жекелеген ресейлік компаниялардың ресейлік газды жеткізуден, қазақстандық газды өндеуден бас тартуда, сондай-ақ КҚК жүйесі арқылы мұнай тасымалдауды шектеуде (ілеспе газ өндіруді азайту) қарсы санкциялар қаупіне өкелуі мүмкін. Қосымша жанама әсерлерге тауар бағасының, валюта бағамының, импорт пен экспорттың шектеулерінің, жергілікті материалдар мен қызметтердің қолжетімділігінің және жергілікті ресурстарға қолжетімділіктің ықтимал ауытқулары кіруі мүмкін.

Өз қызметінің шеңберінде Топ Қазақстан Республикасының аумағы арқылы газды тасымалдауды және транзиттеуді жүзеге асырады. 2023 жылы Топ пен «Газпром» ЖАҚ арасында стратегиялық ынтымақтастық туралы келісімге сәйкес Өзбекстан Республикасына газ транзиті туралы келісім жасалды. Топ сондай-ақ ішкі газ тапшылығын жабу үшін ресейлік газды сатып алу туралы келісімдер жасады. 2024 жыл ішінде ресейлік газ көлемінің үлесі сатып алынған газдың жалпы көлемінің 15% құрайды (2023 жылы: 4%). Сондай-ақ Топтың негізгі акционері Украина тарапынан санкцияларға ұшыраған қазақстандық қаржы институтында бағалы қағаздарды сатып алу және депозиттер орналастыру операциялары бар.

Ресеймен мәмілелерді жалғастыру Топ қызметіне екінші реттік санкцияларды қолдану қаупіне өкелуі мүмкін. АҚШ жариялаған санкциялар тізіміне сәйкес, кейбір ресейлік компаниялар өтеу мерзімі 14 күннен асатын жаңа қарызды немесе жаңа мәншікті капиталды қамтитын транзакцияларды және басқа да операцияларды қаржыландыруға тыйым салатын «Non-SDN» (блокталмайтын санкциялар) тізіміне енгізілген. Топ басшылығы Ресейге қарсы санкциялардың Топ қызметіне ықтимал әсерін бағалауда және тәуекелдерді азайту үшін барлық мүмкін шараларды қабылдайды.

Қазіргі қақтығыстар мен экономикалық санкциялар Топқа әлі айтарлықтай әсер еткен жоқ, бірақ қақтығыстың нәтижесіне және болашақ экономикалық санкцияларға қатысты елеулі белгісіздік сақталуда. Топ өз қызметінде Ресейге қарсы санкциялардың әсерін ескереді және жағымсыз әсерлерді барынша азайту үшін оларға тұрақты түрде мониторинг жүргізеді. Тәуекелдерді бастапқы бағалау және кейіннен санкциялық бағдарламалар мен тізімдерді жаңарту негізінде Топ ықтимал теріс салдарды азайту үшін іс-шаралар жоспарын әзірледі. Бұл әрекет жоспары жаңа тәуекелдер анықталған немесе бағдарламалар мен санкциялар тізімдері жаңартылған кезде жаңартылады.

2023 және 2024 жылдар ішінде QazaqGaz Топ қызметіне әсер етуі мүмкін ЕО, Ұлыбритания және АҚШ санкцияларына байланысты тәуекелдерді талдау үшін тәуелсіз кеңесшіні тартты. Сарапшының қорытындысына сәйкес, АҚШ, Ұлыбритания және Еуропалық Одақ салған санкцияларға байланысты тәуекелдер Топ үшін ықтимал проблемаларды тудырмайды.

2 Қаржылық есептілікті дайындау негізі (жалғасы)

Ресейлік банктерге қатысты шектеу шараларын енгізгеннен кейін Топ банктік аударымдармен байланысты тәуекелдерге (соның ішінде АҚШ долларында, рубльде), сондай-ақ көрсетілген қызметтер үшін контрагенттермен өзара есеп айырысудың уақтылы болмауына және қиындықтарына тап болды. Қазіргі уақытта ресейлік банктермен өзара есеп айырысу басқа корреспондент-банк арқылы жүзеге асырылады және осы шоғырландырылған қаржылық есептілікті шығару күніне төлемдерде кешіктірулер болған жоқ.

Қолайлы географиялық орналасу дамыған инфрақұрылыммен және бәсекелестіктің жоқтығымен, сондай-ақ салыстырмалы көлемдегі балама газ бағыттарының жоқтығымен бірге Топтың жақын болашақта құбыр жүйесі үшін тасымалдау көлемін қамтамасыз етеді. Топ сонымен қатар негізгі соңғы нарықтардағы (Қытай, Ресей және Орталық Азия) газға сұраныстың өсуінен пайда көреді.

2025 жылдың ақпанында Fitch Ratings QazaqGaz-тың ұзақ мерзімді дефолт рейтингтерін «тұрақты» болжаммен «BB+» деңгейінде растады. Бұл шешім (i) жаңа инвестициялық бағдарламаларға, (ii) газ тарифтерінің өсуіне және (iii) Қазақстандағы табиғи газды тұтынудың артуына байланысты болды. Қазақстан Республикасының экономикасы дамушы нарықтарға төн белгілерді, оның ішінде ұлттық валютаның сипаттамаларын және бағалы қағаздар нарығындағы өтімділік деңгейін көрсетуді жалғастыруда. Басшылық Топтың тұрақты жұмысын қамтамасыз ету үшін қажетті шараларды қолдана отырып, ағымдағы өзгерістер мен олардың ықтимал әсерін бақылауды жалғастыруда.

Сонымен қатар, Қазақстан Республикасындағы мұнай-газ секторы Қазақстан Республикасындағы саяси, заңнамалық, салықтық және нормативтік өзгерістерге бейім болып қала береді. Қазақстан Республикасының экономикалық тұрақтылығының келешегі Үкімет қабылдаған экономикалық шаралардың тиімділігіне, сондай-ақ елдің саяси жүйесіндегі заңнамалық базаның дамуы мен жетілдірілуіне, яғни белгіленген талаптарға сай келмейтін жағдайларға айтарлықтай тәуелді.

Басшылық экономикадағы өзгерістердің көлемін немесе ұзақтығын болжай алмайды немесе олардың Топтың болашақ қаржылық жағдайына ықтимал әсерін бағалай алмайды. Басшылық өзінің қалыпты бизнесінің бір бөлігі ретінде Еуропалық Одақтың, Шетелдік активтерді бақылау жөніндегі кеңсенің (OFAC) санкциялық тізімдеріндегі және кез келген басқа да қолданылатын санкциялардағы компаниялармен ынтымақтастыққа жол бермеу үшін барлық қолжетімді тетіктерді жүйелі түрде қабылдайды деп санайды және ағымдағы жағдайларда Топ қызметінің тұрақтылығы мен өсуін қолдау үшін барлық қажетті шараларды қабылдайды.

3 Маңызды есепті пайымдаулар, бағалау мәндері және жорамалдар

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігін дайындау оның басшылығынан есептілікте көрсетілетін түсімдер, шығыстар сомасына, активтерге және міндеттемелерге, сондай-ақ есепті күнге шартты міндеттемелер мен активтер туралы ақпаратты ашуға әсер ететін бағалау мәндерін және болжауларды пайымдау мен анықтау енгізуді талап етеді. Дегенмен осы жорамалдар мен бағалау мәндеріне қатысты белгісіздік мұндай жорамалдар мен бағалаулар келешекте жасалатын активтің немесе міндеттеменің баланстық құнына қатысты едәуір түзетулер жасауды қажет етуі мүмкін нәтижелерге өкеліп соқтыруы мүмкін.

Топтың есеп саясатын қолдану процесінде басшылық шоғырландырылған қаржылық есептілікте мойындалған сомаларға едәуір ықпал ететін келесі пайымдауларды пайдаланды:

Өтелуге жататын ҚҚС резерві

Топ жылына кемінде бір рет өтелетін ҚҚС сомасының күмәнділігін талдайды.. Өтелуге жататын ҚҚС күмәнді сомасы бойынша резерв басшылықтың салық салынуға жататын ҚҚС-тың келешек айналымдарына және ҚҚС-ты ақша қаражатымен қайтаруға қатысты үміттеріне негізделген. Топ бұдан әрі ҚҚС-тың қайтарылуына немесе есепке алынуына өз құқығын қорғай алатындығын анықтау үшін басшылықтың елеулі пайымдаулары қажет. Барынша толық ақпарат 11-ескертпеде келтірілген.

Негізгі құралдар мен газ активтерінің құнсыздануы

Пайдалану құнын есептеу дисконтталған ақша ағындарының моделіне негізделген. Ақша ағындары алдағы 5 (бес) жылға арналған бюджеттен алынады және топтың өлі міндеттемелері жоқ қайта құрылымдау жөніндегі қызметті немесе болашақта ақша қаражатын өндіретін бөлімшенің құнсыздануы тұрғысынан тексерілетін активтердің нәтижелерін жақсартатын елеулі инвестицияларды қамтымайды.

3 Маңызды есепті пайымдаулар, бағалау мәндері және жорамалдар (жалғасы)

Негізгі құралдар мен газ активтерінің құнсыздануы (жалғасы)

Ұзақ мерзімді активтердің құнсыздануының негізгі көрсеткіштері ретінде тасымалданатын газ көлемдеріндегі елеулі өзгерістер, газ құнының өсуі, теңгенің АҚШ долларына шаққандағы әлсіреуі, сондай-ақ макроэкономикалық болжамдардың өзгеруі анықталды. Өтелетін сома дисконтталған ақша ағыны үлгісінде қолданылатын дисконттау мөлшерлемесіне және күтілетін ақша түсімдері мен экстраполяция мақсатында пайдаланылатын өсу қарқынына барынша сезімтал. Топ 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ICA және QG Аймақ ұзақ мерзімді активтерінің өтелетін құнын бағалады. ИОА және QG Аймақ ұзақ мерзімді активтері бөлек ақшалай қаражаттарды қозғалысқа келтіретін бірліктер ретінде белгіленді. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша QazaqGaz БӨ және «Маңғышлақ Мұнай» компаниялары бойынша құнсыздану көрсеткіштері анықталған жоқ.

Газды тасымалдау және сақтау («ИОА»)

Ақша қаражатын қозғалысқа келтіретін бірліктің өтелетін құны дисконтталған ақша ағыны үлгісін пайдалана отырып есептеледі. Дисконттау мөлшерлемесі салық салынғанға дейінгі капиталдың орташа алынған құнынан алынды. Капиталдың орташа өлшенген құны қарызды да, меншікті капиталды да ескереді. Меншікті капиталдың құны ИОА инвестициясының күтілетін кірісінен алынады. Қарыз капиталының құны ИОА қызмет көрсетуге міндетті пайыздық кредиттерге негізделген. Жеке бета-факторды қолдану арқылы төн тәуекел қосылды. Бета жалпыға қолжетімді нарық деректері негізінде бағаланды. Жыл сайынғы негізде бекітілетін бизнес-жоспар ақша қаражатының болжамды ағындары туралы ақпараттың негізгі көзі болып табылады. Онда газ тасымалдау көлемдерінің, кірістердің, шығыстардың және күрделі шығындардың болжамдары бар.

Тасымалдау мөлшерлемелері, сондай-ақ шығындардың инфляция қарқыны сияқты әртүрлі болжамдар қолданыстағы бағаларды, басқа макроэкономикалық факторларды және тарихи үрдістер мен ауытқуларды ескереді. Ақша ағындарының болжамы ICA бес жылдық бизнес-жоспарына, сондай-ақ 2055 жылға дейінгі болжам деректеріне негізделді, басшылықтың тарифтердің көтерілу деңгейінде операциялық және күрделі шығындардағы ықтимал өзгерістердің ағымдағы бағалауын пайдалана отырып есептелді. Есептеуде пайдаланылған негізгі болжамдар келесідей болжанған:

- Тасымалдау көлемі – бес жылдық болжамды кезеңдегі орташа жылдық өсу қарқыны; нарықтық өзгерістерге қатысты тарихи нәтижелер мен басшылықтың күтулеріне негізделген;
- Тасымалдау тарифі – бес жылдық болжамды кезеңнен кейінгі орташа жылдық өсу қарқыны мен инфляцияның ұзақ мерзімді болжамдарын ескере отырып, ішкі нарық үшін Табиғи монополияларды реттеу комитеті (ТРМҚК) бекіткен тарифтерге және экспорт пен транзитке тасымалдауға халықаралық контрагенттермен жасалған шарттар бойынша тарифтерге негізделген;
- Жылдық күрделі шығындар – басшылықтың тарихи тәжірибесіне және өндірістік процеске тікелей қатысатын қолданыстағы активтерді және басқа да негізгі құралдарды ұстауға арналған бес жылдық болжамды шығындарға, сондай-ақ жаңа жобаларға инвестицияларға негізделген;
- Макроэкономикалық болжамдар – модельде S&P Global және Oxford Economics халықаралық дереккөздерінің қосалқы болжамдары пайдаланылды, мысалы, тұтынушылық және өндіріс болжамдары, сондай-ақ пайыздық мөлшерлемелер, инфляция және алдағы 25 жылға болжамды доллар-теңге бағамы болжамдары. Тұтыну және өнім өзгерістері және доллар туралы деректер S&P Global, ал пайыздық мөлшерлеме мен инфляция болжамдары Oxford Economics-тен алынды.

Бес жылдық кезеңнен кейінгі ақша ағындары төменде көрсетілген болжамды өсу қарқынын пайдалана отырып экстраполяцияланады. Бұл өсу қарқыны газ саласының болжамдарына сәйкес келеді.

Төменде пайдалану құны анықталған және өтелетін соманың қайсысы ең сезімтал болып табылатын жорамалдар берілген:

Ұзақ мерзімді активтердің өтелетін құнына қатысты болжамдар:	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
5 жылдан кейін өсу қарқыны	5.14%	4.19%
Салыққа дейін дисконт пайызы	15.21%	16.96%;
Тасымалдау көлемі		
(барлық болжамды кезеңде):		
- Қазақстан ішінде тасымалдау	1,032 млрд текше метр	1,073 млрд текше метр
- экспортқа газ тасымалдау	115 млрд текше метр	17 млрд текше метр
- халықаралық транзит	1,302 млрд текше метр	1,245 млрд текше метр

3 Маңызды есепті пайымдаулар, бағалау мәндері және жорамалдар (жалғасы)

Ұзақ мерзімді активтердің өтелетін құнына қатысты болжамдар:	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Тасымалдау тарифтері:	5,471.08 теңгеден	5.425,26 теңгеден
- Қазақстан ішінде тасымалдау (мың текше метр)	бастап	бастап
- экспортқа газ тасымалдау (мың м3/100 км)	2.42 АҚШ доллары - 5 АҚШ доллары	2,42 АҚШ доллары - 5 АҚШ доллары
- халықаралық транзит (мың м3/100 км)	2.42 АҚШ доллары	2,42 АҚШ доллары – 2,9 АҚШ доллары

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ұзақ мерзімді активтердің өтелетін құны 1.469.769.704 мың теңгені құрады, бұл олардың баланстық құнынан 135.574.395 мың теңгеге артық (2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша: 1.249.897.550 мың теңге, олардың баланстық құнынан 61.869.915 теңге артық).

Төменде 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша маңызды жорамалдар үшін сезімталдық талдауы берілген:

Болжамдар	Болжамды өзгерту	Өтелетін соманың артуы/(азайуы)	Құнсыздану (Иә/Жоқ)	Құнсыздану сомасы
Өсу қарқыны	1% арттыру	(93.764.384)	Жоқ	-
	1%-ға азайту	102.951.137	Жоқ	-
Дисконт мөлшерлемесі	1% арттыру	(141.619.012)	Иә	(6.044.615)
	1%-ға азайту	163.674.095	Жоқ	-
Ішкі тасымалдау көлемі	1% арттыру	80.013.303	Жоқ	-
	1%-ға азайту	(71.352.599)	Жоқ	-
Экспорттық тасымалдау көлемі	20% арттыру	49.234.542	Жоқ	-
	20%-ға азайту	(49.242.576)	Жоқ	-
Транзит көлемі	1% арттыру	3.447.692	Жоқ	-
	1%-ға азайту	(3.448.468)	Жоқ	-
Ішкі тасымалдау тарифі	1% арттыру	13.145.396	Жоқ	-
	1%-ға азайту	(13.144.821)	Жоқ	-
Экспорттық тасымалдау тарифі	20% арттыру	68.409.211	Жоқ	-
	20%-ға азайту	(68.463.639)	Жоқ	-
Транзиттік тариф	1% арттыру	9.327.898	Жоқ	-
	1%-ға азайту	(9.328.085)	Жоқ	-

2024 жылғы 31 желтоқсанда, егер негізгі жорамалдар төмендегідей өзгерсе, қозғалысқа келтіретін бірліктің өтелетін құны оның баланстық құнына тең болар еді:

Болжамдар	Пайдаланылған болжам мәні	Өтелетін құн баланстық құнға тең болатын жорамал мәні
Дисконттау мөлшерлемесі	15,21%	16,16%

Жергілікті энергия таратушыларға, заңды және жеке тұлғаларға газ өткізу (QG Аймақ)

Ақша қаражатын өндіретін бірліктің өтелетін құны дисконтталған ақша ағындарының моделін қолдана отырып пайдалану құны ретінде анықталды. Ақша ағындарын бағалау көптеген субъективті факторларды, соның ішінде операциялық және қаржылық факторларды, ең жақсы дәлелдерді қолдана отырып қамтиды.

Дисконттау мөлшерлемесі салық салынғанға дейінгі капиталдың орташа алынған құнынан алынды. Капиталдың орташа өлшенген құны қарызды да, меншікті капиталды да ескереді. Меншікті капитал құны QG Аймақ инвестициясының күтілетін кірісінен алынады. Қарыз капиталының құны QG Аймақ қызмет көрсетуге міндетті пайыздық кредиттерге негізделген. Жеке бета-факторды қолдану арқылы тән тәуекел қосылды. Бета жалпыға қолжетімді нарық деректері негізінде бағаланды.

3 Маңызды есепті пайымдаулар, бағалау мәндері және жорамалдар (жалғасы)

Есептеуде пайдаланылған негізгі болжамдар келесідей болжанған:

- Газды сатып алу және жеткізу көлемі – Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының газ саласын дамытудың 2022–2026 жылдарға арналған көшенді жоспары және Қазақстан Республикасының 2024-2030 жылдарға арналған газ балансы негізінде, Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2020-2025 жж s of QG Aimaq;
- Тасымалдау тарифтері – Табиғи монополияларды реттеу комитеті (ТМРК) бес жылға бекіткен тарифтер негізінде және орташа жылдық өсу қарқыны мен бес жылдық болжамды кезеңнен кейінгі инфляцияның ұзақ мерзімді болжамдарын ескере отырып;
- Жылдық күрделі шығындар – басшылықтың тарихи тәжірибесіне және өндірістік процеске тікелей қатысатын қолданыстағы активтерді және басқа да негізгі құралдарды ұстауға арналған жоспарланған шығындарға, сондай-ақ жаңа жобаларға инвестицияларға негізделген.

Бес жылдық кезеңнен кейінгі ақша ағындары төменде көрсетілген болжамды өсу қарқынын пайдалана отырып экстраполяцияланады. Бұл өсу қарқыны газ саласының болжамдарына сәйкес келеді.

Төменде пайдалану құны анықталған және өтелетін соманың қайсысы ең сезімтал болып табылатын жорамалдар берілген:

Ұзақ мерзімді активтердің өтелетін құнына қатысты болжамдар:	2024 ж. 31 желтоқсан
5 жылдан кейін өсу қарқыны	5.16%
Салыққа дейін дисконт мөлшерлемесі	15.74%
2030 жылға дейін газ сату көлемі	120.3 млрд. текше м
2030 жылға дейін газ тасымалдау көлемі	94 млрд. текше м
Тарифтер:	
- газ сату (мың текше метр)	27.6 мың теңгеден бастап
- газ тасымалдау (мың текше метр)	4.2 мың теңгеден бастап

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ұзақ мерзімді активтердің өтелетін құны 284.627.866 мың теңгені құрады, бұл олардың баланстық құнынан 33.114.656 мың теңгеге артық (2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша: 282.729.983 мың теңге олардың баланстық құнынан 32.923.047 мың теңгеден асады).

Төменде 2024 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша маңызды жорамалдар үшін сезімталдық талдауы берілген:

Болжамдар	Болжамды өзгерту	Өтелетін соманың ұлғаюы/(азайуы)	Құнсыздану (Иә/Жоқ)	Құнсыздану сомасы
Өсу қарқыны	1%-ға арттыру	(6.015.301)	Жоқ	-
	1%-ға азайту	6.268.082	Жоқ	-
	1%-ға арттыру	(18.340.404)	Жоқ	-
Дисконт мөлшерлемесі	1%-ға азайту	22.121.769	Жоқ	-
	5%-ға арттыру	49.439.508	Жоқ	-
Газды сату және тасымалдау көлемі	5%-ға азайту	(49.439.508)	Иә	(16.324.852)
	5%-ға арттыру	28.106.366	Жоқ	-
Газды сату және тасымалдау тарифі	5%-ға азайту	(28.106.366)	Жоқ	-

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша, егер негізгі болжамдар келесідей өзгерсе, генерациялаушы бірліктің өтелетін құны оның баланстық құнына тең болар еді:

Болжамдар	Пайдаланылған болжам мәні	Өтелетін құн баланстық құнға тең болатын жорамал мәні
Газды сату және тасымалдау көлемі	120,3 млрд. куб.м и	116,3 млрд. куб.м и
	94 млрд. куб. м	90,8 млрд. куб. м

3 Маңызды есепті пайымдаулар, бағалау мәндері және жорамалдар (жалғасы)

Газды сатып алу келісімдері бойынша есептелген кредиторлық берешек

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың шартсыз газды сатып алу бойынша жалпы сомасы 266.342.015 мың теңгені құрайтын саудалық кредиторлық берешегі бар (23-ескертпе). Бұрынғы келісім-шарттардың тоқтатылуына, сондай-ақ бағаларды келісу және жаңа келісім-шарттар жасасу рәсімі әлі аяқталмағанына байланысты Топ кредиторлық берешекті шарт жобасында көрсетілген бағалар негізінде есептеу әдісімен таныды.

2025 жылдың 14 ақпанында 2023 жылдан 2033 жылға дейінгі кезеңге газды сатып алу туралы келісімге қол қойылды. Кредиторлық берешек ешқандай түзетулер мен өзгерістерді талап етпейді.

Байланысты тараптармен мәмілелерді бастапқы тану

Қалыпты қызмет барысында Топ байланысты тараптармен мәмілелер жасайды. 9 ХҚЕС қаржылық құралдардың бастапқыда әділ құны бойынша танылуын талап етеді. Мұндай мәмілелер үшін белсенді нарық болмаған жағдайда, операциялардың нарықтық немесе нарықтық емес пайыздық мөлшерлемелер бойынша жүргізілгенін анықтау үшін пайымдаулар қолданылады. Байланыссыз тараптармен мәмілелердің ұқсас түрлеріне баға белгілеу және тиімді пайыздық мөлшерлеме талдауы пайымдау үшін негіз болып табылады. Топ мезгіл-мезгіл Акционерден қарыздар алады және оларды бастапқы тану кезінде әділ құны бойынша бағалайды (16-ескертпе).

2024 жыл ішінде Топ (ИОА) нарықтан төмен купондық мөлшерлемесі бар борыштық бағалы қағаздарды – облигацияларды шығарды. Барлық шығарылған облигациялар «Қазақстан қор биржасы» АҚ платформасында орналастырылды. «Самұрық-Қазына» Топ шығарған барлық облигацияларды сатып алды. Топ әрбір траншты бастапқы тану кезінде әділ құны бойынша таныды. Бастапқы тану кезінде әділ құнды анықтау кезінде Топ Топтың рейтингіне сәйкес кредиттік дефолт свопына түзетілген, шығарылған ұзақ мерзімді мемлекеттік қазынашылық вексельдер бойынша деректерді пайдаланды. Тану күніндегі әділ құн мен облигациялардың номиналды құны арасындағы айырмашылық Акционермен жасалған басқа операциялар ретінде капиталда танылды.

Пайдалану құқығы активтері және жалдау міндеттемелері

2021 жылғы 31 желтоқсанда Топ «АстанаГаз ҚМГ» АҚ-мен «Сарыарқа» магистральдық газ құбырын жалға алу шартын 2022 жылдан 2026 жылға дейін 5 жыл мерзімге жасасты, ол ҚРРМ газға тарифтерді бекіткен күннен, яғни 2022 жылдың 1 қаңтарынан бастап күшіне енді. Бұл келісім ауыспалы жалдау төлемдер шарттарында жасалған, оның өзгермелілігі «Сарыарқа» МГ арқылы тасымалданатын газ көлеміне байланысты. Топ басшылығы жалдау төлемдерінің бұлтартпастығы мен нақты өзгермелілігінің болмауына байланысты олар негізінен тұрақты болып табылады және сондықтан жалдау міндеттемелерін бағалауға қосылуы керек деген қорытындыға келді. Топ «Сарыарқа» МГ жалдау және пайдалану құқығы бойынша міндеттемелерді шарт күшіне енген күні 111.326.816 мың теңге сомасында мойындады (8-ескертпе). Жалдау шартын ұзарту опционы жалдау міндеттемесінің есебіне қосылмайды, себебі басшылықтың пікірінше, опционның орындалуы есепті күнге жеткілікті түрде сенімді емес.

Активтердің шығуы бойынша міндеттемелер

«Магистральдық құбыр туралы» Қазақстан Республикасының 2012 жылғы 4 шілдедегі Заңына және Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексіне сәйкес Топтың негізгі құралдарды қайта монтаждау мен тарату және жер учаскелерін қалпына келтіру бойынша заңгерлік міндеттемелері бар. Атап айтқанда, Топтың міндеттемесі газ құбырларын бөлшектеумен және жер учаскелерінің құнарлығын қалпына келтірумен байланысты.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша өндірістік активтерді жою бойынша міндеттемелерді есептеуді Топ ішкі мамандар жүргізген бағалау нәтижелері бойынша жүргізді. Заңмен қарастырылған және есептеуге енгізілген жұмыс көлеміне объектілер мен инфрақұрылымды (магистральдық құбыр, газ тарату станциялары, кірме жолдардың компрессорлық станциялары, тікұшақ алаңдары, ғимараттар және басқа объектілер) бөлшектеу және кейіннен жерді қалпына келтіру кіреді.

3 Маңызды есепті пайымдаулар, бағалау мәндері және жорамалдар (жалғасы)

Міндеттеме сомасы міндеттемені өтеу үшін талап етілетін бағаланған шығындардың ағымдағы құны болып табылады. Ұңғымаларды жою және учаскені қалпына келтіру жөніндегі резервтер әрбір есепті күнге қайта қаралады және «Объектіні пайдаланудан негізгі құралдарды шығару, ол алып жатқан учаскедегі табиғи ресурстарды қалпына келтіру жөніндегі міндеттемелердегі және өзге де осыған ұқсас міндеттемелердегі өзгерістер» 1-интерпретацияға сәйкес ең жақсы бағалауды көрсету үшін түзетіледі.

Болашақ шығындарды бағалау кезінде басшылық жасаған маңызды бағалаулар мен пайымдаулар пайдаланылды. Бұл міндеттемелердің көпшілігі алыс болашаққа қатысты және заң талаптарындағы белгісіздіктерге қосымша Топтың бағалауларына активтерді шығару технологиясы, шығындар және салалық тәжірибелердегі өзгерістер әсер етуі мүмкін. Түпкілікті жабу шығындарына қатысты белгісіздік күтілетін ақша ағындарын дисконттау әсерінен азаяды. Топ ағымдағы жылғы бағаларды және орташа ұзақ мерзімді инфляция деңгейін пайдалана отырып, болашақта газ құбырларын жоюға, барлық өндіруші газ ұңғымаларын жабуға және келісімшарттық аумақты рекультивациялауға жұмсалатын шығындарды бағалайды.

Бұл бағалауларды жасау кезіндегі негізгі жорамалдар дисконттау мөлшерлемесін және болашақ ақша ағындарының сомасы мен уақытын бағалауды қамтиды. Дисконттау мөлшерлемесі басшылық күтетін жұмыстың номиналды құнына қолданылады. Басшылықтың ағымдағы бағалар бойынша жасалған бухгалтерлік бағалаулары болжанған ұзақ мерзімді инфляция қарқынын (2024: 5,14%, 2023: 4,19%) пайдалана отырып ең жақсы шығындар сметасына қосылмаған тәуекелдер бойынша міндеттемелер ретінде ұлғайтылады және кейіннен ақша қаражатының уақытша құнының ағымдағы нарықтық бағалауларын көрсететін дисконттау мөлшерлемесі негізінде дисконтталады. Дисконттау мөлшерлемесі жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттардың талаптарына сәйкес келетін өтеу мерзімі бар мемлекеттік облигациялар бойынша кірістілік ретінде айқындалатын тәуекелсіз мөлшерлемеге негізделеді.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте міндеттемені анықтау үшін пайдаланылған ұзақ мерзімді инфляция деңгейі мен дисконттау мөлшерлемелері тиісінше 5,14% және 10,03% құрады (2023 жылғы 31 желтоқсан: 4,19% және 9,08%). 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша газ құбырлары мен компрессорлық станцияларды жоюға және учаскені қалпына келтіруге арналған резервтің баланстық құны 82.417.339 мың теңгені (2023 жылғы 31 желтоқсан: 77.628.333 мың теңге) құрады. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша көмірсутектерді барлауға және өндіруге арналған келісімшарт бойынша ұңғымаларды пайдаланудан бас тарту және учаскені қалпына келтіру бойынша резервтің баланстық құны 566.623 мың теңгені (2023 жылғы 31 желтоқсан: 461.928 мың теңге) құрады. Қосымша мәліметтерді 20-ескертпеден қараңыз.

Төменде 31 желтоқсандағы маңызды болжамдарға арналған сандық сезімталдық талдауы берілген:

<i>Мың теңгемен</i>	Газ құбырын жою және учаскені қалпына келтіру резервіне әсер ету	
	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Газ құбырын жою және учаскені қалпына келтіру бойынша жорамалдар		
1 км-ге жою құны:		
- 10%-ға ұлғаю	7.914.136	7.470.764
- 10%-ға азаю	(7.914.136)	(7.470.764)
Инфляция деңгейі:		
- 1%-ға ұлғаю	27.009.634	26.730.998
- 1%-ға азаю	(20.302.493)	(19.848.940)
Дисконттау мөлшерлемесі:		
- 1%-ға ұлғаю	(19.366.055)	(18.930.318)
- 1%-ға азаю	25.909.111	25.624.745

4 Есеп саясатының маңызды аспектілеріне шолу

Жаңа стандарттар, қолданыстағы стандарттар мен түсініктемелерге нақтылаулар мен түзетулер

2024 жылы Топ алғаш рет 2024 жылдың 1 қаңтарынан немесе одан кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енетін белгілі бір стандарттарды, түзетулерді және түсіндірмелерді қабылдады. Осы стандарттарды, түзетулерді және түсіндірулерді қабылдау Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне елеулі әсер еткен жоқ. Топ шығарылған, бірақ күшіне енген стандарттарды, түсіндірмелерді немесе түзетулерді ерте қабылдаған жоқ.

Жаңа стандарттар тізбесі, сондай-ақ түзетулер мен нақтылаулар төменде келтірілген:

- 16 «Жалдау: сатудағы және кері жалға алудағы жалдау міндеттемелері» ХҚЕС түзетулері (2022 жылдың 22 қыркүйегінде шығарылған және 2024 жылдың 1 қаңтарынан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).
- Міндеттемелердің қысқа мерзімді немесе ұзақ мерзімді болып жіктелуі – 1 ХҚЕС IAS түзетулері (бастапқыда 2020 жылдың 23 қаңтарында шығарылған және кейіннен 2020 жылдың 15 шілдесінде және 2022 жылдың 31 қазанында түзетілген, 2024 жылдың 1 қаңтарынан немесе одан кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін толығымен күшіне енеді).
- 7 «Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп» ХҚЕС (IAS) пен 7 «Қаржы құралдары: Ақпаратты ашып көрсету: Жеткізушілерді қаржыландыру келісімдер» ХҚЕС (IFRS) түзетулер (2023 жылдың 25 мамырында шығарылған).

Шығарылған, бірақ әлі күшіне енген стандарттар мен түзетулер

Төменде шығарылған, бірақ Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігін шығару күніне әлі күшіне енген жаңа стандарттар, түзетулер мен түсіндірмелер берілген. Топ осы стандарттарды, түзетулер мен түсіндірмелерді, егер қолданылса, күшіне енген күннен бастап қолдануға ниетті. Топ осы стандарттар мен түзетулердің шоғырландырылған қаржылық есептілікке айтарлықтай әсер ететінін күтпейді.

- 21 «Айырбастаудың шектеулі мүмкіндігі» ХҚЕС (IAS) түзетулер (2023 жылдың 15 тамызында шығарылған және 2025 жылдың 1 қаңтарынан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).
- Қаржы құралдарын жіктеу мен бағалау талаптарына түзетулер - 9 ХҚЕС (IFRS) және 7 ХҚЕС (IFRS) түзетулер (2024 жылдың 30 мамырында шығарылған және 2026 жылдың 1 қаңтарынан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).
- 18 «Қаржылық есептілікте ұсыну және ашып көрсету» ХҚЕС (IFRS) (2024 жылдың 9 сәуірінде шығарылған және 2027 жылдың 1 қаңтарынан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).
- 19 «Мемлекеттік емес еншілес ұйымдар: Ақпаратты ашу» ХҚЕС (IFRS) (2024 жылдың 9 мамырында шығарылған және 2027 жылдың 1 қаңтарынан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).
- 14 «Нормативтік кейінге қалдыру шоттары» ХҚЕС (IFRS) (2014 жылдың 30 қаңтарында шығарылған).
- 10 ХҚЕС (IFRS) және 28 ХҚЕС (IAS) түзетулер – Инвестор мен оның қауымдасқан ұйымы немесе бірлескен кәсіпорын арасындағы активтерді сату немесе салу (2014 жылдың 11 қыркүйегінде шығарылған және ХҚЕС белгілейтін күннен басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді).
- ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына жыл сайынғы жақсартулар (2024 жылдың шілдесінде шығарылды және 2026 жылдың 1 қаңтарынан бастап күшіне енеді).

4 Есеп саясатының маңызды аспектілеріне шолу (жалғасы)

Әділ құнды бағалау

Шоғырландырылған қаржылық есептілікте әділ құны бойынша бағаланатын барлық активтер мен міндеттемелер жалпы әділ құнды бағалау үшін елеулі болып табылатын ең төменгі деңгейдегі бастапқы деректердің негізінде әділ құн көздерінің төменде сипатталған иерархиясының шеңберінде жіктеледі:

- 1-деңгей – ұқсас активтер немесе міндеттемелер бойынша (қандай да бір түзетулерсіз) белсенді нарықта нарықтық баға белгілеулері;
- 2-деңгей – әділ құнды бағалау үшін маңызды болатын иерархияның ең төменгі деңгейіне жататын бастапқы деректер нарықта тікелей немесе жанама байқалатын болып табылатын бағалау үлгілері;
- 3-деңгей - иерархияның ең төмен деңгейіне жататын бастапқы деректердің әділ құнын бағалау үшін елеулі болатын бағалау модельдері нарықта қадағаланбайтын болып табылады.

Әділ құн туралы ақпаратты ашып көрсету мақсатында Топ активтер мен міндеттемелерді олардың сипатының, оларға тән сипаттамалар мен тәуекелдердің, сондай-ақ жоғарыда көрсетілгендей әділ құн көздерінің иерархиясында қолданылатын деңгейдің негізінде жіктеді.

Негізгі құралдар

Негізгі құралдардың тозуы (газ активтерінен басқа) төменде көрсетілгендей пайдалы қызмет етудің есепті мерзімінің ішінде тікелей әдістің негізінде есептеледі. Негізгі қорлардың сыныптары бойынша орташа қызмет ету мерзімі келесі кестеде көрсетілген:

	<u>Жылдар саны</u>
Ғимарат мен құрылыстар	36
Газ көлік жүйесі	66
Машиналар мен құрал-жабдықтар	28
Көлік құралдары	16
Басқасы	16

Жерге арналған амортизация есептелмейді.

Пайдаланудан шығару резерві Топ ғимаратты немесе құрал-жабдықты қайта монтаждау және пайдаланудан шығару, ол орналасқан аумақты қалпына келтіру бойынша міндеттемелерді көтергенде және мұндай резервтің көлемін негізді түрде бағалауға мүмкін болғанда ғана дисконтталған құны бойынша толық көлемде танылады.

Аяқталмаған құрылыс өзіндік құны бойынша ескерілген негізгі құралдардың аяқталмаған құрылысын білдіреді. Аяқталмаған құрылысқа құрылыстың, құрал-жабдықтың құны және басқа да тікелей шығындар кіреді. Аяқталмаған құрылыстың амортизациясы мұндай активтердің құрылысы аяқталғанда және олар пайдалануға берілген уақытта басталады.

Жер қойнауын пайдалану құқығын иемденгенге дейін болған шығындар

Жер қойнауын пайдалану келісімшарты жасалғанға дейін болған шығындар келтірілген кезеңдегі шығыстарға жатқызылады.

Жер қойнауын пайдалану құқығына шығындар

Жер қойнауын пайдалану құқығын сатып алу шығындары капиталданады және материалдық емес активтер ретінде жіктеледі. Барлау бойынша әрбір объект жыл сайын бұрғылау жұмыстары жоспарланғанын және оның құнсызданбағанын растау мәніне қарастырылады. Егер келешек жұмыстар жоспарланбаса, жер қойнауын пайдалану құқықтарының баланстық құны және тиісті объектілерді сатып алу шығындары есептен шығарылады. Экономикалық негізделген шығарылатын қорлар («дәлелденген қорлар» немесе «коммерциялық қорлар») белгіленген кезде және өзірлеуді ішкі бекіту кезінде жер қойнауын пайдалану құқығының және тиісті объектілерді сатып алуға арналған шығындардың баланстық құны, кен орындардың бөлігінде, барлау және бағалау шығындарымен бірігіп, газ активтеріне ауыстырылады.

4 Есеп саясатының маңызды аспектілеріне шолу (жалғасы)

Барлау және бағалау шығындары

Барлауға арналған заңды құқық алынған сәттен бастап геологиялық және геофизикалық зерттеу шығындары мен барлау бұрғылауына тікелей қатысты шығындар ұңғыманың бұрғылануы аяқталмайынша және мұндай бұрғылау нәтижелері бағаланбайынша шығындардың сипатына сәйкес барлау және бағалау бойынша материалдық емес немесе материалдық активтер ретінде капиталданады. Бұл шығыстарға қызметкерлерге өтемақы, пайдаланылатын материалдар мен жағар майға шығындар, бұрғылау жабдығын жалдау және мердігерлерге төлемдер жатады. Егер қорлар табылмаса, барлау және бағалау бойынша активтер құнсыздануға тәстіленеді; егер шығарылатын көмірсутектер табылып, одан кейінгі бағалауға жататын болса, әрі оған коммерциялық өзірленуі ықтимал болатын басқа ұңғымаларда бұрғылау кіруі мүмкін болса, онда шығындар көмірсутектерді коммерциялық шығаруды бағалауда негізделген/үздіксіз прогреске қол жеткізілмейінше, материалдық емес актив ретінде ескерілуін жалғастырады.

Осы сияқты барлық шығындар техникалық, коммерциялық және басқарушылық тексеруге, сол сияқты өзірлеуді жалғастыру ниетін немесе табудан пайда алудың қандай да бір басқа тәсілін растау үшін жылына кем дегенде бір рет құнсыздану мәніне тексеруге жатады. Өйтпеген жағдайда шығындар есептен шығарылады. Газдың дәлелденген қорлары анықталғанда және өзірлеуді жалғастыру шешімі қабылданғанда, тиісті шығындар құнсыздану бағаланғаннан кейін және құнсызданудан болған шығын танылғаннан кейін газ активтерінің құрамына аударылады.

Өзірлеу шығындары

Платформалар мен газ құбырлары сияқты мұндай инфрақұрылым объектілерінің құрылысымен, орнатумен немесе аяқтаумен байланысты шығыстар, сондай-ақ пайдалану ұңғымаларын бұрғылау, оған қоса сәтсіз пайдалану ұңғымалары немесе нобайын келтіретін ұңғымалар, газ кен орнының шеңберінде капиталға айналдырылады.

Газ активтері бойынша тозу және амортизация

Газ активтерінің тозуы, солардың тозуы тікжелілік әдіс бойынша есептелетін инфрақұрылым объектілерінен басқа, дәлелденген өзірленген газ қорларының негізінде өндірістік әдісті пайдалана отырып есептеледі.

Жалға алу

Топ жалдау қатынасының басталу күні келісімнің жалдау болып табылатынын немесе жалдау элементтерін қамтитынын бағалайды.

Топ жалға алушы ретінде

Топ қысқа мерзімді жалдау және құны төмен активтерді жалға беруді қоспағанда, барлық жалдау шарттарын тану мен бағалаудың біркелкі тәсілін қолданады. Топ жалдау төлемдерін жүзеге асыру бойынша жалдау міндеттемелерін және негізгі активтерді пайдалану құқығын білдіретін пайдалану құқығы активтерін мойындады.

Пайдалану құқығы активтері

Топ пайдалану құқығы активтерін жалдау басталған күні таниды. Пайдалану құқығы активтері жинақталған амортизацияны және жалдау міндеттемелерін қайта бағалау үшін түзетілген құнсызданудан болған жинақталған шығындарды шегергендегі өзіндік құны бойынша бағаланады.

Қолдану құқығы активтерінің құны мойындалған жалдау міндеттемелерінің сомасын, туындаған бастапқы тікелей шығындарды және жалдау басталу күні немесе оған дейін жасалған жалдау төлемдерін, жалдау бойынша ынталандыру төлемдерін шегергеннен қамтиды. Пайдалану құқығы активтерінің амортизациясы жалдау шарттары бойынша біркелкі әдіспен есептеледі.

Жалға алынған активке меншік құқығы жалдау мерзімінің соңында Топқа берілсе немесе құн сатып алу опционының орындалуын көрсететін болса, амортизация активтің болжамды пайдалы қызмет мерзімін пайдалана отырып есептеледі.

4 Есеп саясатының маңызды аспектілеріне шолу (жалғасы)

Жалдау бойынша міндеттемелер

Жалдау басталу күні Топ жалдау мерзімі ішінде төленетін жалдау төлемдерінің дисконтталған құны бойынша өлшенетін жалдау міндеттемесін таниды. Жалдау төлемдері кез келген жалдау бойынша ынталандыру төлемдерін шегергендегі тіркелген төлемдерді, индекске немесе мөлшерлемеге тәуелді айнымалы жалдау төлемдерін және қалдық құн кепілдігі бойынша төленуі күтілетін сомаларды қамтиды. Жалдау төлемдері сондай-ақ Топ опционды жүзеге асыруға жеткілікті сенімді болса, сатып алу опционын орындау бағасын және егер жалдау мерзімі Топтың жалға беруді тоқтату опционын әлеуетті орындауын көрсететін болса, жалдау шартын тоқтату үшін айыппұлдарды төлеуді қамтиды.

Жалдау төлемдерінің дисконтталған құнын есептеу үшін Топ жалдау шартында көрсетілген пайыздық мөлшерлемені оңай анықтау мүмкін болмағандықтан, жалдау басталу күніндегі қосымша қарыз мөлшерлемесін пайдаланады. Жалдау басталған күннен кейін жалдау міндеттемесі есептелген пайыздарды көрсету үшін ұлғайтылады және жасалған жалдау төлемдерін көрсету үшін азаяды. Сонымен қатар, жалдау бойынша міндеттемелердің теңгерімдік құны өзгертулер, жалдау мерзімін өзгерту, жалдау төлемдерінің өзгеруі немесе базалық активті сатып алу опциясын бағалау өзгерген кезде қайта өлшенеді.

Құны аз активтерді қысқа мерзімді жалға беру және жалға беру

Топ қысқа мерзімді жалдау бойынша танудан босатуды машиналар мен жабдықтарды қысқа мерзімді жалдауға қолданады. Ол сондай-ақ құны төмен активтерді жалға беруді танудан босатуды құны төмен деп есептелетін кеңсе жабдықтарын жалға алуға қолданады. Қысқа мерзімді жалдау және құны төмен активтерді жалдау бойынша жалдау төлемдері жалдау мерзімі ішінде біркелкі әдіс бойынша шығыс ретінде танылады.

Қаржы активтері

Заңнамамен немесе белгілі бір нарықта қабылданған ережелермен белгіленген мерзімде активтердің берілуін талап ететін қаржы активтерін сатып алу немесе сату бойынша барлық мәмілелер («стандартты талаптарда» жасалатын сауда) мәміленің жасалу күніне, яғни Компания активті сатып алу немесе сату міндеттемесін өз мойнына алған күнге мойындалады.

Амортизацияланған құны бойынша қаржы активтері

Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтері кейіннен тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып бағаланады және оларға құнсыздануға қатысты талаптар қолданылады. Пайда немесе шығын активтің мойындалуы тоқтаған, ол түрлендірілген немесе құнсызданған жағдайда пайданың немесе шығынның құрамында танылады.

Топтың амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржылық активтері байланысты тараптарға берілген кредиттерді, ақша қаражаттары мен олардың баламаларын, банктік депозиттерді, сауда және басқа дебиторлық берешектерді және басқа да ұзақ мерзімді қаржылық активтерді қамтиды.

Қолма-қол ақша және қысқа мерзімді банк салымдары

Ақша қаражаттары мен олардың баламалары банктердегі қолма-қол ақшаны және бастапқы өтеу мерзімі үш (3) ай немесе одан аз қысқа мерзімді банк салымдарын білдіреді. Ақша қаражаттары мен олардың баламаларына кері РЕПО келісімдері — 1 күннен 30 күнге дейін жоғары бағамен сату туралы келісімі бар жоғары өтімді мемлекеттік бағалы қағаздарға инвестициялар да жатады. РЕПО операциялары ақша қаражаттары мен олардың баламаларына оңай айырбасталады және олар Қазақстан Республикасының Үкіметімен қамтамасыз етілгендіктен құнның өзгеру тәуекелі шамалы.

Басқа қаржылық активтер

Топтың амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын басқа қаржылық активтері негізінен ҚРҰБ ноттарын, «Самұрық-Қазына» облигацияларын және қаржылық жалдау бойынша дебиторлық берешекті қамтиды. «Самұрық-Қазына» қорының облигациялары мен ҚРҰБ ноталары 3 айға дейінгі өтеу мерзімімен қажет болған жағдайда оңай сатылуы мүмкін жоғары өтімді инвестициялар болып табылады. Сонымен бірге, ҚРҰБ ноттарын және «Самұрық-Қазына» облигацияларын сатып алу ұйымның күнделікті ақша қаражатын басқару бөлігі емес, Топтың инвестициялық қызметінің бөлігі болып табылады. Бұл бағалы қағаздарды сатып алған кезде оларды мерзімінен бұрын сату ниеті жоқ, олар әдетте өтеуге дейін сақталады, сондықтан Топ оларды қысқа мерзімді қаржы активтері ретінде жіктейді.

4 Есеп саясатының маңызды аспектілеріне шолу (жалғасы)

Қаржы активтерінің құнсыздануы

Топ пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланбайтын барлық борыштық құралдарға қатысты күтілетін кредиттік шығынды (КККШ) бағалау резервін мойындайды. ККШ шартқа сәйкес тиесілі болатын ақша ағындары мен Топ бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлемені немесе оның шамамен алынған мәнін пайдалана отырып дисконтталған алуды күтіп отырған барлық ақша ағындарының арасындағы айырманың негізінде есептеледі. Күтілетін ақша ағындарына ұсталатын қамтамасыз етуді сатудан немесе шарттық талаптардың ажырама бөлігі болып табылатын несие сапасын арттырудың басқа тетіктерінен болатын ақша ағындары жатады.

КНЗ екі кезеңде танылады. Бастапқы танылған сәттен бастап кредиттік төуекел айтарлықтай ұлғаймаған қаржы құралдары бойынша келесі 12 айдың (12 айлық күтілетін кредиттік шығын) ішінде мүмкін болатын дефолттардың салдарынан туындауы мүмкін кредиттік шығынға қатысты залалға бағалау резерві құрылады. Солар бойынша бастапқы танылған сәттен бастап қаржы құралдары үшін кредиттік төуекел айтарлықтай ұлғайған дефолттың орын алу мерзімдеріне қарамастан (бүкіл мерзім үшін күтілетін кредиттік шығын) осы қаржы құралының қалған қолданылу мерзімінің ішінде күтілетін кредиттік шығынға қатысты залалға бағалау резерві құрылады.

Сауда дебиторлық берешекке және шарт бойынша активтерге қатысты Топ ККШ-ны есептеу кезінде жеңілдетілген тәсілді қолданады. Тиісінше, Топ кредиттік төуекелдің өзгерістерін қадағаламайды, ал оның орнына әрбір есепті күнге бүкіл мерзім үшін күтілетін кредиттік шығынға тең сомға залалға бағалау резервін таниды. Топ қарыз алушылар мен жалпы экономикалық талаптарға тән болатын болжамды факторларды ескере отырып түзетілген кредиттік шығынның пайда болуының өткен тәжірибесіне сүйене отырып бағалау резервтерінің матрицасын пайдаланды.

Қаржылық міндеттемелер

Қаржылық міндеттемелер пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын немесе амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер ретінде жіктеледі.

Барлық қаржылық міндеттемелер бастапқыда әділ құн бойынша танылады, ал борыштық бағалы қағаздар мен қарыздар жағдайында мәміле бойынша тікелей байланысты шығындар шегеріледі.

Амортизацияланған құн сатып алу кезіндегі дисконттарды немесе сыйлықақыларды, сондай-ақ тиімді пайыздық мөлшерлеменің ажыратылмас бөлігі болып табылатын комиссиялық немесе шығындарды ескере отырып есептеледі. Тиімді пайыздық мөлшерлеме амортизациясы пайда мен шығын туралы шоғырландырылған есепте қаржыландыру шығындарының құрамына жатқызылады.

Топтың амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржылық міндеттемелері шығарылған борыштық бағалы қағаздарды, алынған кредиттер мен кредиторлық берешектерді, қаржылық кепілдік міндеттемелерін қамтиды.

Сауда және басқа да кредиторлық берешек

Сауда және басқа да кредиторлық берешек бойынша міндеттемелер Топ шоттарының жазылып берілуіне қарамастан алынған тауарлар мен қызметтер үшін келешекте төленуі тиіс соманың әділ құны болып табылатын бастапқы құн бойынша ескеріледі.

Қаржылық кепілдік шарттары

Қаржылық кепілдік шарты соған сай кепілдікті беретін тарап бұл шарт бойынша бенефициарға белгілі бір борышкердің белгіленген мерзімде шарттың бастапқы немесе қайта қаралған талаптарына сәйкес төлемді жасай алмауының салдарынан болған шығынды өтеу үшін белгілі бір соманы төлеуге міндеттенетін шарт деп аталады. Қаржылық кепілдік шарттары бастапқыда кепілдіктің шығуымен тікелей байланысты мәміле бойынша шығындарды ескере отырып әділ құны бойынша міндеттеме ретінде мойындалады.

Кейіннен міндеттеме 9 ХҚЕС (IFRS) сәйкес есептелген күтілетін кредиттік шығындар резерві мен 15 ХҚЕС сәйкес жинақталған амортизация шегерілген бастапқы танылған міндеттеме сомасының ең үлкені бойынша бағаланады.

Кепілдіктер бухгалтерлік есепте кепілдік берілген сәттен бастап оның мерзімі аяқталғанға дейін немесе кепілдік талаптары бойынша талаптар немесе міндеттемелер толық қанағаттандырылғанға дейін танылады.

4 Есеп саясатының маңызды аспектілеріне шолу (жалғасы)

Қорлар

Тауар-материалдық қорлардың құны ФИФО әдісінің негізінде әрбір қойма үшін бөлек ескеріледі.

Топ Топтың бірлескен кәсіпорындары көрсететін газды тасымалдау қызметтері бойынша тасымалдау шығындарын таниды. Бұл шығындар табиғаты бойынша өзгермелі болып табылады және Ұлттық экономика министрлігі Табиғи монополияларды реттеу комитетінің ішкі нарыққа арналған департаментінің бұйрығына сәйкес белгіленген 1000 м3/100 км-ге тасымалданатын көлемдер мен тарифтер және экспорт көлеміне келісілген тарифтер негізінде есептеледі. Бұл тасымалдау шығындары тауарлық-материалдық қорларды сатып алуға тікелей байланысты емес және сәйкесінше, қорлардың өзіндік құнына қосылмайды, бірақ сатудың өзіндік құнында танылады.

Қаржылық емес активтердің құнсыздануы

Топ әрбір есепті күнге активтің ықтимал құнсыздану белгілерінің бар-жоғын айқындайды. Егер осындай белгілер орын алса немесе егер активті құнсыздануға жыл сайынғы тексеру талап етілсе, Топ активтің өтелетін құнына бағалау жүргізеді. Активтің немесе ақша ағындарын жасайтын бөлімшенің (бұдан әрі - «ААЖБ») өтелетін құны, өткізу бойынша шығындарды шегере отырып, ААЖБ активінің әділ құнынан және оны пайдалану құнынан асады. Өтелетін құн негізінен басқа активтер немесе активтер тобы жасайтын ағындардан тәуелсіз ақша қаражатының ағындарын актив жасаған жағдайда ғана жеке актив үшін анықталады. Егер активтің немесе ақша ағындарын тудыратын бөлімшенің теңгерімдік құны оның өтелетін құнынан артып кетсе, актив құнсызданған деп саналады және өтелетін құнына дейін есептен шығарылады.

Бұл жоспарлар мен болжамдар әдетте 5 (бес) жыл мерзімге жасалады. Ұзақ кезеңдерде ұзақ мерзімді өсу қарқындары есептеледі және бесінші жылдан кейінгі болжамды болашақ ақша ағындарына қолданылады. Жалғасатын қызметтен құнсызданудан болған залалдар жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте құнсызданған активтің функциясына сәйкес шығыс ретінде танылады.

Резервтер

Пайдаланудан шығаруға резервтер Топтың жабдықты немесе тетікті қайта монтаждау және көшіру бойынша және жабдық болған учаскені қалпына келтіру бойынша міндеттемесі болғанда, сондай-ақ мұндай резервке пайымды бағалауды жүзеге асыру мүмкін болғанда дисконттау негізінде толық көлемде танылады. Мойындалатын сома жергілікті шарттар мен талаптарға сәйкес айқындалған бағаланған келешек шығындардың ағымдағы құнын білдіреді. Сондай-ақ сомасы резервтің мөлшеріне балама тиісті негізгі құрал құрылады. Кейіннен, мұндай актив газ активтері мен газ-көлік жүйесі активтерінің құрамында амортизацияланады.

Учаскені жою және қалпына келтіру бойынша резерв

Есепті мерзімдегі немесе міндеттемелерді өтеуге қажетті экономикалық пайданың негізіндегі ресурстардың ағып кету сомасындағы өзгерістердің нәтижесі болған учаскені пайдаланудан шығару және қалпына келтіру бойынша қолдағы резервті бағалаудағы өзгерістер немесе дисконттау мөлшерлемесіндегі өзгеріс былайша ескеріледі:

- (а) резервтегі өзгерістер ағымдағы кезеңдегі тиісті активтің құнына қосылады немесе есептен шығарылады;
- (б) актив құнынан шегерілген сома оның теңгерім құнынан асып кетпеуі қажет. Егер резервтегі кему активтің теңгерім құнынан асып кетсе, онда асып кету шығыстар ретінде дереу танылады; және
- (в) егер активтің құны ұлғаюға әкелсе, Топ активтің жаңа теңгерім құны толығымен өтелмейтіні осы көрсеткіш болып табылатындығын қарастырады. Егер мұндай белгі болса, Топ активті өтелетін құнды бағалау арқылы құнсыздану мәніне тестілеп, құнсызданудан болған кез келген залалды 36 ХБЕС-ке сәйкес ескереді.

Жарғылық капитал және дивидендтер

Қарапайым акциялардан тұратын жарғылық капитал бастапқы құны бойынша танылады. Жай акциялар бойынша дивидендтер олар жарияланған кезеңдегі меншікті капиталдың азаюы ретінде танылады. Жай акциялар бойынша дивидендтер төлеу жалғыз акционердің қалауы бойынша жүзеге асырылады.

4 Есеп саясатының маңызды аспектілеріне шолу (жалғасы)

Сатып алышылармен жасалған шарттар бойынша түсімдер және басқа да кірістер

Табысты географиялық аймақтар бойынша бөлу кезінде Топ контрагенттерді қызметтердің нақты көрсетілген жері бойынша емес, олардың тіркелген елі немесе орналасқан жері бойынша жіктейді. Географиялық тұрғыдан бөлінген кіріс ақпараты әртүрлі аймақтардың Топтың жалпы кірісіне қосқан үлесін бағалауға және әрбір аймақтағы операцияларға байланысты ықтимал тәуекелдер мен мүмкіндіктерді анықтауға мүмкіндік береді.

Газ сату

Газды сатудан түскен кірістер сатып алушыға тауарға меншік құқығымен байланысты елеулі тәуекелдер мен пайданы бергеннен кейін танылады және әдетте бір орындау міндеттемесін қамтиды. Газды өткізуден түскен кірістер уақыт өте келе танылады.

PetroChina Group-тен газды сату бойынша дебиторлық берешектің орташа өндіріп алу мерзімі 50 күнді құрайды, бұл ішкі сатып алушылар үшін орташа көрсеткіштен (30 күн) айтарлықтай жоғары. Бұл ауытқу шетелдік контрагентпен жұмыс істеу ерекшеліктеріне, атап айтқанда, көлемдерді келісу процесінің ұзағырақ болуына және бастапқы құжаттарға қол қою уақытының ұзаруына байланысты. Шарт бойынша міндеттемелер орта есеппен 12 ай ішінде өтеледі.

Қызметтерді көрсету

Топ атқару бойынша міндеттемелерді ай сайын орындайды және көрсетілген қызметтердің нақты көлемдерінің негізінде газды тасымалдау қызметтерін көрсетуден және газ құбырларына техникалық қызмет көрсетуден түскен түсімді мойындайды. Газды тасымалдау қызметтерінен түскен кірістер сатып алушы бір мезгілде Топ ұсынатын артықшылықтарды алады және пайдаланады деген талаппен ұзақ уақыт ішінде мойындалады.

Басқару қызметтері

Топ «КазРосГаз» ЖШС-не дивидендтерді хабарландырудың негізінде белгілі бір уақыт сәтінде «ҚазМұнайГаз»-дың бірлескен кәсіпорны «КазРосГаз» ЖШС басқаруға жататын басқару комиссиясын мойындайды.

Пайыздық кіріс

Амортизацияланған құн және пайыздық қаржы активтері бойынша бағаланатын барлық қаржы құралдары бойынша пайыздық кіріс тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып мойындалады, әрі ол қаржы құралын болжамды пайдалану мерзімінің бойында немесе егер бұл орынды болса, қаржы активінің немесе міндеттеменің таза баланстық құнына дейінгі ұзақ емес кезеңнің ішінде күтілетін келешек төлемдерді немесе ақша қаражатының түсімдерін дәл дисконттайды.

Дивидендтер

Топтың төлемді алуға арналған құқығы белгіленгенде дивидендтерден түскен кіріс танылады, бұл әдетте, акционерлер дивидендтерді бекіткенде болады.

Шарт бойынша міндеттемелер

Шарт бойынша міндеттеме, егер сатып алушыдан төлем Топ тиісті тауарларды бермейінше немесе қызметтерді көрсетпейінше алынса немесе төленуге жататын болса (қайсысының бұрын орын алатындығына қарай), танылады. Шарт бойынша міндеттемелер Топ шарт бойынша өз міндеттерін орындағанда (яғни тиісті тауарларға немесе қызметтерге бақылауды сатып алушыға бергенде), түсім ретінде мойындалады.

Қарыздар бойынша шығындар

Жіктелетін активті сатып алуға, оның құрылысына немесе өндірісіне тікелей жататын қарыздар бойынша шығындар осындай активтің баланстық құнының бір бөлігі ретінде капиталдандырылады. Қарыздар бойынша өзге де шығындар туындаған сәттегі шығыстар ретінде танылады. Қарыздар бойынша шығындарға пайыздардың төленуі және Топ қарызға алынған қаражатқа байланысты Топ шеккен басқа да шығындар кіреді.

Ағымдағы табыс салығы

Осы соманы есептеу үшін қолданылатын салық мөлшерлемелері мен салық заңнамасы – бұл топ өз қызметін жүзеге асыратын және салық салынатын кіріс алатын елдерде есепті күнге қабылданған немесе мәні бойынша қабылданған мөлшерлемелер мен заңдар.

4 Есеп саясатының маңызды аспектілеріне шолу (жалғасы)

Басшылық мерзімді түрде салық декларацияларында көрсетілген позицияларды бағалауды жүзеге асырады, оларға қатысты тиісті салық заңнамасы әр түрлі түсіндірілуі мүмкін және қажет болған жағдайда Бағалау міндеттемелерін жасайды.

Кейінге қалдырылған салық

Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелер, егер заңи тұрғыдан бекітілген ағымдағы салық активтері мен міндеттемелерді есепке алу құқығы болса және кейінге қалдырылған салықтар дәл сол салық салынатын компанияға немесе салық органына қатысты болса, бір біріне қарсы есепке алынады.

Қосылған құн салығы (бұдан әрі - «ҚҚС»)

Салық заңнамасында нетто негіздегі сатулар және сатып алулар бойынша қосылған құн салығын (ҚҚС) өтеу көзделеді. Осылайша, өтелуге жататын ҚҚС, сатулар бойынша ҚҚС-ты шегере отырып, сатып алулар бойынша ҚҚС-ты білдіреді.

Төленуге жататын ҚҚС

Сатып алушылардан дебиторлық берешек алынғаннан кейін ҚҚС салық органдарына төленуі тиіс. Есеп айырысуы есепті күнге жүзеге асырылған сатып алулар бойынша ҚҚС төленуге жататын сомадан есептен шығарылады.

Дебиторлық берешектің құнсыздануына резерв құрылғанда, құнсызданудан болған залал, ҚҚС сомасын қоса алғанда, берешектің барлық сомасына ескеріледі. ҚҚС бойынша тиісті міндеттеме салық салу мақсатында дебиторлық берешектен есептен шығарылғанға дейін есептілікте көрсетіледі.

Өтелуге жататын ҚҚС

Өтелуге жататын ҚҚС ҚҚС-пен сатып алынған тауарлар, жұмыстар мен қызметтер бойынша бухгалтерлік есепте көрсетіледі және егер ондайлар кірісті алу мақсатында пайдаланылса.

Әрбір есепті күнге өтелуге жататын ҚҚС шоты бойынша сома төленуге жататын ҚҚС шоты бойынша сомамен есепке алынуы тиіс.

5 Жалпы бақылаудағы сатып алулар

«GPC Investment» ЖШС

2024 жылғы 14 ақпанда «QazaqGaz» ҰК» АҚ-тың 1.000 (бір мың) дана көлеміндегі жай акциялары 38.737.143 теңге орналастыру бағасымен «Самұрық-Қазына» АҚ және «QazaqGaz» ҰК» АҚ арасында жасалған табыстау шартына сәйкесжалпы сомасы 38.737.143 мың теңге болатын «GPC Investment» ЖШС-дағы (бұдан әрі - «GPCI») қатысу үлесінің 100% беру арқылы басымдықпен сатып алу құқығы бойынша орналастырылған. 2024 жылғы 16 ақпанда GPCI 100% қатысу үлесін «QazaqGaz» ҰК» АҚ-қа мемлекеттік қайта тіркеу аяқталды.

2024 жылғы 14 ақпанда Қазақстан Республикасы Президентінің Катар Мемлекетіне (бұдан әрі - «КМ») мемлекеттік сапары аясында түрлі инвестициялық жобаларды бірлесіп іске асыруға бағытталған бірқатар іс-шаралар мен бастамаларды көздейтін мәміленің негізгі шарттары туралы келісімдерге қол қойылды. 2024 жылғы 20 наурызда Қазақстан Республикасы Үкіметтері мен Азаматтық кодекс арасындағы бірлескен жобаларды жүзеге асыру үшін ұзақ мерзімді стратегиялық әріптестік орнату туралы Келісімге қол қойылды. Стратегиялық инвестициялық келісім шеңберінде QG 25% үлесін сақтай отырып GPCI жобалық компаниясына қатысу үлесін сату жоспарлануда, сондықтан GPCI осы шоғырландырылған қаржылық есептемеде ХҚЕС 5 бойынша шығару тобы ретінде көрсетілген. QG GPCI-дегі 75% үлесін сатуды 2025 жылдың 2025 маусымының соңына дейін аяқтауды жоспарлап отыр.

GPCI сатып алу ортақ бақылаудағы тараптардан еншілес ұйымды сатып алу ретінде есепке алынды. Сатып алу алдыңғы ұйымның шоғырландырылған қаржылық есептілігінің болмауына байланысты GPCI қаржылық есептілігінде активтер мен міндеттемелердің баланстық құны әдісімен есепке алынды. GPCI-ді кейіннен қайта сату үшін еншілес ұйым ретінде сатып алуына байланысты QG 2023 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есебі және 2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін шоғырландырылған қаржылық есептілікке қатысты ескертпелер қайта қаралған жоқ. Басшылық қаржылық ақпараттың бұл ұсынылуы транзакцияның экономикалық мәні туралы ең шынайы көрініс береді деп есептейді. Аударылған сыйақы мен GPCI таза активтері арасындағы айырмашылық меншікті капиталда көрсетілді.

5 Жалпы бақылаудағы сатып алулар (жалғасы)

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шығарылатын топ ретінде есепке алынған GPCI активтері мен міндеттемелерінің баланстық құны тиісінше 239.135.438 мың теңге және 172.716.815 мың теңгеге тең. GPCI бойынша кезеңдегі салықтан кейінгі таза шығын 10.372.547 мың теңгені құрайды.

Төменде берілген жалпы сыйақының өділ құны және сатып алу күніндегі GPCI активтері мен міндеттемелерінің баланстық құны көрсетілген:

Мың теңгемен	2024 ж. 16 ақпан
GPCI таза активтері, соның ішінде:	40.385.200
Бұрыннан бар қатынастар бойынша міндеттемелер	51.092.879
Шығарылған акциялардың номиналды құны	(38.737.143)
Бұрыннан бар қарым-қатынас активтері (GPCI берген пайызсыз қарыз)*	(48.934.469)
Сатып алудың жалпы құны	(87.671.612)
Сатып алу құны мен меншікті капиталда көрсетілген таза активтердің баланстық құны арасындағы айырмашылық	3.806.467

* күтілетін кредиттік шығындарды қамтиды

«АзияГаз Чунджа» ЖШС

2024 жылғы 7 қазанда «Самұрық-Қазына» АҚ мен «QazaqGaz» ҰК» АҚ арасында «АзияГаз Чунджа» ЖШС жарғылық капиталындағы 100% үлесін беру туралы келісімге қол қойылды. 2024 жылғы 9 қазанда «QazaqGaz» ҰК» АҚ-тың бір жай акциясы 9.294.167 теңге мөлшерінде бағаланған 1,000 (мың) дана жай акциясы Жалғыз акционердің атына орналастырылды..

АзияГаз Чунджа сатып алу ортақ бақылаудағы тараптардан өншілес компанияны сатып алу ретінде есепке алынды. Сатып алу алдыңғы ұйымның шоғырландырылған есептілігінің болмауына байланысты АзияГаз Чунджа қаржылық есептілігіне сәйкес активтер мен міндеттемелердің баланстық құны өдісімен есепке алынды. Басшылық қаржылық ақпараттың бұл ұсынылуы транзакцияның экономикалық мәні туралы ең шынайы көрініс береді деп есептейді. Аударылған сыйақы мен АзияГаз Чунджа таза активтері арасындағы айырмашылық меншікті капиталда көрініс тапты.

Мың теңгемен	2024 ж. 1 сәуір
АзияГаз Чунджа таза активтері, соның ішінде:	5.146.004
Бұрыннан бар қатынастар бойынша міндеттемелер	63.835
Шығарылған акциялардың номиналды құны	(9.294.167)
Бұрыннан бар қатынастардан алынған активтер	(63.835)
Сатып алудың жалпы құны	(9.358.002)
Сатып алу құны мен меншікті капиталда көрсетілген таза активтердің баланстық құны арасындағы айырмашылық	(4.148.163)

«QazaqGaz» ҰК» АҚ
Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

6 Негізгі құралдар

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанында аяқталған жылдар үшін негізгі құралдардың қозғалысы былайша көрсетілген:

Мын. теңгемен	Ескерт.	Жер	Газ активтері	Ғимараттар мен құрылыстар	Газ тасымалдау жүйесі	Жабдық	Көлік құралдары	Басқа	Құрылыс жұмыстары	Барлығы
Бастапқы құн										
2022 ж. 31 желтоқсан		558.913	64.050.444	109.380.441	712.499.682	380.742.788	26.119.065	10.868.310	166.052.322	1.470.271.965
Түсімдер		10.375	15.614.163	18.521.899	6.740.093	2.591.130	4.418.059	1.166.533	307.740.460	356.792.702
Бағалаудағы өзгеріс	20	-	(2.852.269)	(1.237.974)	4.591.800	(1.941.103)	-	-	-	(1.439.546)
ТМҚ аударымдар		-	(20.160)	-	(46.753)	-	-	-	-	(66.913)
Аударымдар		14	37.474	26.145.966	273.628.290	85.035.011	(242.931)	1.387.525	(385.991.349)	-
Шығулар		(1.320)	(16.540)	(210.605)	(509.378)	(137.141)	(134.580)	(149.896)	-	(1.159.460)
2023 ж. 31 желтоқсан		567.982	76.813.112	152.599.727	996.903.724	466.290.685	30.159.613	13.262.472	87.801.433	1.824.398.748
Түсімдер		74.542	3.039.588	719.493	4.996.284	2.360.879	8.943.493	1.733.685	202.960.753	224.828.717
Бағалаудағы өзгеріс		-	28.472	(227.451)	(4.543.911)	(284.442)	-	-	-	(5.007.332)
Барлау және бағалау активтеріне аударымдар	20	-	(17.609)	-	-	-	-	-	-	(17.609)
Сатуға арналған активтерге аударымдар		-	-	-	(1.842.006)	-	-	-	-	(1.842.006)
Аударымдар		-	9.047	14.140.149	76.622.699	64.337.799	(61.083)	2.623.910	(157.672.521)	-
Шығулар		(1.035)	(149.697)	(5.429)	(109.302)	(189.236)	(524.315)	(488.653)	(6.539)	(1.474.206)
2024 ж. 31 желтоқсан		641.489	79.722.913	167.226.489	1.072.227.488	532.535.685	38.517.708	17.131.414	133.083.126	2.041.086.312
Жинақталған тозу және құнсыздану										
2022 ж. 31 желтоқсан		-	(16.314.147)	(26.143.007)	(164.047.327)	(115.308.418)	(20.877.749)	(5.293.904)	(5.703.074)	(354.687.626)
Бір жылға есептеу		-	(1.998.269)	(3.657.977)	(16.247.082)	(16.175.450)	(1.119.197)	(767.647)	-	(39.965.922)
Аударымдар		-	(6.870)	(132.302)	(167.117)	376.030	-	(69.741)	-	-
Шығулар		-	8.106	73.729	265.357	90.558	-	148.747	-	586.497
2023 ж. 31 желтоқсан		-	(18.311.180)	(29.859.557)	(180.196.169)	(131.017.280)	(21.996.946)	(6.982.545)	(5.703.074)	(394.066.751)
Бір жылға есептеу		-	(3.386.307)	(4.487.097)	(22.825.664)	(19.198.936)	(1.438.970)	(1.083.149)	-	(52.420.123)
Құнсыздану		-	-	-	(2.903.770)	-	-	-	(94.118)	(2.997.888)
Сатуға арналған активтерге аударымдар		-	-	-	856.944	-	(1.934)	-	-	855.010
Аударымдар		-	(3.121)	(2.404.791)	3.074.637	(418.444)	(396)	(247.885)	-	-
Шығулар		-	89.454	5.266	79.340	168.098	435.469	373.267	-	1.150.894
2024 ж. 31 желтоқсан		-	(21.611.154)	(36.746.179)	(201.914.682)	(150.466.562)	(23.002.777)	(7.940.312)	(5.797.192)	(447.478.858)
Қалдық құны										
2023 ж. 31 желтоқсан		567.982	58.501.932	122.740.170	816.707.555	335.273.405	8.162.667	6.279.927	82.098.359	1.430.331.997
2024 ж. 31 желтоқсан		641.489	58.111.759	130.480.310	870.312.806	382.069.123	15.514.931	9.191.102	127.285.934	1.593.607.454

6 Негізгі құралдар (жалғасы)

Түсімдер

2024 жылы аяқталмаған құрылысқа 202.960.753 мың теңге сомасында түсімдер негізінен 74.991.802 мың теңге сомасына «Талдықорған-Үшарал» магистральдық газ құбырын салуға жұмсалған шығындарға, 43.650.569 мың теңгеге «САЦ» магистральдық газ құбырын техникалық жобалаушы бойынша ресейлік газды үздіксіз тасымалдауды қамтамасыз ету бойынша жұмыстар, Алматы облысы бойынша 25.471.247 мың теңге сомасына «Алматы-Байсерке-Талғар» магистральдық газ құбырының 2 желісінің құрылысы, 6.353.352 мың теңге сомасына «БГР-ТБА» магистральдық газ құбыры учаскесінде айналма газ құбырының құрылысы, 14.666.641 мың теңгеге газ құбырларына қатысты күрделі жөндеу, ыстық жұмыстар, пневматикалық сынақтар, желілік диагностика, ақауы бар құбырларды, арматураны ауыстыру, апаттық қалпына келтіру жұмыстары, 2.108.978 мың теңгеге күрделі жөндеу және дайындық жұмыстарына сараптамалық-диагностикалық қолдау көрсету жатады.

2023 жылы аяқталмаған құрылысқа 307.740.460 мың теңге сомасында түсімдер негізінен Маңғыстау облысындағы 160.159.915 мың теңге сомаға Бейнеу-Жаңаөзен магистральдық газ құбырының екінші желісін салуға, 29.318.712 мың теңгеге газ салалық құбырлары бар автоматтандырылған газ тарату станциясын салу, 28.880.518 мың теңгеге қолданыстағы «Мақат-Солтүстік Кавказ» магистральдық газ құбырына резервтік газ құбырын салу, жалпы құны 24.468.939 мың теңгеге «САЦ-5», «САЦ-4» және «Лупинг САЦ-4» құбырлары бойынша жұмыстар кешенін жүргізу, сондай-ақ 23.450.497 мың теңгеге Қазақстан-Қытай және Алматы-Байсерке-Талғар магистральдары арасындағы Қайрат секіргішінің құрылысына газ құбырлары.

Негізгі құралдарды қосу, сондай-ақ ортақ бақылаудағы тараптардан еншілес ұйымды сатып алу ретінде есепке алынған «Азиягаз Чунджа» негізгі құралдарын қамтиды.

2024 жылы Топ 261.414 мың теңге (2023: 276.873 мың теңге) сомасында негізгі құралдарды өтеусіз алды.

Сатуға арналған активтерге аударымдар

2024 жыл ішінде Топ таза баланстық құны 729.027 мың теңге болатын бөлшектелген құбырларды сатуға арналған активтер ретінде жіктеді және басқа операциялық шығыстарда 57.969 мың теңге сомасында құбырларды шығарудан болған шығынды тіркеді.

Аударымдар

Пайдалануға берілген негізгі құралдардың едәуір бөлігі 29.345.633 мың теңгеге Алматы облысындағы «Алматы-Байсерке-Талғар» газ құбырының екінші желісін салудың жобалық-сметалық құжаттаманы әзірлеумен, техникалық және жобалық қадағалаумен, 23.582.528 мың теңгеге «Қазақстан-Қытай» және «Алматы-Байсерке-Талғар» магистральдық газ құбыры арасындағы ТИП-04 «Қайрат» секіргішінің құрылысы, жобалық құжаттаманы әзірлеумен, техникалық және жобалық қадағалаумен, 19.694.963 мың теңге сомасына техникалық және конструкторлық қадағалаумен ресейлік газды «САЦ-5», «САЦ-4» және «Лупинг САЦ-4» магистральдық газ құбырлары арқылы үздіксіз тасымалдауды қамтамасыз ету бойынша жұмыстар кешені, 17.518.572 мың теңгеге жобалық-сметалық құжаттаманы, техникалық және жобалық қадағалауды әзірлей отырып, ЖЭО-2 СКГТ-да газ шығару құбырлары және газбен жабдықтау құбырлары бар АГҚС құрылысы, 14.705.090 мың теңгеге магистральдық газ құбырларын күрделі жөндеу, ыстық жұмыс, пневматикалық сынақтар, желілік диагностика, ақаулы құбырларды, арматураларды ауыстыру, апаттық қалпына келтіру жұмыстары, 11.981.267 мың теңгеге жобалық-сметалық құжаттаманы, техникалық және жобалық қадағалауды әзірлей отырып, ЖЭО-3 СКГТ-да газ шығару құбырлары және газбен жабдықтау құбырлары бар АГҚС құрылысы және тиісті негізгі қорларды іске қосумен байланысты.

Басқасы

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша толық амортизацияланған негізгі құралдардың құны мен соған байланысты жинақталған амортизациясы 23.965.245 мың теңгені (2023: 21.329.426 мың теңге) құрады.

2024 жылы Топ 2.786.432 мың теңге сомасында қарыздар бойынша шығындарды активтерді салуға байланысты негізгі құралдардың баланстық құнында капиталдандырды (2023: 4.820.030 мың теңге). Кредиттер бойынша шығындардың капиталдандырудың орташа алынған мөлшерлемесі 15,49% (2023 ж.: 4,55%) құрады.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ 2.997.888 мың теңге сомасында негізгі құралдардың құнсыздануын мойындады, оның ішінде АзияГаз Чунджа негізгі құралдарының 2.903.770 мың теңгесі (2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша: құнсыздану жоқ).

«QazaqGaz» ҰК» АҚ
Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер
2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

7 Барлау және бағалау бойынша активтер

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанында аяқталған жылдар үшін барлау және бағалау активтеріндегі өзгеріс былайша көрсетілген:

<i>Мың теңгемен</i>	Материалдық емес активтер	Материалдық активтер
2022 ж. 31 желтоқсанға	–	16.474.772
Түсімдер	–	2.989.360
Құнсыздану	–	(21.028)
Құнсыздануды қалпына келтіру	–	5.914.336
Шығулар	–	(8.761.678)
Негізгі құралдарға аударымдар	–	(12.085.655)
2023 ж. 31 желтоқсанға	–	4.510.107
Түсімдер	120.000	960.153
2024 ж. 31 желтоқсанға	120.000	5.470.260

Барлау және бағалау бойынша активтер келесі жобалармен білдірілген:

<i>Мың теңгемен</i>	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Барханная	3.237.560	2.316.335
Шерубайнұр	2.184.762	2.184.762
Басқасы	167.938	9.010
	5.590.260	4.510.107

8 Пайдалану құқығы нысанындағы активтер

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша пайдалану құқығы нысанындағы активтер былайша көрсетілген:

<i>Мың теңгемен</i>	Ескерт.	Газкөлік активтері	Басқасы	Жиыны
2023 ж. 1 қаңтар		89.061.453	1.600.157	90.661.610
Жалдау шарттары бойынша түсімдер	21	–	5.209	5.209
Жалдау шартын бұзу		–	(1.457.345)	(1.457.345)
Амортизация бойынша шығыстар	26, 28	(22.265.363)	(137.463)	(22.402.826)
2023 ж. 31 желтоқсан		66.796.090	10.558	66.806.648
Амортизация бойынша шығыстар	26, 28	(22.265.363)	(1.777)	(22.267.140)
2024 ж. 31 желтоқсан		44.530.727	8.781	44.539.508

2021 жылдың 31 желтоқсанында Топ «АстанаГаз» ҚМГ» АҚ-мен «Сарыарқа» магистралды газ құбыры үшін 2022 - 2026 жылдарға жалға беру шартын жасады. Жалдау шарты Табиғи монополияларды реттеу комитеті (бұдан әрі – ТМРК) ішкі нарықта газ тасымалдау тарифтерін бекіткен күннен бастап, яғни 2022 жылғы 1 қаңтардан бастап күшіне енді. Пайдалану құқығы активін және жалдау міндеттемесін тану күні Топ жалға алушының қарыз мөлшерлемесін жылдық 17,3% деп бағалады. Шарт күшіне енген күнгі жағдай бойынша «Сарыарқа» МГ жалдау шартының дисконтталған құны 111.326.816 мың теңгені құрады (21-ескертпе).

Топ қысқа мерзімді жалдау мен құны төмен активтерді жалға беруді өзіндік құн және жалпы және өкімшілік шығыстар құрамындағы кезең шығындары ретінде таниды (26 және 28-ескертпелер).

9 Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар

Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар туралы қаржылық ақпарат төменде келтірілген:

Мың теңгемен	«АГҚ»	«БШГ»	«АГ»	ОГ	Жиыны
2022 ж. 31 желтоқсан	710.273.099	219.039.220	1.121.606	210.139	930.644.064
Бірлескен кәсіпорынның пайдасындағы үлес	268.631.930	52.927.373	373.363	–	321.932.666
Бірлескен кәсіпорынның басқа да жиынтық залалындағы үлес	(369.050)	–	–	–	(369.050)
Дивидендтер	–	(10.863.500)	(90.851)	–	(10.954.351)
2023 ж. 31 желтоқсан	978.535.979	261.103.093	1.404.118	210.139	1.241.253.329
Бірлескен кәсіпорынның пайдасындағы үлес	325.722.878	44.982.662	438.736	–	371.144.276
Бірлескен кәсіпорынның басқа да жиынтық залалындағы үлес	362.681	–	–	–	362.681
Дивидендтер	(523.089.430)	(18.000.000)	(373.363)	–	(541.462.793)
2024 ж. 31 желтоқсан	781.532.108	288.085.755	1.469.491	210.139	1.071.297.493

«АГҚ»

Келесі кестеде Топтың «АГҚ»-ға салынған инвестициялары туралы жалпылама қаржылық ақпараты келтірілген:

Мың теңгемен	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Бірлескен кәсіпорынның қаржылық жағдайы туралы есеп		
Айналымдағы активтер, оның ішінде:	731.998.374	1.055.298.792
- ақша қаражаты мен оның баламалары	634.950.257	881.037.520
Айналымнан тыс активтер	1.033.026.718	1.086.415.302
Қысқа мерзімді міндеттемелер, оның ішінде:	(37.206.794)	(23.530.164)
- алынған қысқа мерзімді қарыздар	–	–
- сауда және басқа да кредиторлық бөрешек	(22.412.133)	(18.145.071)
Ұзақ мерзімді міндеттемелер, оның ішінде:	(164.754.082)	(161.111.972)
- кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	(109.450.613)	(113.600.381)
Капитал	1.563.064.216	1.957.071.958
Топтың иелік ету үлесі	50%	50%
Инвестицияның баланстық құны	781.532.108	978.535.979

9 Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар (жалғасы)

<i>Мың теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Бірлескен кәсіпорынның жиынтық кірісі туралы есеп		
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім	897.104.842	856.980.312
Өткізудің өзіндік құны, оның ішінде:	(193.324.752)	(187.406.438)
- тозу және амортизация	(72.961.177)	(74.902.156)
Жалпы және әкімшілік шығыстар, оның ішінде:	(9.991.802)	(8.717.914)
- тозу және амортизация	(988.519)	(1.132.729)
Қаржылық кіріс, оның ішінде:	39.450.530	20.963.660
- пайыздық кірістер	39.450.530	20.963.660
Қаржылық шығыстар, оның ішінде:	(4.299.170)	(8.396.844)
- пайыздық шығыстар	(223.266)	(3.877.283)
Салық салынғанға дейінгі пайда	815.586.076	664.374.926
Табыс салығы бойынша шығыстар	(164.140.321)	(127.111.067)
Бір жылғы таза пайда	651.445.755	537.263.859
Бірлескен кәсіпорынның бір жылда болған пайдасындағы үлесі	325.722.878	268.631.930
Бір жылғы басқа да жиынтық (шығын)/кіріс	725.362	(738.099)
Бір жылғы басқа да жиынтық кірістері үлес	362.681	(369.050)

2008 жылғы 15 ақпанда Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қытай Халық Республикасының Үкіметі арасындағы Қазақстан-Қытай газ құбырын салуда және пайдалануда ынтымақтастық туралы келісімге сәйкес Топтың 50% қатысуымен және «Trans-Asia Gas Pipeline Company Limited» 50% қатысуымен «АГҚ» бірлескен кәсіпорны құрылды. 2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанына «АГҚ» жарғылық капиталы 1.200.000 мың теңге болды, олардың 600.000 мың теңге сомасын Топ төледі.

«БШГ»

Келесі кестеде Топтың «БШГ»-ға салынған инвестициялары туралы жалпылама қаржылық ақпараты келтірілген:

<i>Мың теңгемен</i>	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Бірлескен кәсіпорынның қаржылық жағдайы туралы есеп		
Айналымдағы активтер, оның ішінде:	126.430.889	150.686.705
- ақша қаражаты мен оның баламалары	86.020.896	8.225.664
Айналымнан тыс активтер	572.890.390	599.565.154
Қысқа мерзімді міндеттемелер, оның ішінде:	(53.349.110)	(95.311.276)
- алынған қысқа мерзімді қарыздар	(16.275.690)	(45.824.788)
- сауда және басқа да кредиторлық берешек	(32.800.814)	(48.229.973)
Ұзақ мерзімді міндеттемелер, оның ішінде:	(67.683.664)	(130.617.401)
- алынған ұзақ мерзімді қарыздар	(58.266.776)	(117.703.433)
Капитал	578.288.505	524.323.186
Топтың иелік ету үлесі	50%	50%
Меншікті капиталдағы үлес	289.144.255	262.161.593
Шоғырландыру түзетулері	(1.058.500)	(1.058.500)
Инвестицияның баланстық құны	288.085.755	261.103.093

9 Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар (жалғасы)

Мың теңгемен	2024 ж.	2023 ж.
Бірлескен кәсіпорынның жиынтық кірісі туралы есеп		
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім	164.863.678	178.259.378
Өткізудің өзіндік құны, оның ішінде:	(53.982.883)	(49.605.396)
- тозу және амортизация	(29.416.024)	(27.653.540)
Жалпы және өкімшілік шығыстар, оның ішінде:	(7.269.182)	(8.359.528)
- тозу және амортизация	(747.079)	(798.892)
Қаржылық кіріс, оның ішінде:	4.538.402	5.787.856
- пайыздық кірістер	4.538.402	5.787.856
Қаржылық шығыстар, оның ішінде:	(11.372.496)	(20.188.865)
- пайыздық шығыстар	(9.683.754)	(17.021.171)
Салық салынғанға дейінгі пайда	89.965.323	105.854.745
Табыс салығы бойынша шығыстар	-	-
Бір жылғы таза пайда	89.965.323	105.854.745
Бірлескен кәсіпорынның бір жылда болған пайдасындағы үлесі	44.982.662	52.927.373
Бір жылғы басқа да жиынтық кіріс	-	-
Бір жылғы басқа да жиынтық кірістері үлес	-	-

2011 жылғы 18 қаңтарда Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қытай Халық Республикасының Үкіметі арасындағы Қазақстан-Қытай газ құбырын салуда және пайдалануда ынтымақтастық туралы келісімге сәйкес Топтың 50% қатысуымен және «Trans-Asia Gas Pipeline Company Limited» 50% қатысуымен «АГҚ» бірлескен кәсіпорны құрылды. 2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанына «БШГ» жарғылық капиталы 145.430.000 мың теңге болды, олардың 72.715.000 мың теңге сомасын Топ төледі.

10 Басқа да қаржы активтері

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша басқа да қаржы активтеріне мыналар кірді:

Мың теңгемен	Ескерт.	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтері			
Самұрық-Қазына облигациялары	32	60.095.000	64.783.007
ҚРҰБ ноттары	32	-	34.825.682
Қаржылық жалдау бойынша берешек		3.128.257	3.282.962
Басқа		-	352.722
Басқа жиынтық кіріс арқылы өділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері			
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің еурооблигациялары		5.075.012	-
		68.298.269	103.244.373
Минусы: қысқа мерзімді бөлік		(63.269.275)	(103.244.373)
Ұзақ мерзімді бөлік		5.028.994	-

«Самұрық-Қазына» облигациялары

2023 жылдың 26 маусымында Топ AIX биржасында орналастырылған, бір облигацияның номиналды құны 100 000 АҚШ доллары болатын «Самұрық-Қазына» купондық облигациясын, жылдық 3,5% сыйақы мөлшерлемесімен 2023 жылғы 26 желтоқсанға дейін өтеу мерзімімен сатып алды. 2023 жылдың 25 желтоқсанында мерзімін 2024 жылдың 26 маусымына дейін ұзарту туралы қосымша келісім жасалды. 2024 жылдың 23 мамырында «Самұрық-Қазынаның» купондық облигациялары толығымен өтелді.

10 Басқа да қаржы активтері (жалғасы)

2024 жылдың 27 желтоқсанында Топ АИХ биржасында орналастырылған бір облигацияның номиналды құны 1.000 теңге болатын жалпы сомасы 60.000.000 мың теңгеге «Самұрық-Қазына» купондық облигацияларын жылдық 14,25% сыйақы мөлшерлемесімен (ҚР ҰБ базалық мөлшерлемесі жылдық минус 1%) 2025 жылғы 27 ақпанға дейін өтеу мерзімімен сатып алды.

ҚРҰБ ноталары

2023 жылғы 27 желтоқсанда Топ уақытша бос қаражаттардан табыстылықты арттыру мақсатында «Қазпочта» АҚ-мен брокерлік қызмет көрсету және бағалы қағаздарды номиналды ұстау шарты арқылы жылдық 14,9% және 14 күн мерзімге 34.825.682 мың теңге сомасына Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Ноталарын сатып алды.

Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің еурооблигациялары

2024 жылғы 23 қазанда Топ Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің 2044 жылғы 14 қазандағы өтеу күнімен 4,875% купондық сыйақы мөлшерлемесімен АҚШ долларында нарықта белгіленген таза баға бойынша 10.438.000 еурооблигациясын сатып алды.

Кредиттік тәуекелдер туралы ақпарат 34-ескертпеде берілген.

11 Табыс салығынан басқа, өтелуге жататын ққс және салықтар бойынша алдын ала төлем

<i>Мың теңгемен</i>	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Өтелуге жататын ҚҚС	315.394.907	218.254.204
Мүлікке салынатын салық	231.757	253.289
Төлем көзінен ұсталатын табыс салығы	31.237	12.743
Басқа да салықтар бойынша алдын ала төлем	155.659	410.066
	315.813.560	218.930.302
Минусы: өтелмейтін ҚҚС бойынша резерв	(47.557.816)	(41.818.651)
	268.255.744	177.111.651
Ұзақ мерзімді бөлік	62.711.533	60.877.222
Қысқа мерзімді бөлік	205.544.211	116.234.429

Өтелмейтін ҚҚС бойынша резервтегі өзгерістер былайша берілген:

<i>Мың теңгемен</i>	
2022 ж. 31 желтоқсанға	(14.519.193)
Есептелгені	(27.299.458)
2023 ж. 31 желтоқсанға	(41.818.651)
Есептен шығарылғаны	5.178
Есептелгені	(5.744.343)
2024 ж. 31 желтоқсанға	(47.557.816)

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ өтейтін ҚҚС ішкі нарықта газды рентабельді емес сатудан өтелетін ҚҚС қоса алғанда 315.394.907 мың теңгені құрайды. 2024 жыл ішінде Топ 2019 жылға байланысты 5.744.343 мың теңге сомасында ҚҚС құнсыздану резервін есептеді.

12 Банктік салымдар

<i>Мың теңгемен</i>	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Өтеу мерзімі бес жылдан асатын теңгемен банктік депозиттер	2.364.138	2.963.028
Минусы: күтілетін кредиттік шығын резерві	(5.640)	(7.574)
Ұзақ мерзімді бөлік	2.358.498	2.955.454
Өтеу мерзімі үш айдан бір жылға дейін болатын АҚШ долларындағы банк салымдары	1.353.505	275.355
Өтеу мерзімі үш айдан бір жылға дейін болатын рубльмен банк салымдары	226.850	188.035
Өтеу мерзімі үш айдан бір жылға дейін болатын теңгемен банк салымдары	19.223	19.585
Қысқа мерзімді бөлік	1.599.578	482.975

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша өтеу мерзімі 5 (бес) жылдан асатын теңгедегі банк салымдарына «Қазақстан Халық Банкі» АҚ және «ЦентрКредит Банкі» АҚ-да тиісінше 1.346.659 мың теңге және 1.017.479 мың теңге сомасында шектеулі депозиттер кіреді. «Қазақстан Халық Банкі» АҚ-да Топ қызметкерлеріне жылдық 1% мөлшерлемесмен тұрғын үй кредиттерін қамтамасыз ету ретінде депозиттер ашылды (2023 ж. 31 желтоқсан: жылдық 1% мөлшерлемесі бойынша 1 794 357 мың теңге). «Банк ЦентрКредит» АҚ-тағы депозиттер жылдық 8,5% мөлшерлемесмен жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттардың талаптарына сәйкес тарату қорын білдіретін оқшауланған шотта сақталады.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша депозиттер банктерге АҚШ долларында жылдық 3% (2023: жылдық 0-1%), теңгеде жылдық 1% (2023: жылдық 1%) және 3 айдан 1 жылға дейінгі мерзімде рубльде 5% жылдық сыйақы мөлшерлемесімен орналастырылды.

Кредиттік тәуекелдер туралы ақпарат 34-ескертпеде берілген.

13 Ақша қаражаты мен оның баламалары

<i>Мың теңгемен</i>	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Шетел валютасындағы ағымдағы шоттар	280.443.982	612.675
Теңгемен қысқа мерзімді депозиттер	228.105.163	20.828.160
Теңгемен ағымдағы шоттар	84.213.585	38.268.898
Шетел валютасында кемінде үш ай өтеудің бастапқы мерзімі бар сатып алу және кері сату («кері репо») шарттары	10.646.996	2.649.337
Шетел валютасындағы қысқа мерзімді депозиттер	3.203.277	4.404.297
Жолдағы ақша қаражаты	5.583	2.911
Кассадағы қолма-қол ақша	5.054	4.053
Талап етуге дейінгі брокерлік шоттардағы қалдықтар	1.335	617
	606.624.975	66.770.948

Ақша қаражаты мен оның баламалары түрлі валюталарда былайша көрсетілген:

<i>Мың теңгемен</i>	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Теңге	312.330.720	59.104.639
АҚШ доллары	293.422.261	4.983.726
Ресей рублі	842.913	2.650.499
Басқа валюталар	29.081	32.084
	606.624.975	66.770.948

13 Ақша қаражаты мен оның баламалары (жалғасы)

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша банктерде депозиттер теңгеде жылдық 13,08-15,05% (2023: жылдық 14,25-15,8%) және шетел валютасында 0%-13% (2023: жылдық 0-5,0%) сыйақы мөлшерлемесі бойынша депозиттер орналастырылды.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша банктердегі және қаржы институттарындағы ағымдағы шоттардағы қаражаттар бойынша сыйақы мөлшерлемелері теңгеде жылдық 0-14,71% (2023: 0%-14,75%) және шетел валютасында жылдық 0%-5,83% құрады.

Кредиттік тәуекелдер туралы ақпарат 34-ескертпеде берілген.

14 Қорлар

Мың теңгемен	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Газ қорлары	83.706.010	55.024.184
Материалдар мен қорлар	7.304.592	8.166.864
	91.010.602	63.191.048

Материалдар мен қорларға, негізінен, газ көлік жүйесіне техникалық қызмет көрсетуге арналған қосалқы бөлшектер, газ көлік жабдығында пайдалануға арналған метанол мен майлау материалдары және ішкі пайдалануға арналған тауарлар кіреді. Газ қорларына жағар газ және сатуға арналған газ кіреді.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қорлардың ұлғаюы, ең алдымен, 2024 жылы сату үшін сатып алынған газ құнының өсуіне байланысты болды.

15 Сауда және басқа да дебиторлық берешек

Мың теңгемен	Ескерт.	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Үшінші тараптардың сауда дебиторлық берешегі		173.715.760	219.101.071
Байланысты тараптардың сауда дебиторлық берешегі	32	51.890.987	51.018.482
Байланысты тараптардың басқа да дебиторлық берешегі	32	18.135.063	21.021.300
Үшінші тараптардың өзге дебиторлық берешегі		1.522.930	4.296.912
		245.264.740	295.437.765
Минусы: күтілетін кредиттік шығын резерві		(8.132.519)	(7.973.112)
		237.132.221	287.464.653

Күтілетін кредиттік шығын (ККШ) резервіндегі өзгерістер былайша берілген:

Мың теңгемен	Дербес негізде құнсызданған
2022 ж. 31 желтоқсанға	(8.007.918)
Бір жылға есептеу	(8.213.297)
Шетел валюталарын қайта есептеу	59.039
Есептен шығарылғаны	993.904
Қалпына келтірілгені	7.195.160
2023 ж. 31 желтоқсанға	(7.973.112)
Бір жылға есептеу	(12.445.883)
Шетел валюталарын қайта есептеу	(476.836)
Есептен шығарылғаны	5.584.144
Қалпына келтірілгені	7.179.168
2024 ж. 31 желтоқсанға	(8.132.519)

15 Сауда және басқа да дебиторлық берешек (жалғасы)

31 желтоқсанға сауда және басқа да дебиторлық берешек келесі валюталарда деноминацияланды:

Мың теңгемен	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Теңге	144.090.711	130.668.083
АҚШ доллары	93.041.510	156.796.570
	237.132.221	287.464.653

Сауда және басқа дебиторлық берешек пайызсыз болып табылады. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың коммерциялық дебиторлық берешегі негізінен ішкі нарыққа газды сату бойынша 110.291.931 мың теңге сомасында және экспорт бойынша 73.658.494 мың теңге сомасында дебиторлық берешекпен ұсынылған. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың басқа дебиторлық берешегі негізінен инвестициялық бағдарламаны орындамау және тарифтерді түзету салдарынан бірлескен кәсіпорындардан газ тасымалдау үшін төленген соманы қайтару бойынша 18.034.927 мың теңге сомасында берешек болып табылады.

Кредиттік тәуекелдер туралы ақпарат 34-ескертпеде берілген.

16 Капитал

Жарғылық капитал

	Айналысқа шығарылған жай акциялар (акциялар саны, номиналды құнымен)								Акционерлік капитал жиыны
	100 теңге	138 теңге	2.500 теңге	10.000 теңге	17.632 теңге	9.294.167 теңге	16.915.397 теңге	38.737.143 теңге	
2024 ж. 31 желтоқсанға	312.167.670	1	30.976.655	30.455.065	1.006.717	1.000	1.000	1.000	495.906.196
2023 ж. 31 желтоқсанға	312.167.670	1	30.976.655	30.455.065	1.006.717	-	1.000	-	447.874.886

Жай акциялар өз иелеріне акционерлердің жалпы жиналысының құзыретіне кіретін барлық мәселелер бойынша дауыс беру құқығын береді. Жай акциялар бойынша дивидендтер Акционердің қалауы бойынша төленеді. 2024 жыл ішінде Топ Жалғыз акционерге 22 809 827 мың теңге сомасында жай акциялар бойынша дивидендтер төледі (2023 жыл: 27.065.364 мың теңге).

2023 жылы Топ әрқайсысының номиналды құны 16.915.397 теңге болатын 1.000 жай акция шығарды. Акцияларды Жалғыз акционер 16.915.397 мың теңге әділ құны бойынша «Болашақ» бизнес орталығының әкімшілік ғимараты түріндегі мүлікке айырбас ретінде сатып алды.

2024 жылғы 14 ақпанда «QazaqGaz» ҰК» АҚ мен «Самұрық-Қазына» АҚ-ның жалпы сомасын беру туралы келісімге сәйкес «GPC Investment» ЖШС-дегі 100% қатысу үлесін бірінші бас тарту құқығымен орналастыру бағасы 38.737.143 теңгені құрайтын 1.000 (бір мың) дана көлемінде 38.737.143 мың теңгеге «QazaqGaz» ҰК» жай акциялары орналастырылды. Еншілес ұйымды сатып алу күні сатып алу құны мен GPCI таза активтері арасындағы айырмашылық 3.806.467 мың теңгені құрады және бөлінбеген пайдада танылды.

2024 жылғы 9 қазанда «Самұрық-Қазына» АҚ мен «QazaqGaz» АҚ арасындағы жалпы соманы беру туралы келісімге сәйкес «АзияГаз Чунджа» ЖШС-нің 100% қатысу үлесін беру арқылы «QazaqGaz» ҰК» АҚ-ның 1.000 (бір мың) дана көлеміндегі жай акциялары орналастыру бағасы 9.294.167 теңгені құрады. 9.294.167 мың теңге. Еншілес ұйымды сатып алу күніндегі жағдай бойынша «АзияГаз Чунджа» компаниясының сатып алу құны мен таза активтері арасындағы айырмашылық 4.148.163 мың теңгені құрады және бөлінбеген пайданың бөлігі ретінде танылды.

Қосымша төленген капитал

2024 жылы Топ (ИОА) жалпы сомасы 142.621.854 мың теңгеге облигацияларды орналастырды. 9,25% купондық мөлшерлемемен 74.287.854 мың теңге сомасына облигациялар шығарылды және оны «Самұрық-Қазына» сатып алды. Қаржы құралдарының әділ құны мен номиналды құны, сондай-ақ 12.543.250 мың теңге жалпы сомасындағы тиісті кейінге қалдырылған салық арасындағы айырмашылық қосымша төленген капитал ретінде танылды.

16 Капитал (жалғасы)

Қазақстан Қор Биржасының («ҚҚБ») талаптарына сәйкес ашылып көрсетілетін қосымша ақпарат

<i>Мың теңгемен</i>	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Активтердің жиыны	4.323.354.614	3.543.009.613
Минусы: материалдық емес активтер	(4.404.984)	(4.752.739)
Минусы: міндеттемелер жиыны	(1.493.441.950)	(1.040.121.328)
Жай акцияның құнын ҚҚБ талаптарына сәйкес есептеуге арналған таза активтер	2.825.507.680	2.498.135.546
Жай акциялар саны	374,609,108	374.607.108
ҚҚБ талаптарына сәйкес бір жай акцияның мың теңгемен құны	7,543	6,669

«ҚҚБ» Биржа кеңесінің 2010 жылғы 4 қазандағы шешіміне сәйкес қаржылық есептілікте ҚҚБ бөкіткен қағидаларға сәйкес есептелген есептік күнгі бір акцияның (жай және артықшылықты) баланстық құны туралы деректер болуға тиіс.

Акцияға шаққандағы пайда

Акцияға шаққандағы негізгі және таратылған пайда қарапайым акционерлерге тиесілі кезеңдегі таза кірісті кезең ішінде айналыстағы акциялардың орташа алынған санына бөлу арқылы есептеледі. Кезең ішінде айналыста болған жай акциялардың орташа алынған саны кезең ішінде сатып алынған немесе шығарылған акциялардың санына түзетілген, уақыт мөлшерлемесі коэффициентіне көбейтілген кезең басындағы орналастырылған жай акциялардың санын ескере отырып есептеледі. «Самұрық-Қазына» АҚ Қоғамның жалғыз акционері болуына байланысты акциялардың нарықтық құны мен олардың саны түзетілмейді.

Келесі кестеде есепті кезеңдер үшін акцияға базалық пайданы есептеу үшін пайдаланылған кірістер пен акциялар туралы деректер келтірілген:

<i>Мың теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Базалық және акцияға бөлінген пайданы есептеу үшін акционерге тиесілі таза кіріс	289.092.562	325.853.683
Акцияға шаққандағы базалық және көбейту пайдасына жай акциялардың орташа өлшенген саны	374,608,215	374.606.831
Базалық және бөлінген пайда, мың теңгемен	0,77	0,87
Жалғастырылған қызметтен бір жыл ішінде акцияға келетін базалық және бөлінген пайда	0,80	0,87
Токтатылған қызметтен бір жыл ішінде акцияға келетін базалық және бөлінген пайда	(0,03)	-

17 Шығарылған борыштық бағалы қағаздар

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанына шығарылған борыштық бағалы қағаздарға мыналар кіреді:

Мың теңгемен	Шығару	Өтеу мерзімі	Пайыздық мөлшер-леме	2024 ж. 31 желтоқсан		2023 ж. 31 желтоқсан	
				АҚШ доллары	Мың теңгемен	АҚШ доллары	Мың теңгемен
«QG» облигациялары	2017 жыл	2027 жыл	4,375%	706.320.000	370.895.695	706.320.000	321.064.819
«ИОА» облигациялары	2024 жыл	2027-2034 жыл	9,25%-	-	142.621.853	-	-
«QG Aimaq» облигациялары	2015 жыл	2025 жыл	7,50%	-	5.000.000	-	5.000.000
				706.320.000	518.517.548	706.320.000	326.064.819
Плюс: төленуге жататын пайыздар				-	6.113.864	-	3.800.488
Минус: меміелер бойынша амортизацияланбаған шығындар				-	(104.566)	-	(142.873)
Минус: дисконт				-	(15.827.227)	-	(488.700)
					508.699.619		329.233.734
Минусы: есепті күннен бастап 12 ай ішінде өтелуге жататын сома				-	(15.962.435)	-	(3.800.488)
12 айдан кейін өтеуге жататын сома				-	492.737.184	-	325.433.246

QG облигациялары

2017 жылғы 26 қыркүйекте QG әрқайсысының номиналды құны 200.000 АҚШ доллары жылдық 4,375% сыйақы мөлшерлемесімен жалпы сомасы 750.000.000 АҚШ долларына халықаралық купондық облигацияларды (бұдан әрі – еурооблигациялар) орналастырды. Купон жарты жылда бір рет 26 наурыз және 26 қыркүйек 2027 жылдың 26 қыркүйегіне дейін төленеді.

ИОА облигациялары

2024 жылдың қыркүйегінде, қазанында, қарашасында және желтоқсанында «Талдықорған – Үшарал» жаңа магистральдық газ құбырын салу мақсатында ИОА бірінші облигациялық бағдарлама аясында «Қазақстан қор биржасы» АҚ сайтында жалпы сомасы 74.287.853 мың теңгеге купондық мөлшерлемесі 9,25% және өтеу мерзімі 2034 жыл болатын жеке облигацияларының алты шығарылымын орналастырды. Купон жылына екі рет төленеді. Өділ құн 14,95% - 15,25% нарықтық мөлшерлемелер негізінде есептеледі.

2024 жылдың қараша және желтоқсан айларында ИОА «Қазақстан қор биржасы» АҚ платформасында «Орталық Азия-Орталық» газ құбырын жаңғыртудың екінші облигациялық бағдарламасы аясында жалпы сомасы 53.484.000 мың теңге сомасына купондық мөлшерлемесі 15,25%-дан 16,25%-ға дейінгі купондық мөлшерлемесімен және өтеу мерзімі 2034 жыл болатын үш облигация шығарылымын орналастырды. Купон жылына екі рет төленеді.

2024 жылғы 29 қазанда Халық Банкінің қарызын қайта қаржыландыру мақсатында ИОА «Қазақстан қор биржасы» АҚ платформасында жылдық 15,25% купондық мөлшерлемесі және 2027 жылдың 29 қазанында өтеу мерзімімен 14.850.000 мың теңге сомасында жеке меншік облигацияларының жеке шығарылымын жүзеге асырды. Негізгі қарызды және купонды төлеу жылына төрт рет жүргізіледі.

Борыштық бағалы қағаздардың шарттарына сәйкес Топ белгілі бір шарттарды сақтауға міндетті. Топ әр есеп беру күні шарттардың сақталуын қарайды. 2024 және 2023 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ барлық шарттарды сақтайды.

18 Банктік кредиттер

31 желтоқсанға пайыздық кредиттер мынаны қамтыды:

<i>Мың теңгемен</i>	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Белгіленген мөлшерлемесі бар пайыздық қарыздар	14.074.256	41.849.334
Құбылмалы пайыздық мөлшерлемесі бар пайыздық қарыздар	3.423.679	5.706.130
	17.497.935	47.555.464
Плюс: төленуге жататын пайыздар	250.051	713.766
Минус: мәмілелер бойынша амортизацияланбаған шығындар	(136.610)	(356.368)
	17.611.376	47.912.862
Минус: есепті күннен бастап 12 ай ішінде өтелуге жататын сома	(7.978.557)	(17.947.310)
12 айдан кейін өтелуге жататын сомалар	9.632.819	29.965.552

Құбылмалы пайыздық мөлшерлемесі бар пайыздық қарыздар

«ВТБ Банк Қазақстан» АҚ мен «Банк ВТБ» ЖАҚ

2020 жылғы 16 қарашадағы кредит шарттарына сәйкес, 2020 жылы «QG» «ВТБ Банк Қазақстан» АҚ мен «Банк ВТБ» ЖАҚ Ресейдің Орталық банкінің негізгі мөлшерлемесі (РОБ НМ) бойынша + жылдық 2,15% «Société Générale» корпоративтік және инвестициялық-банктік қызмет көрсету бөлімшесінен ағымдағы қарызды қайта қаржыландыру үшін 15.151.500 мың рубль жалпы сомаға (баламасы 84.621.155 мың теңге) 2023 жылғы 16 қарашада өтелуге тиіс қарыз алды.

2022 жыл ішінде Топ «Қазақстан ВТБ Банкі» АҚ-мен жасалған кредиттік келісім бойынша 906.500 мың рубль (5.130.790 мың теңгеге балама) сомасындағы негізгі қарызды толығымен өтеді. 2023 жылы QG Банк ВТБ ПАО-мен жасалған кредиттік келісім бойынша 14.245.000 мың рубль (баламасы 73.646.650 мың теңге) сомасындағы негізгі қарызды толығымен өтеді (2022 жылы: 906.500 мың рубль, баламасы 5.130.790 мың теңге)).

Еуропа Қайта құру және даму банкі (ЕҚҚДБ)

2016 жылғы 26 мамырдағы кредит шартына сәйкес «ИОА» 2020 жылдың ішінде ЕҚҚДБ-ден «Бозой» ЖГҚ жаңғырту үшін жалпы сомасы 16.192.200 мың теңге мөлшерінде үш транш қарыз алды, ол 2020 жылғы наурыздан бастап тоқсан сайынғы 26 (жиырма алты) тең төлеммен өтеледі. Бұл қарыз бойынша пайыздық мөлшерлеме 6-айлық ТБИ (тұтыну бағаларының индексі) + жылдық 2,15% және 100 базистік тармақты құрайды.

2024 жыл ішінде ИОА жалпы сомасы 134.285 мың теңге сомасында кредиттік келісім бойынша негізгі борышты өтеді (2023 жылы: 134.286 мың теңге сомасында негізгі борышты өтеу). 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ИОА-ның ЕҚДБ алдындағы негізгі қарызы жоғарыда аталған кредиттік келісім бойынша 201.429 мың теңгені құрайды (2023 жылғы 31 желтоқсан: 335.714 мың теңге).

2016 жылғы 26 мамырдағы кредиттік келісіміне сәйкес «QG Аймақ» «Маңғыстау, Ақтөбе және Қостанай облыстарындағы газ құбырлары жүйесін газдандыру және жаңғырту» жобасы үшін 10 жылға бірнеше траншпен 17.185.324 мың теңге алды. Пайыздық мөлшерлеме 100 базистік тармақ + 2,15% мөлшеріндегі спрэд сомасымен жылдық мәнде 6 айлық ТБИ-ге тең.

2024 жылы «QG Аймақ» кредиттік келісім бойынша 2.148.166 мың теңге (2023 ж.: 2.148.165 мың теңге) сомасында негізгі қарызды өтеді. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша QG Аймақ компаниясының ЕҚДБ алдындағы қарызының жалпы сомасы жоғарыда аталған қарыз шарты бойынша 3.222.250 мың теңгені құрайды (2023: 5.370.416 мың теңге).

18 Банктік кредиттер (жалғасы)

«Қазақстан Халық жинақ банкі» АҚ

2022 жыл ішінде ЕҚДБ-ден алынған қарызды қайта қаржыландыру мақсатында ИОА «Қазақстан Халық жинақ банкі» АҚ-тан 17,85% сыйақы мөлшерлемесімен 29.700.000 мың теңге сомаға қарыз алды. Сыйақы төлемдері мен негізгі қарыз сомалары 2023 жылдың наурызынан бастап тоқсан сайынғы төлемдермен жүзеге асырылды..

2024 жылғы 4 наурызда қарыз шартына қосымша келісім жасалды, оған сәйкес 2024 жылғы 6 наурыздан бастап сыйақы мөлшерлемесі Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің базалық мөлшерлемесі плюс банктік қарыз сомасының жылдық 2% болды. Сыйақы мөлшерлемесі әрбір 6 ай сайын қайта қаралуға тиіс және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қайта қарау күніндегі қолданыстағы базалық мөлшерлемесіне жылдық 2% плюс тең етіп белгіленді, бұл ретте ең төменгі сыйақы мөлшерлемесі жылдық 15%-дан төмен болмауы тиіс.

2024 жылғы 29 қазанда ИОА «Қазақстанның Халық Жинақ Банкі» АҚ кредитін қайта қаржыландыру мақсатында «Қазақстан қор биржасы» АҚ сайтында 14.850.000 мың теңге сомасына жеке меншік облигацияларының жеке шығарылымын жүзеге асырды. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Қазақстан Халық Жинақ Банкі» АҚ қарызы толығымен өтелді.

Тіркелген мөлшерлемесі бар пайыздық қарыздар

«Қазақстанның Даму Банкі» АҚ

«QG Аймақ» «Оңтүстік Қазақстанда, Таразда, Қызылордада, Ақтөбеде газ құбырларының жүйесін жаңғырту» және «Өзен-Жетібай газ құбырында резервтік желіні салу» жобалары үшін «Қазақстан Даму Банкі» АҚ-пен жаңартылатын кредит желілері туралы бірнеше шарт жасады.

2024 жыл ішінде QG Аймақ 6.560.792 мың теңге (2023 жылы: 7.594.984 мың теңге) сомасында негізгі қарызды өтеді.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша QG Аймақ жоғарыда аталған қарыз шарттары бойынша «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ алдында 14.074.256 мың теңге (2023 ж.: 20.635.048 мың теңге) сомасында негізгі қарыз сомасына ие.

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша тіркелген пайыздық мөлшерлемесі бар пайыздық кредиттердің кепілмен қамтамасыз етуі жоқ.

Кредит шартының талаптары

Банк қарыздарының талаптарына сәйкес Топ белгілі бір ковенанттарды сақтауға міндетті. Топ әрбір есепті күнге кредит шарттары ковенанттарының сақталуын тексеріп отырады. Қаржылық міндеттемелердің орындалмауы кредиторларға қарыздардың мерзімінен бұрын өтелуін талап ету құқығын береді. 2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Топ барлық ковенанттарды сақтады.

19 Алынған қарыздар

31 желтоқсандағы жағдай бойынша байланысты тараптардан қарыздар мыналарды құрады:

<i>Мың теңгемен</i>	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Тіркелген мөлшерлемесі бар қарыздар	–	8.462.491
	–	8.462.491
Плюс: төленуге жататын пайыздар	–	89
Минус амортизацияланбаған дисконт	–	(494.560)
	–	7.968.020
Минус: есепті күннен бастап 12 ай ішінде өтелуге жататын сома	–	(7.968.020)
12 айдан кейін өтелуге жататын сома	–	–

Тіркелген пайыздық мөлшерлемесі бар қарыздар

2021 жылдың 23 қарашасында Топ «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ-дан жалпы корпоративтік мақсаттарға жылдық 0,01% мөлшерлемесімен 24.104.026 мың теңге (баламасы 55.851 мың АҚШ доллары) сомасында ұзақ мерзімді кредит алды, өтеу мерзімі 23 қараша. 2024 жыл ішінде Топ 372 мың теңге сомасында есептелген сыйақыны қоса алғанда, жалпы сомасы 8.222.705 мың теңгеге қарызды мерзімінен бұрын толығымен өтеді.

«QazaqGaz» ҰК» АҚ
Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

20 Резервтер

Мың теңгемен	Ескерт.	Газды тасымалдау шығыстары бойынша резерв	Ұңғымаларды жою және кен орындарын қалпына келтіру бойынша резерв	Газ құбырын жою және учаскелерді қалпына келтіру бойынша резерв	Салықтар бойынша резервтер	Басқа резервтер	Жиыны
2022 ж. 31 желтоқсанға Жыл ішінде есептелгені Оң бағамдық айырма Бағалаудағы өзгеріс Дисконт амортизациясы Аударымдар Пайдаланылды	6	33.816.882 (591.329) - - - -	2.942.742 105.816 (2.852.269) 265.639 - -	61.836.200 7.830.585 - 1.412.723 5.961.195 587.630 -	75.288 102.549 - - - - (54.045)	673.583 1.242.492 - - 1.028 (587.630) (9.821)	99.344.695 9.281.442 (591.329) (1.439.546) 6.227.862 - (63.866)
2023 ж. 31 желтоқсанға		33.225.553	461.928	77.628.333	123.792	1.319.652	112.759.258
Жыл ішінде есептелгені Төріс бағамдық айырма Бағалаудағы өзгеріс Дисконт амортизациясы Аударымдар Пайдаланылды	6	- 5.165.282 - - - -	36.829 - 28.472 45.941 - (6.547)	2.125.119 - (5.035.804) 7.699.691 - -	- - - - (31.575) (92.217)	1.242.415 - - 575 - (1.295.688)	3.404.363 5.165.282 (5.007.332) 7.746.207 (31.575) (1.394.452)
2024 ж. 31 желтоқсанға		38.390.835	566.623	82.417.339	-	1.266.954	122.641.751
2024 ж. 31 желтоқсанға ағымдағы резервтер		38.390.835	-	-	-	1.266.900	39.657.735
2024 ж. 31 желтоқсанға ұзақ мерзімді резервтер		-	566.623	82.417.339	-	54	82.984.016
2023 ж. 31 желтоқсанға ағымдағы резервтер		33.225.553	-	-	123.792	1.316.056	34.665.401
2023 ж. 31 желтоқсанға ұзақ мерзімді резервтер		-	461.928	77.628.333	-	3.596	78.093.857

20 Резервтер (жалғасы)

Газды тасымалдау шығыстары бойынша резерв

2024 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша газды тасымалдау бойынша резерв PetroChina International Co Ltd. компаниясынан қарызға алынған газды тасымалдауға байланысты шығындарды өтеуге арналған резервті білдіреді.

2016 жылы «ҚазТрансГаз Алматы» АҚ (бұдан әрі – «ҚТГ Алматы») бірігуі арқылы «ҚТГ Аймақ» АҚ қайта ұйымдастырылуы нәтижесінде «QG Аймақ» «АлматыГазТрейд» ЖШС (ҚТГ Алматы қайта ұйымдастыру нәтижесінде «АлматыГазТрейд» ЖШС-нің құқықтық мұрагері болды), PetroChina International Co. Ltd» және «Азия газ құбыры» ЖШС арасындағы табиғи газды беру туралы шарт бойынша міндеттемелерді қоса алғанда, «ҚТГ Алматы» АҚ-тың барлық міндеттемелерінің құқықтық мирасқоры болып табылады.

«PetroChina International Co Ltd.» компаниясы шеккен шығындар мен шығындарды өтеу үшін табиғи газды беру туралы келісімнің бөлігі ретінде газ қарызын жүзеге асыруға және оны қайтару процесіне байланысты 2014 жылы PetroChina International Co. Ltd бастапқы құжаттамамен расталмаған жалпы сомасы 164.226 мың АҚШ доллары (2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша баламасы 86.236.715 мың теңге) газ қарызының 2, 3 және 4 транштары бойынша өтемақы талап еткен.

Басшылық өтеуге қажетті шығыстарды талдап, 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 73.094 мың АҚШ доллары (38.390.835 мың теңгеге балама) сомасында резервті мойындады (2023 жылғы 31 желтоқсан: 33.225.552 мың теңгеге балама). PetroChina International Co Ltd. талап еткен сома арасындағы сәйкессіздіктер өтелетін және шоғырландырылған қаржылық есепте есептелген сома келесі шығындар түрлері бойынша туындады: Өзбекстан аумағы арқылы газды тасымалдау кезіндегі технологиялық ысыраптар, салықтар мен кедендік баждарды төлеуге кеткен шығындар, Өзбекстаннан келетін сапасыз газ үшін айыппұлдар, әртүрлі кезеңдердегі газ бағасының айырмашылығы үшін шығын.

2024 жылы резервтер бойынша бағамдық айырмадан болған шығын 5.165.282 мың теңге болды (2023 жыл: бағамдық айырмадан болған кіріс 591.329 мың теңге болды).

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік шығарылған күндегі жағдай бойынша басшылық келіссөздер жүргізуде және осы резерв бойынша ақша қаражатының шығуының ықтимал уақытын бағалай алмайды.

Газ құбырларын жою және учаскелерді қалпына келтіру бойынша резерв

Топтың еншілес ұйымдары «ИОА» мен «QG Аймақ» «Магистральдық газ құбырлары туралы» Қазақстан Республикасының Заңына және Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексіне сәйкес дисконтталған негізде компрессорлық станциялар мен магистральдық газ құбырларын пайдаланудан шығару бойынша келешек шығындар резервін көрсетті. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша газ құбырларын жою және учаскені қалпына келтіру бойынша 82.417.339 мың теңге (2023 жылғы 31 желтоқсан: 77.628.333 мың теңге) сомасындағы резерв 2032 жылдан бастап 2055 жылға дейінгі кезеңде болады деп күтілетін газ құбырларын жою және учаскелерді қалпына келтіру шығындарының ағымдағы құнын білдіреді. Қосымша мәліметтерді 3-ескеріпеден қараңыз.

21 Жалдау бойынша міндеттемелер

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін міндеттемелер құнындағы өзгерістер былайша көрсетілген:

Мың теңгемен	Ескерт.	Газ-көлік активтері	Басқасы	Жиыны
2023 ж. 1 қаңтар		95.309.228	1.595.913	96.905.141
Жалдау шарттары бойынша түсімдер	8	—	5.209	5.209
Жалдау шартын бұзу		—	(1.439.075)	(1.439.075)
Пайыздық шығыс	30	14.956.406	39.309	14.995.715
Жалдау бойынша төлемдері		(33.607.014)	(170.035)	(33.777.049)
Басқа да өзгерістер		—	(3.244)	(3.244)
2023 ж. 31 желтоқсан		76.658.620	28.077	76.686.697
Пайыздық шығыс	30	11.775.188	2.173	11.777.361
Жалдау бойынша төлемдері		(33.475.009)	(3.762)	(33.478.771)
Басқа да өзгерістер		—	2	2
2024 ж. 31 желтоқсан		54.958.799	26.490	54.985.289
2024 ж. 31 желтоқсандағы жалдау бойынша міндеттеменің ағымдағы бөлігі		25.355.187	17.254	25.372.441
2024 ж. 31 желтоқсандағы жалдау бойынша міндеттеменің ұзақ мерзімді бөлігі		29.603.612	9.236	29.612.848
2023 ж. 31 желтоқсандағы жалдау бойынша міндеттеменің ағымдағы бөлігі		21.699.821	17.496	21.717.317
2023 ж. 31 желтоқсандағы жалдау бойынша міндеттеменің ұзақ мерзімді бөлігі		54.958.799	10.581	54.969.380

22 Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша міндеттемелер

Мың теңгемен	Ескерт.	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша үшінші тараптардың алдындағы міндеттемелер		14.040.546	15.401.180
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша байланысты тараптардың алдындағы міндеттемелер	32	1.308	361.407
		14.041.854	15.762.587
Минус: сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша міндеттемелердің қысқа мерзімді бөлігі		(3.523.237)	(4.941.775)
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша міндеттемелердің ұзақ мерзімді бөлігі		10.518.617	10.820.812

2024 жыл ішінде 2.570.381 мың теңге сомаға орындау міндеттемелері кіріс ретінде танылды (2023 жылы: 5.883.803 мың теңге).

Келісімшарт бойынша міндеттеме Топ тиісті тауарларды немесе қызметтерді бергенге дейін клиенттен төлем алынған немесе төлеу мерзімі жеткен кезде (қайсысы ертерек болса) танылады. Келісімшарт бойынша міндеттемелер Топ шарт бойынша өз міндеттемелерін орындаған кезде (яғни, байланысты тауарларды немесе қызметтерді бақылауды тұтынушыға бергенде) кіріс ретінде танылады.

23 Сауда және басқа да кредиторлық берешек

Мың теңгемен	Ескерт.	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Байланысты тараптардың алдындағы кредиторлық берешек	32	86.020.487	146.508.980
Үшінші тараптардың алдындағы сауда берешегі		143.483.990	97.384.420
Газбен жабдықтау бойынша болжамды қарыз	3,32	266.342.015	109.818.524
		495.846.492	353.711.924

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың шартсыз газды сатып алу бойынша жалпы сомасы 266.342.015 мың теңгені құрайтын саудалық кредиторлық берешегі бар. Бұрынғы шарттардың тоқтатылуына, сондай-ақ бағаларды келісу және жаңа шарттар жасасу рәсімі әлі аяқталмағанына байланысты Топ кредиторлық берешекті шарт жобасында көрсетілген бағалар негізінде есептеу әдісімен таныды.

2025 жылдың 14 ақпанында 2023 жылдан 2033 жылға дейінгі кезеңге газды сатып алу туралы келісімге қол қойылды. Кредиторлық берешек ешқандай түзетулер мен өзгерістерді талап етпейді.

Сауда және басқа кредиторлық берешек сатып алынған газ және активтер мен қызметтер үшін берешекпен көрсетіледі. Сауда және басқа кредиторлық берешек пайызсыз болып табылады және әдетте 30 күн ішінде өтеледі.

31 желтоқсанға сауда және басқа да кредиторлық берешек келесі валюталарда деноминацияланған:

Мың теңгемен	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Теңге	130.303.847	184.930.563
АҚШ доллары	365.461.629	168.718.061
Басқа валюталар	81.016	63.300
	495.846.492	353.711.924

24 Басқа да қаржылық міндеттемелер

Мың теңгемен	Ескерт.	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Қызметкерлерге есептелген бонустар		17.313.516	14.165.208
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резерв		2.902.689	2.633.677
Тарихи шығындарды өтеу бойынша міндеттемелер		1.576.421	1.333.382
Аймақтың әлеуметтік-экономикалық дамуы бойынша міндеттемелер		1.036.357	828.632
Жалақы бойынша берешек		297.555	1.897.444
Пут-опцион бойынша берешек		679.744	679.744
Берілген кепілдіктер бойынша қаржылық міндеттемелер		—	1.418.106
Облигациялар бойынша берешек		—	673.261
Басқа		1.773.815	2.416.186
Минус: басқа қаржылық міндеттемелердің қысқа мерзімді бөлігі		(22.292.727)	(21.852.939)
Басқа қаржылық міндеттемелердің ұзақ мерзімді бөлігі		3.287.370	4.192.701

«АстанаГаз» ҚМГ» АҚ акцияларының 50% «Бәйтерек» венчурлік қоры» АҚ пайдасына сату туралы келісімге сәйкес, «Бәйтерек» венчурлік қоры» АҚ белгілі бір шарттар туындаған кезде акцияларды сатып алуды талап етуге құқылы. Акцияларды сатып алу құны 40.510.279 мың теңгені құрады. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ осы сату опционының әділ құнын 679.744 мың теңге сомасында бағалады.

25 Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім

Мың теңгемен	Түсімді мойындау мерзімі	2024 ж.	2023 ж.
Тауарлардың немесе қызметтердің типі			
Газды сатудан түскен түсім	Уақыт ішінде	1.092.008.839	964.480.563
Газды тасымалдау қызметтерінен түскен түсім	Уақыт ішінде	145.339.843	94.936.710
Газ құбырларына техникалық қызмет көрсетуден түскен түсім	Уақыт ішінде	15.479.426	14.792.688
Басқасы	Уақыт ішінде	6.572.047	6.505.124
		1.259.400.155	1.080.715.085
Географиялық нарықтар			
Қытай		663.747.855	621.278.128
Қазақстан		513.222.512	421.059.255
Ресей		80.004.571	34.750.633
Өзбекстан		2.425.217	3.627.069
		1.259.400.155	1.080.715.085

26 Сатудың өзіндік құны

Мың теңгемен	Ескерт.	2024 ж.	2023 ж.
Өткізілген газдың құны		752.573.940	528.733.672
Көлік шығыстары		286.766.440	282.490.613
Жалақы және тиісті аударымдар		100.041.704	88.004.219
Тозу және амортизация		50.569.731	39.444.082
Жанармай газ және газ жоғалту		25.999.262	19.478.682
Пайдалану құқығы нысанындағы активтердің амортизациясы	8	22.265.363	22.265.363
Табыс салығынан басқа салықтар		16.317.924	12.059.177
Биллинг қызметтері		9.267.932	7.286.780
Жөндеу және техникалық қызмет көрсету		4.830.722	4.268.176
Күзет қызметтері		4.760.720	4.455.740
Материалдар мен қорлар		2.522.987	2.282.941
Іссапар шығыстары		2.146.884	2.080.100
Электр қуаты		1.989.951	1.644.076
Қысқа мерзімді жалдау бойынша шығыстар		1.256.823	552.442
Сақтандыру		1.139.915	1.008.363
Байланыс шығыстары		1.046.239	1.106.246
Көрсетілген басқа қызметтер бойынша шығыстар		335.366	896.350
Басқасы		5.825.830	5.035.683
		1.289.657.733	1.023.092.705

27 Басқару ақысы

Топ «ҚазМұнайГаз» бірлескен кәсіпорны «КазРосГаз» ЖШС-нің басшылығына қатысты басқару сыйақыларын белгілі бір уақытта «КазРосГаз» ЖШС дивидендтері туралы декларацияны бекіту негізінде таниды. 2024 жыл ішінде Топ 2021 және 2023 жылдар үшін 47.568.050 мың теңге сомасында басқару сыйақыларын мойындады (2023 жылы: 2022 жылға 493.854 мың теңге).

28 Жалпы және әкімшілік шығыстар

Мың теңгемен	Ескерт.	2024 ж.	2023 ж.
Жалақы және тиісті аударымдар		20.180.776	19.909.839
Салық резерві, таза	11	5.744.343	27.299.458
Жөндеу және техникалық қызмет көрсету		2.230.199	1.831.630
Бөгде ұйымдардың қызметтері		2.028.019	887.513
Тозу және амортизация		1.912.932	1.673.434
Табыс салығынан басқа салықтар		1.549.415	3.126.138
Кеңес беру қызметтері		1.399.149	1.455.377
Қайырымдылық көмек		1.000.000	—
Айыппұл және өсімпұлдар		897.763	27.826
Кадрларды даярлау және біліктілікті арттыру		751.526	484.993
Қысқа мерзімді жалдаумен және құны төмен активтерді жалдаумен байланысты шығыстар		704.685	534.854
Іссапар шығыстары		602.353	521.586
Банк комиссиясы		480.157	304.960
Мерекелік, мәдени-жаппай және спорттық іс-шараларды өткізу шығыстары		366.366	606.630
Кеңсені күтіп ұстау шығындары		325.718	528.101
Байланыс қызметтері		124.735	156.782
Тауарлы-материалдық қорлардың құнын таза өткізу құнына дейін төмендету		115.810	537.651
Күзет қызметтері		20.701	19.587
Пайдалану құқығы нысанындағы активтердің амортизациясы	8	1.777	137.463
Басқасы		3.407.297	3.112.107
		43.843.721	63.155.929

29 Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісімен есептелген пайыздық кіріс

Мың теңгемен	Ескерт.	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Банк салымдары мен ақша қаражаты және оның баламалары бойынша пайыздық кіріс		39.867.557	28.077.982
Байланысты тараптан қарыз бойынша дисконт амортизациясы		1.876.397	5.229.907
Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржы активтері бойынша дисконт амортизациясы		349.018	3.182.547
Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржы активтері бойынша пайыздық кіріс		957.269	1.160.797
Басқа жиынтық кіріс арқылы өділ құны бойынша бағаланатын басқа қаржылық активтер бойынша пайыздық кіріс		45.268	—
		43.095.509	37.651.233

«QazaqGaz» ҰК» АҚ
Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

30 Қаржылық шығыстар

<i>Мың теңгемен</i>	<i>Ескерт.</i>	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша пайыздар		15.243.596	14.577.129
Жалдау міндеттемелері бойынша пайыздық шығыстар	21	11.777.361	14.995.715
Газ құбырларын жою және учаскені қалпына келтіру бойынша резервтері дисконтының амортизациясы		7.745.632	6.226.834
Банктік қарыздар мен овердрафттар бойынша пайыздар		3.782.281	11.291.141
Байланысты тарапқа берілген қарыз бойынша дисконт		705.051	10.227.743
Қаржылық міндеттемелер бойынша дисконт амортизациясы		433.828	852.232
Қарызды ұйымдастырумен байланысты капиталға айналдырылған шығындар амортизациясы		219.758	181.113
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша дисконт амортизациясы		191.447	177.985
Байланысты тараптан қарыздар бойынша пайыздар		283	1.608
Басқасы		529.292	2.051.675
		40.628.529	60.583.175

31 Табыс салығы бойынша шығыстар

Топқа 20% қолданыстағы ресми мөлшерлеме бойынша корпоративтік табыс салығы салынады.

<i>Мың теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығыстар	9.827.423	9.236.079
Үстеме пайда салығы	210.318	147.076
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша үнемдеу	(16.306.436)	(34.443.131)
Өткен жылдардың табыс салығын түзету	9.237.980	10.465.929
	2.969.285	(14.594.047)

31 Табыс салығы бойынша шығыстар (жалғасы)

Төменде 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін қаржылық есептілікте ХҚЕС бойынша көрсетілген ағымдағы табыс салығының шығысымен бірге табыс салығының ресми мөлшерлемесі бойынша салық салынғанға дейінгі пайдаға қолданылатын корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстардың салыстырылуы келтірілген:

Мың теңгемен	2024 ж.	2023 ж.
Табыс салығы есепке алынғанға дейінгі пайда	302.434.394	311.259.636
Нормативтік салық мөлшерлемесі	20%	20%
Табыс салығы бойынша теориялық шығыс	60.486.879	62.251.927
Тұрақты айырмалардан салық әсері		
Өткен жылдардағы ағымдағы салық салу бойынша резервтің жеткіліксіздігі	5.456.923	783.819
Қайтарылмайтын ҚҚС бойынша резервті есептеу	1.148.869	5.459.892
Мойындалмаған кейінге қалдырылған салық активтерінің өзгеруі	2.947.053	1.084.686
Басқа дебиторлық берешекті есептен шығару	1.595.399	64.704
Шегерімге жатпайтын капиталдандырылған шығындар	1.089.225	1.173.067
Шегерілмейтін газ шығындары	705.661	666.045
Айналымнан тыс активтердің құнсыздануы	593.107	4.206
Салық салынбайтын/шегерілмейтін бағамдық айырмашылықтар, таза	583.366	(3.519.430)
Артық пайда салығы	210.318	147.076
Табыс салығынан басқа салықтар	56.756	307.399
Сатып алушылардан шегерілмейтін шарттық айыппұлдар	—	3.701.183
Шегерімдерге жатқызылмайтын пайыздық шығыстар	—	1.512.751
Бірлескен кәсіпорынға инвестиция салу	—	(26.329.572)
Бірлескен кәсіпорындардың пайдасының үлесі (9-ескертпе)	(74.228.855)	(64.386.533)
Басқалар	2.324.584	2.484.733
	2.969.285	(14.594.047)
Басқа да жиынтық кірісте танылған салықтар бойынша (үнемділік)/шығыстар	(5.722)	6.834
Жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте көрсетілген табыс салығы бойынша шығыстар/(үнемділік)	2.963.563	(14.587.213)

QG бұрынғы қарызды қайта қаржыландыру мақсатында алынған банктік қарыз бойынша жиынтық кіріс туралы есепте пайыздық шығыстар мен валюталық айырмаларды мойындады. 2024 және 2023 жылдар ішінде бұл несиенің кіріс әкелетін қызметке қатысы жоқтығына байланысты жылдық жиынтық кіріске қосылмаған бағамдық кірістері болды. Басшылық өзінің салық заңнамасын түсіндіруі орынды деп санайды және ол салық органдарына өз ұстанымын негіздей алуы ықтимал. Басшылық 2024 және 2023 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша есептеу тәуекелі төмен деп санайды. Тиісінше, осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте Топ қосымша салық міндеттемелерін таныған жоқ. Ықтимал қосымша төлем сомасы шамамен 20.000.000 мың теңгені құрайды.

«QazaqGaz» ҰК» АҚ

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

31 Табыс салығы бойынша шығыстар (жалғасы)

Қазақстан Республикасының 2023 жылғы 1 қаңтардағы Салық кодексінің 241-бабына салық төлеушілердің жылдық жиынтық табысынан дивидендтерді алып тастауға қатысты өзгерістерге байланысты Топ 26.329.572 мың теңге сомасында кейінге қалдырылған салық міндеттемелеріндегі бірлескен кәсіпорынға салынған инвестицияға қатысты тиісті өзгерісті көрсетті.

Өткен жылдардағы перспективтік шығындар негізінен сатып алынған газ құнының ұлғаюына байланысты ағымдағы кезеңдегі шығындармен байланысты. Егер болашақта газды сату тарифтері 33% өссе, Топ пайда табуды күтеді, осылайша өзінің салық базасын болашаққа аударылған залал сомасына азайтады.

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанына кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша активтер мен міндеттемелердің компоненттері төмендегідей көрсетілген:

Мың теңгemen	2024 ж. 31 желтоқсан,	Пайда мен шығынға жатқызылды	Басқа да жиынтық кіріске жатқызылғаны	2023 ж. 31 желтоқсан	Пайда мен шығынға жатқызылды	Басқа да жиынтық кіріске жатқызылғаны	2022 ж. 31 желтоқсан
Кейінге қалдырылған салық активтері							
Өткен жылдардың ауыстырылған шығындары	24.928.289	22.959.325	-	1.968.964	(129.562)	-	2.098.526
Басқа резервтер	21.541.683	1.841.725	-	19.699.958	3.301.948	-	16.398.010
Жалпау бойынша міндеттемелер	10.991.760	(4.339.964)	-	15.331.724	(3.826.166)	-	19.157.892
Газды тасымалдау шығыстары бойынша резерв	8.250.737	1.033.057	-	7.217.680	(118.266)	-	7.335.946
Келешек кезеңдер кірістері	2.222.131	(59.656)	-	2.281.787	(59.784)	-	2.341.571
Сенімгерлік басқару шарты бойынша салық шығыны	5.471.978	1.913.997	-	3.557.981	1.202.952	-	2.355.029
Күтілетін кредиттік шығынды бағалау резерві	1.627.847	(77.863)	-	1.961.691	665.980	-	1.295.711
Қаржылық кепілдік міндеттемелері	-	-	-	283.621	283.621	-	-
Басқасы	416.647	(9.938)	5.722	1.502.219	(1.214.649)	(6.834)	2.723.702
	75.451.072	23.260.683	5.722	53.805.625	106.072	(6.834)	53.706.387
Минус: Топтың кейінге қалдырылған салық активтеріне резерв	(13.722.715)	(2.947.054)	-	(10.775.661)	(1.084.686)	-	(9.690.975)
	61.728.357	20.313.629	5.722	43.029.964	(978.614)	(6.834)	44.015.412
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері							
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтер	(93.052.253)	(8.166.539)	-	(115.343)	(6.505.493)	-	(78.264.878)
Пайдалану құнығы нысанындағы активтер	(8.906.145)	4.453.073	-	(13.359.218)	4.550.228	-	(17.909.446)
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар	(3.099.275)	36.538	-	(3.135.813)	-	-	-
Басқа да ұзақ мерзімді міндеттемелер	(1.521.393)	(330.265)	-	(1.191.128)	(283.401)	-	(907.727)
Бірлескен кәсіпорынға инвестициялар	-	-	-	-	26.329.572	-	(26.329.572)
Есептеу әдісі бойынша танылған түсім	-	-	-	-	11.317.429	-	(11.317.429)
Қаржылық міндеттемелерді дисконттау	-	-	-	-	13.410	-	(13.410)
	(106.579.066)	(4.007.193)	-	(99.320.717)	35.421.745	-	(134.742.462)
Кейінге қалдырылған таза салық міндеттемелері	(44.850.709)	16.306.436	5.722	(56.290.753)	34.443.131	(6.834)	(90.727.050)

31 Табыс салығы бойынша шығыстар (жалғасы)

Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелер Топтың түрлі кәсіпорындарына жатады және салық заңнамасына сәйкес бір біріне қарсы есепке алына алмайды. Топ кәсіпорындарының кейінге қалдырылған салықтар бойынша нетто позициясы былайша көрсетілген:

<i>Мың теңгемен</i>	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Кейінге қалдырылған салық активтері	28.449.891	6.450.522
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	(73.300.600)	(62.741.275)
Кейінге қалдырылған таза салық міндеттемелері	(44.850.709)	(56.290.753)

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың корпоративтік табыс салығы бойынша алдын ала төлемі 54.476.304 мың теңге (2023 жылғы 31 желтоқсан: 43.406.962 мың теңге) және табыс салығы бойынша берешек 132.533 мың теңге (2023 жыл: 7.123 мың теңге) болды.

32 Байланысты тараптармен мәмілелер

Байланысты тараптарға Топтың негізгі басқарушы персоналы, елеулі қатысу үлесі Топтың негізгі басқарушы персоналына тікелей немесе жанама тиесілі ұйымдар, «Самұрық-Қазына» тобының компаниялары (бақыланатын ұйымдар), Үкімет (мемлекеттік бақылаудағы басқа ұйымдар), бірлескен кәсіпорындар, Топ қатысушысы болып табылатын кәсіпорындар, «Самұрық-Қазына» қоры мен Үкімет қатысушылары болып табылатын бірлескен кәсіпорындар және «Самұрық-Қазына» мен Үкімет қатысушылары болып табылатын қауымдастырылған кәсіпорындар жатады.

Байланысты тараптармен жасалатын мәмілелердің ережелері мен шарттары

Байланысты тараптармен мәмілелер үшінші тараптарға қолжетімді тарифтердің негізінде көрсетілетін газды тасымалдау қызметтерін қоспағанда, нарықтық мөлшерлемелер бойынша міндетті түрде жүзеге асырылмаған тараптардың арасында келісілген талаптарда жүзеге асырылды. Жыл соңына өтелмеген қалдықтар қамтамасыз етілмеген, пайызсыз болып табылады, және есеп айырысулар, төменде сипатталған жағдайларды қоспағанда, ақшалай жасалады.

2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанында аяқталған жылдар үшін байланысты тараптармен жасалған негізгі мәмілелер былайша көрсетілген:

<i>Мың теңге</i>	Ескерт.	2024 ж.	2023 ж.
Тауарлар мен қызметтерді өткізу			
Топ қатысушы болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		22.849.241	34.940.046
«Самұрық-Қазына» мен Үкіметтің бақылауындағы кәсіпорындар		97.984.493	77.150.221
«Самұрық-Қазына» және Үкімет қатысушылар болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		6.141.421	889.839
«Самұрық-Қазына» және Үкімет қатысушылар болып табылатын қауымдастырылған кәсіпорындар		178.968	149.112
Мемлекеттің елеулі ықпалындағы кәсіпорындар		26.016.231	19.952.624
		153.170.354	133.081.842
Басқару ақысы			
«Самұрық-Қазына» мен Үкіметтің бақылауындағы кәсіпорындар	27	47.568.050	493.854
		47.568.050	493.854
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісімен есептелген пайыздық кіріс			
«Самұрық-Қазына» мен Үкіметтің бақылауындағы кәсіпорындар		3.661.211	9.250.472
		3.661.211	9.250.472

32 Байланысты тараптармен мәмілелер (жалғасы)

Мың теңге	Ескерт.	2024 ж.	2023 ж.
Тауарлар мен қызметтерді сатып алу			
Топ қатысушы болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		267.799.328	272.776.566
«Самұрық-Қазына» мен Үкіметтің бақылауындағы кәсіпорындар		24.691.572	17.940.655
«Самұрық-Қазына» және Үкімет қатысушылар болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		315.508.261	337.567.475
«Самұрық-Қазына» және Үкімет қатысушылар болып табылатын қауымдастырылған кәсіпорындар		567.614	755.351
Үкіметтің елеулі ықпалындағы кәсіпорындар		45	-
		608.566.820	629.040.047
Қаржылық шығыстар			
«Самұрық-Қазына» мен Үкіметтің бақылауындағы кәсіпорындар		3.308.545	15.055.629
«Самұрық-Қазына» және Үкімет қатысушылар болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		11.775.188	15.023.457
		15.083.364	30.079.086
Дивидендтер			
Топ қатысушы болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		541.462.793	10.954.351
		541.462.793	10.954.351

2024 және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы байланысты тараптармен операциялардың сальдосы төменде көрсетілген:

Мың теңгемен	Ескерт.	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
Сауда және басқа да дебиторлық берешек	15		
Топ қатысушы болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		32.136.411	39.020.421
«Самұрық-Қазына» мен Үкіметтің бақылауындағы кәсіпорындар		32.159.055	28.580.042
«Самұрық-Қазына» және Үкімет қатысушылар болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		729.125	42.466
«Самұрық-Қазына» және Үкімет қатысушылар болып табылатын қауымдастырылған кәсіпорындар		14.698	16.261
Үкіметтің елеулі ықпалындағы кәсіпорындар		4.986.761	4.380.592
		70.026.050	72.039.782
Байланысты тараптарға берілген қарыздар			
Үкіметтің бақылауындағы кәсіпорындар		-	39.977.505
		-	39.977.505

32 Байланысты тараптармен мәмілелер (жалғасы)

Мың теңгемен	Ескерт.	2024 ж.	2023 ж.
Берілген аванстар			
Топ қатысушы болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		–	81.970
«Самұрық-Қазына» мен Үкіметтің жалпы бақылауындағы кәсіпорындар		21.742	5.026
«Самұрық-Қазына» және Үкімет қатысушылар болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		917.213	–
«Самұрық-Қазына» және Үкімет қатысушылар болып табылатын қауымдастырылған кәсіпорындар		1.331.681	1.836.768
		2.270.636	1.923.764
Басқа да қаржы активтері	10		
Мемлекеттің бақылауындағы кәсіпорындар		60.111.779	99.608.689
		60.111.779	99.608.689
Ақша қаражаты мен оның баламалары			
«Самұрық-Қазына» мен Үкіметтің бақылауындағы кәсіпорындар		58.269.434	471.191
		58.269.434	471.191
Сауда және басқа да кредиторлық берешек	23		
Топ қатысушы болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		53.218.934	81.042.593
«Самұрық-Қазына» мен Үкіметтің жалпы бақылауындағы кәсіпорындар		3.791.781	8.811.847
«Самұрық-Қазына» және Үкімет қатысушылар болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		294.626.812	165.694.130
«Самұрық-Қазына» және Үкімет қатысушылар болып табылатын қауымдастырылған кәсіпорындар		724.975	778.934
		352.362.502	256.327.504
Алынған қарыздар			
«Самұрық-Қазына» мен Үкіметтің бақылауындағы кәсіпорындар		14.188.205	28.853.977
		14.188.205	28.853.977
Жалдау бойынша міндеттемелер	21		
«Самұрық-Қазына» және Үкімет қатысушылар болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		54.958.799	76.658.620
		54.958.799	76.658.620
Міндеттемелер кепілдіктері			
Үкіметтің бақылауындағы кәсіпорындар		–	1.418.106
		–	1.418.106

32 Байланысты тараптармен мәмілелер (жалғасы)

<i>Мың теңгемен</i>	<i>Ескерт.</i>	<i>2024 ж.</i>	<i>2023 ж.</i>
Басқа да қаржылық міндеттемелер			
«Самұрық-Қазына» мен Үкіметтің бақылауындағы кәсіпорындар		680.305	700.778
«Самұрық-Қазына» және Үкімет қатысушылар болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		7.196	690.531
«Самұрық-Қазына» және Үкімет қатысушылар болып табылатын қауымдастырылған кәсіпорындар		6.544	15.064
		694.045	1.406.373
Шарт бойынша міндеттемелер			
	22		
Топ қатысушы болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		3	359.975
«Самұрық-Қазына» мен Үкіметтің жалпы бақылауындағы кәсіпорындар		1.238	1.429
«Самұрық-Қазына» және Үкімет қатысушылар болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		3	3
«Самұрық-Қазына» және Үкімет қатысушылар болып табылатын қауымдастырылған кәсіпорындар		44	–
Үкіметтің елеулі ықпалындағы кәсіпорындар		20	–
		1.308	361.407
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар			
«Самұрық-Қазына» және Үкімет қатысушылар болып табылатын бірлескен кәсіпорындар		128.863.550	–
		128.863.550	–

2024 жыл ішінде Топ Жалғыз акционерге 22 809 827 мың теңге сомасында жай акциялар бойынша дивидендтер төледі (2023: 27 065 364 мың теңге).

Негізгі басқарушы персоналға төленетін сыйақы

Негізгі басқарушы персонал Қоғамның Басқарма мүшелері мен тәуелсіз директорларынан, барлығы 13 адамнан тұрады. 2024 және 2023 жылдары негізгі басқарушы персоналға сыйақының жалпы сомасы басқарма мүшелеріне 420.720 мың теңгені және 505.657 мың теңгені, сондай-ақ тәуелсіз директорларға тиісінше 74.350 мың теңге және 69.827 мың теңгені құрады. Ең алдымен жалақы мен басқа да төлемдерді қамтитын бұл сомалар жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте жалпы және өкімшілік шығыстарға қосылды.

33 Шарттық және шартты міндеттемелер

Операциялық орта

Қазақстан, нарықтық экономика талаптарына сәйкес экономикалық реформалар мен өзінің құқықтық, салық және нормативтік базасын дамытуды жалғастыруда. Келешектегі қазақстандық экономиканың тұрақтылығы осы реформалар мен өзгерістер шараларына, сондай-ақ үкімет қолға алатын экономикалық, қаржылық және монетарлық шаралардың тиімділігіне едәуір байланысты.

Бірлескен кәсіпорын алдында газды тасымалдау қызметтерін шартсыз сатып алу міндеттемелері

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың «АГҚ» алдында ҚҚС сомасынсыз 177.032.639 мың теңге (2023 жылғы 31 желтоқсан: 313.199.873 мың теңге) мөлшерінде газды тасымалдау қызметтерін сатып алу бойынша шартсыз міндеттемесі болды.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың «БШГ» алдында ҚҚС сомасынсыз 209.368.135 мың теңге (2023 жылғы 31 желтоқсан: 203.148.195 мың теңге) мөлшерінде газды тасымалдау қызметтерін сатып алу бойынша шартсыз міндеттемесі болды.

33 Шарттық және шартты міндеттемелер (жалғасы)**Күрделі шығындар мен инвестициялық бағдарламалар бойынша міндеттемелер**

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың ұзақ мерзімді активтерді сатып алуға және салуға байланысты ҚҚС-сыз 280.485.634 мың теңге (2023 ж. 31 желтоқсан: ҚҚС-сыз 43.694.763 мың теңге) сомасында күрделі шығыстар бойынша міндеттемелері бар. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сатуға арналған ретінде жіктелген шығару тобының негізгі құралдарды және құрылыс қызметтерін сатып алу бойынша шарттық міндеттемелері ҚҚС-сыз 178.244.036 мың теңгені құрайды.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың 2022-2027 жылдарға арналған бекітілген инвестициялық бағдарламалар бойынша 106.967.648 мың теңге сомасында міндеттемелері бар (2023 жылғы 31 желтоқсан: 71.698.216 мың теңге). 2024 жыл ішінде Топ жалпы сомасы 40.937.908 мың теңгені құрайтын инвестициялық бағдарламалар бойынша жұмыстарды атқарды, бұл негізінен Алматы-Байсерке-Талғар магистральдық газ құбырының екінші желісінің құрылысына және МАК-5, МАК-4 және Лупин МАК-4 магистральдық газ құбырлары бойынша көшенді жұмыстарға қатысты. (2023 жыл ішінде: жалпы сомасы 135.718.332 мың теңгеге «Бейнеу-Жаңаөзен» магистральдық газ құбырының екінші желісінің және қолданыстағы «Мақат-Солтүстік Кавказ» магистральдық газ құбырына резервтік газ құбырының құрылысына байланысты жұмыстар).

«АГҚ» және «БШГ» міндеттемелері

Компанияның 31 желтоқсанға «АГҚ» мен «БШГ» күрделі шығындары бойынша міндеттемелердегі үлесі былайша болды:

Мың теңгемен	2024 ж. 31 желтоқсан	2023 ж. 31 желтоқсан
«АГҚ»	17.895.703	6.353.464
«БШГ»	3.064.796	1.386.229

Салық салу

Қазақстан Республикасының салық заңнамасы мен нормативтік базасы тұрақты өзгерістерге ұшырағыш келеді және түрлі талқылауларға жол береді. Жергілікті, облыстық және ұлттық салық органдарының қайшы пікірлері, оның ішінде ХҚЕС-ке сай түсімдердің, шығыстардың және қаржылық есептіліктің басқа да баптарының есепке алынуына қатысты пікірлер кездесіп тұрады. Қазіргі кезде қолданып отырған, Қазақстанда қолданылып жүрген салық заңдарының негізінде мәлімделген және анықталған құқық бұзушылықтар үшін қарастырылған айыппұлдар мен өсімақылар жүйесі аса қатаң болып отыр. Салық тексерулері тексеру жылының алдындағы қызметтің 5 (бес) күнтізбелік жылын қамтуы мүмкін. Белгілі бір жағдайларда тексеруге бұдан да ерте кезеңдер ұшырауы мүмкін.

«БШГ» шартты салық міндеттемелері

Қазақстан Республикасы мен Қытай Халық Республикасы арасындағы 2007 жылғы 18 тамыздағы Қазақстан-Қытай газ құбырын салудағы және пайдаланудағы ынтымақтастық туралы үкіметаралық келісімнің («Келісім») талаптарына, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Салық комитетінің 2014 жылғы 30 желтоқсандағы түсіндірмелеріне сәйкес. «Бейнеу-Бозой-Шымкент» газ құбырын салу және пайдалану мақсатында Қазақстан Республикасының аумағында құрылған «БШГ» құрылыс аяқталғанға дейін Қазақстан Республикасының аумағына әкелінетін тауарларға қатысты қосылған құн салығын төлеуден босатылған. Сонымен бірге, «БШГ» «Бейнеу-Бозой-Шымкент» газ құбырын салуға алынған қарыздардың өтелу күніне дейін корпоративтік табыс салығы мен мүлік салығын төлеуден босатылады.

Басшылық 2024 және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша заңнаманың тиісті ережелерін дұрыс түсінді және жоғарыда аталған салық жеңілдіктерін белгіленген кезең ішінде сақтау ықтималдылығы жоғары болып табылады деп есептейді.

Сонымен бірге, «БШГ» жоғарыда аталған Келісімге өзгерістер енгізу жобасын іске асырады, оның іске асырылуы Қазақстан-Қытай газ құбырының Екінші учаскесін салу үшін тартылған бастапқы қарызды қайта қаржыландырумен байланысты жоғарыда аталған салықтардан ағымдағы босатуды растайды.

33 Шарттық және шартты міндеттемелер (жалғасы)

Егер «БШГ»-да қарыз шарттарының өзгеруіне байланысты жоғарыда аталған салық жеңілдіктері болмаса, 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша келесі салық міндеттемелері бірлескен кәсіпорындардың кірістеріндегі үлестің және бірлескен кәсіпорындарға инвестициялардың азаюына әкеп соқтырар еді:

- корпоративтік табыс салығы барлығы 62.225.846 мың теңге, оның ішінде декларациядағы салық сомасын 49.780.662 мың теңге мөлшерінде төмендеткені үшін айыппұлдар, оның ішінде:
  - 2019 жыл- 1.378.739 мың теңге, айыппұлдар – 1.102.991 мың теңге;
  - 2020 жыл- 12.709.629 мың теңге, айыппұлдар - 10.167.703 мың теңге;
  - 2021 жыл- 13.815.959 мың теңге, айыппұлдар - 11.052.767 мың теңге;
  - 2022 жыл- 10.933.909 мың теңге, айыппұлдар - 8.747.127 мың теңге;
  - 2023 жыл- 13.630.969 мың теңге, айыппұлдар - 10.904.776 мың теңге;
  - 2024 жыл- 9.756.642 мың теңге, айыппұлдар - 7.805.313 мың теңге;
- 13.476.217 мың теңге мөлшеріндегі мүлік салығы, оның ішінде декларациядағы салық сомасын 10.780.973 мың теңге мөлшерінде төмендеткені үшін айыппұлдар, оның ішінде:
  - 2019 жыл- 1.258.627 мың теңге, айыппұлдар - 1.006.901 мың теңге;
  - 2020 жыл- 2.428.808 мың теңге, айыппұлдар - 1.943.047 мың теңге;
  - 2021 жыл- 2.468.665 мың теңге, айыппұлдар - 1.974.932 мың теңге;
  - 2022 жыл- 2.461.140 мың теңге, айыппұлдар - 1.968.912 мың теңге;
  - 2023 жыл- 2.429.487 мың теңге, айыппұлдар - 1.943.590 мың теңге;
  - 2024 жыл- 2.429.491 мың теңге, айыппұлдар - 1.943.593 мың теңге;
- 6.314.778 мың теңге мөлшеріндегі кейінге қалдырылған салық міндеттемесі.

Егер «БШГ»-да қарыз шарттарының өзгеруіне байланысты жоғарыда аталған салық жеңілдіктері болмаса, 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша келесі салық міндеттемелері бірлескен кәсіпорындардың кірістеріндегі үлестің және бірлескен кәсіпорындарға инвестициялардың азаюына әкеп соқтырар еді:

- корпоративтік табыс салығы барлығы 52.469.204 мың теңге, оның ішінде декларациядағы салық сомасын 41.975.364 мың теңге мөлшерінде төмендеткені үшін айыппұлдар, оның ішінде:
  - 2019 жыл- 1.378.739 мың теңге, айыппұлдар – 1.102.991 мың теңге;
  - 2020 жыл- 12.709.629 мың теңге, айыппұлдар - 10.167.703 мың теңге;
  - 2021 жыл- 13.815.959 мың теңге, айыппұлдар - 11.052.767 мың теңге;
  - 2022 жыл- 10.933.909 мың теңге, айыппұлдар - 8.747.127 мың теңге;
  - 2023 жыл- 13.630.969 мың теңге, айыппұлдар - 10.904.776 мың теңге;
- 11.046.727 мың теңге мөлшеріндегі мүлік салығы, оның ішінде декларациядағы салық сомасын 8.837.382 мың теңге мөлшерінде төмендеткені үшін айыппұлдар, оның ішінде:
  - 2019 жыл- 1.258.627 мың теңге, айыппұлдар - 1.006.901 мың теңге;
  - 2020 жыл- 2.428.808 мың теңге, айыппұлдар - 1.943.047 мың теңге;
  - 2021 жыл- 2.468.665 мың теңге, айыппұлдар - 1.974.932 мың теңге;
  - 2022 жыл- 2.461.140 мың теңге, айыппұлдар - 1.968.912 мың теңге;
  - 2023 жыл- 2.429.487 мың теңге, айыппұлдар - 1.943.590 мың теңге;
- 7.693.293 мың теңге мөлшеріндегі кейінге қалдырылған салық міндеттемесі.

Трансферттік баға белгілеуді бақылау

Қазақстанда трансфертті баға белгілеу бойынша бақылау кең спектрге ие және байланысты мәмілелер тарапы болып табылатындығына қарамастан, халықаралық мәмілелермен тікелей немесе жанама байланысты көптеген операцияларда қолданылады. Трансферттік баға белгілеу туралы заң операцияларға қолданылатын барлық салықтар «қол ұшын беру» қағидаты бойынша айқындалған нарықтық бағалар негізінде есептелуін талап етеді.

33 Шарттық және шартты міндеттемелер (жалғасы)

Трансферттік баға белгілеуді бақылау (жалғасы)

Трансферттік баға белгілеу туралы Қазақстан заңымен байланысты белгісіздіктің салдарынан салық органдарының ұстанымы Топтың ұстанымынан ерекшеленуі мүмкін деген тәуекел бар, бұл 2024 және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша салықтардың, айыппұлдар мен өсімпұлдардың қосымша сомаларына әкеп соқтыруы мүмкін. Басшылық трансферттік баға белгілеу жөніндегі қолданылатын заңнамада оны түсіндіру сәйкестендірілген болып табылады және Топтың трансферттік баға белгілеу жөніндегі ұстанымы расталады деген ықтималдық бар деп санайды. Басшылықтың пікірінше, 2024 және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша есептеу тәуекелі жоқ.

Қоршаған ортаны қорғау мәселелері

Топ қоршаған ортаны қорғаудың әртүрлі заңдары мен ережелерін сақтауы керек. Басшылық топ қоршаған ортаны қорғау мәселелеріне қатысты заң талаптарын орындайды және топ қызметінің шоғырландырылған қаржылық нәтижелеріне және оның қаржылық жағдайына айтарлықтай теріс әсер етуі мүмкін ықтимал немесе ықтимал экологиялық міндеттемелер жоқ деп санайды.

Сот процестері мен шағымдары

"GPCI" қосалқы мердігерінің шағымы

2022 жылы «Qazaq Жер Құрылыс» ЖШС-мен (қазіргі «Kazakh Construction Group» ЖШС) (бұдан әрі – ҚСС) қосалқы мердігерлік шарт жасағаннан бастап 2023 жылғы 15 маусымға дейінгі кезеңде «НГСК KazStroyService» АҚ өз қаражаты есебінен құрылыс-монтаждау жұмыстарын жүргізді. 2023 жылғы 15 маусымдағы хатында ҚСС аталған келісімшартты бұзу және жұмысты тоқтату туралы хабарлады. Жоғарыда айтылғандарға байланысты 1.192.308 мың теңге сомасында жұмысты алдын ала төлеу қажеттілігі туындады. ЕРС шартының талаптары қосалқы мердігердің жұмысына тікелей төлем жасауды көздемейді. Топ басшылығы осы шағымдан туындайтын қосымша залалдардың ықтималдығы қалыпты деп есептейді, сондықтан 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шоғырландырылған қаржылық есептілікте ешқандай резерв танылған жоқ.

«БШГ» сот істері

«СтройТехМонтаж 2030» ЖШС

2021 жылғы 25 тамызда Алматы қ. Мамандандырылған ауданаралық экономикалық соты (бұдан әрі – МАЭС) ұйғарымымен «СтройТехМонтаж 2030» ЖШС-тің «СтройТехМонтаж 2030» ЖШС орындаған құрылыс жұмыстарының көлемі мен құнына байланысты бірқатар мәселелер бойынша «БШГ»-ға қарсы талап арызы бойынша азаматтық іс қозғалды. Топтың бұл шағым бойынша шартты міндеттемелерінің үлесі 6.419.889 мың теңге болды. 2021 жылғы 6 қыркүйекте «БШГ» «СтройТехМонтаж 2030» ЖШС-ке қарсы талап арыз берді. 2023 жылғы 4 қаңтарда «БШГ» неғұрлым егжей-тегжейлі есептеулер мен атқарылған жұмыстардың сипаттамасын бере отырып, тәуелсіз сараптама жүргізу туралы өтінішхат жариялады.

2023 жылдың қаңтарында ГБШҰ өтініші бойынша «СтройТехМонтаж 2030» ЖШС ісі бойынша кезекті отырыс өтті, оның барысында сот екінші кешенді сараптама тағайындау туралы шешім қабылдады. Сараптама Астана қаласындағы Сот сараптама институтына тапсырылды. 2023 жылдың соңында актілерді жарамды деп тану және «СтройТехМонтаж 2030» ЖШС-нің талап арызын қанағаттандырусыз қалдыру туралы шешім шығарылды. 2024 жылдың қаңтарында «СтройТехМонтаж 2030» ЖШС Алматы қалалық сотына апелляциялық шағым түсіріп, 2024 жылдың сәуірінде шағымды қанағаттандырудан бас тартты.

2024 жылдың 1 шілдесінде Мамандандырылған ауданаралық экономикалық соты «СтройТехМонтаж 2030» ЖШС-ны банкрот деп тану туралы шешім шығарды. Процестер аяқталды және барлық шағым беру мерзімі аяқталды. Қанағаттандырусыз қалдыру туралы шешім заңды күшіне енді. Топ басшылығы бұл шағымға қатысты шығын ықтималдығы төмен деп есептейді.

Қызылорда облысы бойынша экология департаментінің «БШГ» бойынша жоспардан тыс тексеруі

2021-2022 жылдар аралығында «БШГ» Топтан компрессорлық станцияларды сатып алды. 2022 жылдың ақпан айында Қызылорда облысының Экология департаменті (бұдан әрі – Департамент) Мемлекеттік күзет қызметінің хабарлауынсыз біржақты тәртіпте Қызылорда облысының аумағында орналасқан объектілерге берілген экологиялық рұқсаттардың күшін жойды. 2022 жылдың мамыр айында «БШГ» Табиғи ресурстар департаментіне экологиялық рұқсатты қайта ресімдеу үшін өтініш беріп, құжаттарды қабылдау туралы хабарлама алды. 2022 жылдың қазан айында Мемлекеттік күзет қызметіне бұрын берілген барлық экологиялық рұқсаттарды қалпына келтіру туралы сотқа дейінгі талап-арыздар жіберілді.

33 Шарттық және шартты міндеттемелер (жалғасы)

Рұқсаттарды қайта ресімдеуден бас тартуға байланысты «БШГ» 2022 жылдың 27 желтоқсанында алынған жаңа рұқсат беруге мәжбүр болды. 2023 жылғы 5 шілдеде рұқсатты қалпына келтіру және жаңадан беру бойынша қабылданған шараларға қарамастан, департамент жоспардан тыс тексеру нәтижелері бойынша Мемлекеттік күзет қызметінің бұзушылықтары көрсетілген тексеру нәтижелері туралы акт жасап, өкімшілік жаза қолдану туралы қаулы және өкімшілік құқық бұзушылық туралы хаттама шығарды.

2023 жылдың шілде айында Мемлекеттік күзет қызметі Экология департаментінің айыппұл салуға байланысты заңсыз және негізсіз әрекеттеріне апелляциялық шағым түсіріп, шағымды қанағаттандырудан бас тарту туралы хабарлама алған. 2023 жылдың қазан айында Мемлекеттік күзет қызметі Қызылорда облыстық сотына бірінші сатыдағы сот қаулысының күшін жою туралы жеке шағым жолдаған. 2023 жылдың қараша айында Қызылорда облыстық сотының апелляциялық алқасы Мемлекеттік күзет қызметінің жеке шағымын қанағаттандыру туралы сот актісін шығарып, бірінші сатыдағы сот ұйғарымының күшін жойып, істі жаңадан сот талқылауына жіберді. Кейінірек, 2023 жылдың желтоқсан айында 1-ші сатыдағы сотпен экологиялық рұқсаттардың күшін жою туралы шешімді жарамсыз деп тану туралы «БШГ» өкімшілік талап арызын алдын ала қайта қарау жүргізіліп, Қызылорда облысының мамандандырылған ауданаралық өкімшілік сотының судьясы «БШГ» талап арызын Астана қаласының мамандандырылған ауданаралық өкімшілік сотына беру туралы шешім қабылдады.

2024 жылдың 17 сәуірінде Қызылорда облысы бойынша МАӨС шешімі шықты, оған сәйкес Мемлекеттік күзет қызметінің өкімшілік талап арызы қанағаттандырудан бас тартылды. 2024 жылдың 6 маусымында Қызылорда облысы бойынша МАӨС шешіміне апелляциялық шағым берілді. 2024 жылғы 11 шілдеде Қызылорда облыстық сотының өкімшілік істер жөніндегі сот алқасы Қызылорда облысының МАӨС-тың 2024 жылғы 17 сәуірдегі шешімін өзгеріссіз, апелляциялық шағымды қанағаттандырмай қалдыру туралы қаулы шығарды.

2024 жылдың 28 маусымында БШГ «Қараөзек» компрессорлық стансасы нысанын тексеру қорытындысы бойынша 530 560 мың теңге көлемінде өкімшілік айыппұл салу туралы қаулы шығарды.

2024 жылғы 16 тамызда соттың қаулысына апелляциялық шағым берілді және 2024 жылғы 9 қыркүйекте Қызылорда облыстық сотының қылмыстық істер жөніндегі сот алқасының қаулысымен Қызылорда қаласының өкімшілік құқық бұзушылық жөніндегі мамандандырылған сотының 2024 жылғы 6 тамыздағы БШГ-ға қатысты қаулысы өзгеріссіз, қанағаттандырусыз талап қоюды қалдыру туралы шешім қабылданды. 2024 жылғы 17 қыркүйекте 530.600 мың теңге айыппұл төленді.

Экологиялық рұқсат алуда осыған ұқсас жағдайы бар басқа да объектілердің иесі БШГ болып табылады. БШГ экологиялық рұқсатының болмауына байланысты өлеуетті айыппұлдар бойынша мойындалған резервтің жалпы сомасындағы Топтың үлесі 1.461.825 мың теңгені құрады.

Сақтандыру мәселелері

Қазақстан Республикасындағы сақтандыру саласы даму халінде, басқа елдерде таралған сақтандырудың көптеген түрлері Қазақстан Республикасында қол жетімсіз болып отыр. Топтың өзінің өнеркәсіптік объектілері бойынша өтемі, тасымалдау тоқтап қалған жағдайда сақтандыруы немесе үшінші тұлға алдында Топтың немесе оның қызметіне жататын объектілерде болған апаттан мүлікке немесе қоршаған ортаға залал келтірілгені үшін жауапкершілікті сақтандыруы жоқ. Баламалы сақтандыру өтемін алмайынша, кейбір активтердің бұзылу залалдарының және жоғалту тәуекелі болады, бұл Топ қызметінің шоғырландырылған қаржылық нәтижелеріне және оның шоғырландырылған қаржылық жағдайына айтарлықтай теріс ықпал етуі мүмкін.

Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарт бойынша міндеттемелер

Жер қойнауын пайдалану келісімшартының талаптарына сәйкес «QazaqGaz БӨ»-нің Үкімет алдындағы міндеттемелері 10.528 мың АҚШ долларын (баламасы 1.574.257 мың теңге) құрады және геологиялық әрі геофизикалық деректерді сатып алу шығындарымен және Үкімет шеккен бұрғылау жұмыстарының шығыстарымен байланысты болды. Бұл ұзақ мерзімді міндеттеме Құмырлы-Қосқұдық, Анабай-Малдыбай, Барханная-Сұлтанқұдық, Үшарал-Солтүстік Үшарал және Кемпіртөбе кен орындарында газдың коммерциялық табылуы анықталғаннан кейін күшіне енуі тиіс болатын.

341.804 мың теңге сомасындағы тарихи шығындардың орнын толтыру төлемі өндіріс басталған күннен бастап 10 жыл ішінде тоқсан сайын жүргізілуі тиіс. QazaqGaz БӨ 2027 жылға дейін тарихи шығындарды төлеуге қатысты Айрақты газ кен орны бойынша міндеттемелерді мойындады. Міндеттеменің баланстық құны 8% номиналды салық салуға дейінгі мөлшерлеме бойынша күтілетін болашақ ақша ағындарын дисконттау арқылы анықталады.

Тарихи шығындарды өтеу бойынша 32.982 мың теңге сомасында төлем өндіріс басталған күннен бастап 10 жыл ішінде тоқсан сайын жүргізілуі тиіс. QazaqGaz БӨ 2033 жылға дейін тарихи шығындарды төлеуге қатысты Анабай газ кен орны бойынша міндеттемелерді мойындады. Міндеттеменің баланстық құны 9% номиналды салық салуға дейінгі мөлшерлеме бойынша күтілетін болашақ ақша ағындарын дисконттау арқылы анықталады.

33 Шарттық және шартты міндеттемелер (жалғасы)

Сондай-ақ QazaqGaz БӨ Барханная-Сұлтанқұдық учаскесі бойынша тарихи шығындарды өтеу міндетін мойындады. Тарихи шығындарды өтеу бойынша 94.538 мың теңге сомасында төлем жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттың қолданылу мерзімінен аспайтын, бірақ өндіру басталған күннен бастап 10 жылдан аспайтын мерзімде тоқсан сайын тең үлестермен жүргізілуге тиіс.

2023 жылдың 6 сәуірінде QazaqGaz БӨ үш жылдық дайындық кезеңімен Барханная кен орнының өндірістік алаңын қамтамасыз ету бойынша типтік келісімшартқа қол қойды. 2024 жылғы 5 маусымда өндіріс мерзімін 2048 жылғы 6 сәуірге дейін ұзартуға байланысты шартқа қосымша келісімге қол қойылды. Кен орнын 2025 жылға дейін пайдалануға беру жоспарлануда, қазір дайындық жұмыстары жүргізілуде.

2024 жылғы 1 қарашада Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігі мен QG арасында қол қойылған Жамбыл облысындағы Малдыбай учаскесінде көмірсутектерді барлауға және өндіруге арналған келісімшарт жасалды. Келісімшартқа қосымша келісім шеңберінде жер қойнауын пайдалану құқығы QazaqGaz БӨ-ге берілді. Шарттың қолданылу мерзімі он сегіз (18) жыл барлау кезеңінен және жиырма бес (25) жыл өндіру кезеңінен тұратын жиынтық кезең болып табылады және 2024 жылғы 1 қарашадан 2067 жылғы 1 қарашаға дейін жарамды. 2025-2027 жылдардағы барлау кезеңінде Келісімшарт бойынша қаржылық міндеттемелер 4.541.760 мың теңгені құрайды деп күтілуде, оның негізгі бөлігі сейсмикалық барлау және бұрғылау жұмыстарына келеді.

2024 жылғы 1 қарашада Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігі, QG және «KOR Oil Company» АҚ арасында қол қойылған Ақтөбе облысындағы Шалқар учаскесінде көмірсутектерді барлау және өндіру бойынша кешенді жобаларға Келісімшарт жасалды. Келісімшартқа қосымша келісім шеңберінде жер қойнауын пайдалану құқығы QazaqGaz БӨ-ге берілді. Шарттың қолданылу мерзімі он сегіз (18) жыл барлау кезеңінен және жиырма бес (25) жыл өндіру кезеңінен тұратын жиынтық кезең болып табылады және 2024 жылғы 1 қарашадан 2067 жылғы 1 қарашаға дейін жарамды. 2025-2026 жылдардағы барлау кезеңінде Келісімшарт бойынша қаржылық міндеттемелер 961.085 мың теңгені құрайды, оның негізгі бөлігі тереңдігі 2200 м бір дербес ұңғыманы бұрғылауға арналған. 2024 жылғы 30 шілдеде QG және KOP арасында бірлескен қызмет және қаржыландыру туралы келісімге қол қойылды. Осы келісім бойынша «ҚОР мұнай компаниясы» АҚ Шалқар учаскесінде барлау жұмыстарын жүргізу кезеңіне толық қаржыландыруды (сaggy Financing) қамтамасыз етеді. KOP тарапынан жер қойнауын пайдалану құқығы еншілес ұйым – «Бозой Оперейтинг» ЖШС-не берілді.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 2025-2059 жылдарға арналған ең төменгі жұмыс бағдарламасына сәйкес Топтың жалпы сомасы 329.368.694 мың теңгені құрайтын Жер қойнауын пайдалануға келісім-шарттар бойынша міндеттемелері бар (2023 жылғы 31 желтоқсанда: 309.172.931 мың теңге).

2024 және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «QazaqGaz БӨ» минималды жұмыс бағдарламасын аяқтады.

Өтемелі түрде жасыл желек отырғызу міндеттемелері

2016 жылдан 2023 жылға дейінгі кезеңде Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2022 жылғы 23 қыркүйектегі № 730 және 2023 жылғы 2 қарашадағы № 963 «Орман қоры жерлерінің жекелеген учаскелерін басқа санаттағы жерлерге ауыстыру туралы» қаулыларына (бұдан өрі - «Өндірістік алқаптар санатынан»). Айрақты және Анабай кен орындары (барлығы 10.736 гектар). Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 8 шілдедегі Орман кодексіне сәйкес Топ ауыстырылған учаскенің екі еселенген көлеміне орман дақылдарын өтемелі түрде отырғызуды және оларды отырғызғаннан кейінгі алғашқы үш жыл ішінде орман дақылдарын күтіп-баптауды жүзеге асыруға міндеттенеді.

Геологиялық барлау жұмыстарын жүргізіп, нақты қажеттілікті бағалағаннан кейін өндірістік қызметке 183 га жер қажет екені анықталды, нәтижесінде Топ Айрақты (4.365,8 га) және Анабай (6.187,2 га) кен орындарының пайдаланылмай жатқан жерлерін мемлекеттік орман қорына кері қайтару туралы бастама көтерді.

Қаржылық есептілікті шығару кезінде Қазақстан Республикасының Үкіметі Айрақты және Анабай кен орындарының пайдаланылмай жатқан жерлеріне орман иелену құқығын бекіту және қаулыға тиісті өзгерістер енгізу туралы қаулы әзірлеуде, одан кейін өтемдік отырғызу көлемін түзету мәселесі қаралатын болады.

Басшылық барлық сатып алынған жерлерге отырғызу бойынша өтемдік міндеттемелердің туындау ықтималдығын төмен деп бағалайды. Топ 2025-2028 жылдары өтемдік отырғызу бойынша қаржылық міндеттемелер Айрақты және Анабай кен орындарындағы жер телімдерін кері ауыстыруды ескере отырып, жалпы алаңы 366 га үшін 341.461 мың теңгені құрайды деп күтеді.

34 Қаржы құралдары, қаржы тәуекелдерін басқарудың мақсаты мен саясаты**Қаржы тәуекелдерін басқару мақсаттары мен саясаты**

Топтың негізгі қаржылық міндеттемелеріне пайыздық қарыздар, шығарылған борыштық бағалы қағаздар, сауда және басқа да кредиторлық берешек кіреді. Бұл қаржылық міндеттемелердің негізгі мақсаты Топ операцияларын қаржыландыру болып табылады. Топтың оның операциялық қызметінің барысында тікелей туындайтын байланысты тараптарға берілген қарыздары, сауда және басқа да дебиторлық берешегі, пайдалануы шектелген ақша қаражаты, ақша қаражаты мен оның баламалары және банк салымдары бар.

Топ нарықтық тәуекелге, кредиттік тәуекелге және өтімділік тәуекеліне ұшырауға бейім.

Топ басшылығы мұндай тәуекелдерді басқару процесін бақылайды. Тәуекелдерді басқару департаменті Топ басшылығына қаржы тәуекелдеріне және Топтың қаржы тәуекелдерін басқарудың тиісті тұжырымдамасына қатысты кеңес береді. Тәуекелдерді басқару департаменті Топ басшылығына қаржы тәуекелдеріне байланысты Топ қызметі тиісті саясатқа және рәсімдерге сай жүзеге асырылатындығына көз жеткізуге көмектеседі.

Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекел — қаржы құралы бойынша келешек ақша ағындарының әділ құны нарықтық бағалардың өзгеруі салдарынан құбылып тұрғанының тәуекелі. Нарықтық бағаларға тәуекелдің екі типі жатады: пайыздық мөлшерлеменің өзгеру тәуекелі және валюталық тәуекел. Нарықтық тәуекелге ұшырағыш қаржы құралдарына қарыздар мен депозиттер кіреді.

Топтың пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруімен байланысты тәуекелдерді талдау және азайту бойынша ресми келісімдері жоқ, өйткені басшылық тәуекелді төмен деп бағалайды.

Келесі бөлімде сезімталдылық талдауы 2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанындағы позицияларға жатады.

Сезімталдық талдауы таза берешек сомасы, сондай-ақ шетел валютасындағы қаржы құралдарының үлесі тұрақты өлшемдер болып табылады деген жорамалдың негізінде дайындалды.

Пайыздық тәуекел

Пайыздық мөлшерлеменің өзгеру тәуекелі — қаржы құралы бойынша келешек ақша ағындарының әділ құны нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруі салдарынан құбылып тұрғанының тәуекелі. Нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелі, ең алдымен, құбылмалы пайыздық мөлшерлемесі бар Топтың қарыздарына жатады.

Төмендегі кестеде Топтың салық салынғанға дейінгі (шығынның)/пайданың (кредиттерге және құбылмалы мөлшерлемесі бар қарыздарға әсер ету есебінен) пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруіне (АҚШ доллары және ТБИ) сезімталдылығы көрсетілген, әрі олардың болу мүмкіндігін басқа да өзгермелілердің өзгермеуі кезінде негізді түрде болжауға болады.

Мың теңгемен	Ұлғайту/(азайту)	Салық салынғанға дейін пайдаға әсері
2024 ж.		
ТБИ	1%	(29.590)
ТБИ	-1%	29.590
USD SOFR*	3,82%	(5.390.099)
USD SOFR	-3,82%	5.390.099
2023 ж.		
ТБИ	1%	(63.755)
ТБИ	-1%	63.755

* 2024 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша АҚШ долларының SOFR базистік тармақтарындағы өзгерістердің салық салуға дейінгі пайдаға әсері сатуға арналған ретінде жіктелген шығару тобының әсерін қамтиды.

34 Қаржы құралдары, қаржы тәуекелдерін басқарудың мақсаты мен саясаты (жалғасы)

Пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруіне сезімталдықты талдау шеңберінде базалық тармақтардағы өзгерістер туралы жорамалдар осы сәтке байқалатын нарықтық жағдайға негізделеді.

Валюталық тәуекел

Валюталық тәуекел – қаржы құралы бойынша келешек ақша ағындарының өділ құны шетел валюталары бағамдарының өзгеруі салдарынан құбылып тұрғанының тәуекелі. АҚШ долларында көрсетілген қарыздардың едәуір сомалары мен кредиторлық берешектің нәтижесінде Топтың қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есебіне АҚШ долларының теңгеге қатысты айырбастау бағамдарындағы өзгерістер айтарлықтай ықпалын тигізе алады. Қаржы-шаруашылық қызмет сондай-ақ шетел валютасындағы мәмілелер бойынша тәуекелге ұшырағыш. Мұндай тәуекел АҚШ долларындағы кірістер бойынша туындайды.

Келесі кестеде Топ кірісінің табыс салығына дейінгі АҚШ долларының айырбастау бағамындағы ықтимал өзгерістерге (ақша активтері мен міндеттемелерінің өділ құнындағы өзгерістердің салдарынан), барлық басқа өлшемдер тұрақты шама ретінде қабылданған жағдай талабымен сезімталдығы көрсетілген. Топтың меншікті капиталына әсер жоқ.

Мың теңгемен	Базистік тармақтардың ұлғаюы/(азаяуы)	Салық салынғанға дейін пайдаға әсері
2024 ж.		
АҚШ доллары	9%	(51.521.869)
	-7%	41.625.265
2023 ж.		
АҚШ доллары	14%	(28.416.209)
	-14%	28.416.209

* 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша базистік тармақтардың ұлғаюының салық төлеуге дейінгі пайдаға әсері Топтың және сатуға арналған ретінде жіктелген шығу тобының әсерін көрсетеді.

Кредиттік тәуекел

Кредиттік тәуекел – қаржы құралы бойынша бір жақ міндеттемені орындай алмай, басқа тарапты қаржылық шығын көтеруге мәжбүр ететін тәуекел. Топ өзінің операциялық қызметінің және инвестициялық қызметтің кейбір түрлерінің нәтижесінде кредиттік тәуекелге ұшырағыш келеді. Кредиттік тәуекелге ұшырау дебиторлық берешек, банктік депозиттер, ақша қаражаттары мен олардың баламалары, берілген кредиттер және басқа да қаржылық активтерден туындайды.

Операциялардың ағымдағы деңгейінде басшылық Топқа танылған, кредиттік қабілеті бар үшінші тұлғалармен сауда жасауға мүмкіндік беру үшін тиісті кредиттік бақылау мен өнеркәсіптік тұтынушыларды бақылау процедураларын орнатты деп есептейді. Топтың кредиттік саясаты бар, онда әрбір жаңа клиенттің несие қабілеттілігі Топтың стандартты төлем және жеткізу шарттары ұсынылмас бұрын жеке талданады. Топтың тиісті кредиттік тарихы бар және белгіленген кредиттік лимиттерден аспайтын контрагенттермен мәмілелердің жасалуын қамтамасыз ету үшін тұрақты мониторингті қамтамасыз ететін саясат бар. Топ сондай-ақ экономикалық, саяси немесе басқа жағдайлардағы өзгерістердің контрагенттердің шарттық міндеттемелерді орындау қабілетіне әсеріне қатысты талдаулар жүргізеді.

Күтілетін кредит шығындары

9 ХҚЕС бойынша қаржылық активтердің барлық санаттары бойынша шығындарды бағалау пайымдауды қолдануды талап етеді, атап айтқанда құнсызданудан болған залалдарды анықтау және кредиттік тәуекелдің айтарлықтай өсуін бағалау кезінде болашақ ақша ағындарының сомасы мен мерзімін және құнын бағалау қажет. Бұл бағалаулар бірқатар факторларға байланысты, олардың өзгеруі құнсыздану бойынша резервтердің әртүрлі сомаларына әкелуі мүмкін. Топтың КККШ есептеулері кіріс айнымалылар мен олардың өзара тәуелділіктерін таңдауға қатысты бірқатар негізгі болжамдарды қамтитын күрделі модельдердің нәтижесі болып табылады.

Бастапқы танудан бері кредиттік тәуекелдің (SICR) айтарлықтай өскенін немесе болмағанын бағалау жеке және портфельдік негізде жүзеге асырылады. Топтың тәуекелдерді басқару департаменті кредиттік тәуекелдің елеулі ұлғаюының орын алған-болмайтынын анықтау үшін қолданылатын критерийлерге оның сәйкестігіне көз жеткізу үшін мерзімді түрде мониторинг жүргізеді және қарастырады.

34 Қаржы құралдары, қаржы тәуекелдерін басқарудың мақсаты мен саясаты (жалғасы)

Күтілетін несие шығындарын бағалау үшін QG компаниялар тобы кредиттік тәуекелдің құрамдастарын бағалау үшін келесі үлгілерді пайдаланады:

- дефолт ықтималдығын бағалау үлгілері (PD TTC және PD PiT);
- Дефолт кезінде шығын деңгейін бағалау үлгілері (LGD);
- Дефолт кезінде талап сомасын бағалау үлгілері (EAD).

Кредиттік тәуекелдің құрамдас бөліктерін бағалау үлгілері болжамды болашақ экономикалық жағдайлар бойынша болжамды деректерді пайдалануды ескере отырып өзірленеді. Бұл деректерге инфляция деңгейі, ЖІӨ динамикасы, жұмыссыздық деңгейі және экономикалық белсенділікке әсер ететін басқа да негізгі көрсеткіштер сияқты өртүрлі макроэкономикалық көрсеткіштер кіреді. Макроэкономикалық факторлардың тізімі:

- Жұмыссыздық деңгейі;
- Ұлттық валютаның (теңге) АҚШ долларына (USD) айырбас бағамы;
- Өткен тоқсанмен салыстырғанда тұтыну бағаларының индексінің (ТБИ) пайыздық өзгерісі;
- Өткен жылдың осы тоқсанымен салыстырғанда тұтыну бағаларының индексінің (ТБИ) пайыздық өзгерісі;
- Brent мұнайының орташа бағасы (Average of Europe Brent Spot Price FOB), барреліне АҚШ долларымен көрсетілген;
- Белгілі бір кезеңдегі елдегі экономикалық белсенділіктің нақты өсуін немесе төмендеуін көрсететін өндірістік әдіспен есептелетін жалпы ішкі өнімнің (ЖІӨ) физикалық көлемінің индексі;
- Белгілі бір кезеңдегі елдегі экономикалық белсенділіктің нақты өсуін немесе төмендеуін көрсететін түпкілікті пайдалану әдісімен есептелетін жалпы ішкі өнімнің (ЖІӨ) физикалық көлемінің индексі;

Дебиторлық берешек үшін 9 ХҚЕС қарастырылған күтілетін кредиттік шығындарды (ECL) өлшеудің оңайлатылған тәсілі қолданылады, бұл дебиторлық берешектің орташа мерзімі шамамен 30 күнді құрайтынына байланысты, бұл мұндай активтердің қысқа мерзімді сипатына сәйкес келеді. 9 ХҚЕС-қа сәйкес қысқа мерзімді дебиторлық берешек үшін кредиттік тәуекелдің елеулі ұлғаюын бағалауды қажет етпей, активтің қызмет ету мерзімі ішінде КШШ есептеуді қамтитын жеңілдетілген тәсілге рұқсат етіледі.

Дебиторлық берешектің бір бөлігі ККШ есептеудің ұжымдық тәсілі негізінде емес, жеке бағалау үшін таңдалуы мүмкін. Жеке бағалау үшін борышкерлерді таңдау келесі критерийлер негізінде жүзеге асырылады:

- меншікті капиталдың 0,2%-дан асуы (Қазақстан Республикасы банктерінің тәжірибесінен);
- Дебиторлық берешек сомасы белгіленген құннан асып кетсе;
- Жалпы дебиторлық берешек бойынша жоғарғы 1% пайыздық құрамға енгізілген борышкерлер;
- Төлем кестесінің немесе несие тәртібінің ерекшеліктері – төлем шарттары немесе кредиттік тәртібі стандарттан айтарлықтай ерекшеленетін борышкерлер;
- Борышкерлер мамандардың кәсіби бағалауы негізінде таңдалады (сараптама қорытындысы).

ККШ жеке негізде бағаланатын дебиторлық берешек үшін басқа қаржы құралдарының құнсыздану кезеңдерін жіктеу үшін пайдаланылатын бірдей критерийлер қолданылады.

Белгілі бір жағдайларда, егер ішкі немесе сыртқы ақпарат Топ иелігіндегі кредиттік жақсартуларды есепке алмағанда, қалған шарттық төлемдердің толық сомасын Топтың алуы екіталай екенін көрсететін болса, Топ қаржылық актив дефолтқа ұшырады деген қорытындыға келуі мүмкін. Келісімшарт бойынша ақша ағындары өтеледі деген негізді күту болмаса, қаржылық актив есептен шығарылады.

34 Қаржы құралдары, қаржы тәуекелдерін басқарудың мақсаты мен саясаты (жалғасы)

Дефолт ықтималдығын бағалау үшін Топ дефолтты тәуекел келесі критерийлердің біріне немесе бірнешеуіне сәйкес келетін жағдай ретінде анықтайды:

- эмитенттің немесе қарыз алушының елеулі қаржылық қиындықтары;
- қарыз алушының шартта көзделген төлемдерді кешіктіруі 90 күннен асады;
- халықаралық рейтингтік агенттіктер қарыз алушыны әдепкі рейтинг класына қосады;
- қарыз алушының банкроттық немесе басқа қаржылық қайта құру мүмкіндігі.

Кейбір жағдайларда қаржылық активтің кредиттік құнсыздануының себебі бірнеше оқиғалардың жиынтық әсері болуы мүмкін бір оқиғаны анықтау мүмкін емес.

Ақпаратты ашу мақсатында Топ дефолт анықтамасын құнсызданған активтер анықтамасымен сәйкестендірді. Дефолттың жоғарыдағы анықтамасы Топтың қаржылық активтерінің барлық түрлеріне қатысты.

Амортизацияланған құн бойынша өлшенетін қаржы активтері үшін ең жоғары кредиттік тәуекел 10, 12, 13 және 15-ескертпелерде ашылған баланстық құнмен шектеледі. Берілген қаржылық кепілдікке және сатуға арналған опциондық міндеттемеге қатысты кредиттік тәуекелдің ең жоғары тәуекелі кепілдік берілген қарыз шартының номиналды құнына және міндеттеменің номиналды құнына тең болады, егер опцион тиісінше осы бөлімде қарастырылған болса, өтімділік қарастырылған.

Банктік депозиттер және ақша қаражаттары мен олардың баламалары

Топ қазақстандық банктерде депозиттер орналастырады. Топ басшылығы төтенше кредиттік тәуекелдерді жою мақсатында осы банктердің кредиттік рейтингтерін кезеңді түрде қарап отырады. Банктік депозиттер мен ақша қаражаттары мен олардың баламаларының кредиттік тәуекелі шектеулі, өйткені келісім-шарт бойынша серіктестер инвестициялық деңгейдегі кредиттік рейтингі бар банктер болып табылады. Осы себепті құнсызданудың әсері елеулі емес.

Келесі кестеде Standard & Poor's, Fitch Ratings, Moody's және Томас Мюррейдің кредиттік рейтингтерін пайдалана отырып, 2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ақша қаражаттары мен олардың баламалары мен банктік депозиттердің кредиттік сапасының талдауы берілген.

Мын тәуелмен	Орналасқан жері	2024 ж.	2023 ж.	2024 ж.	2023 ж.
Sibbank N.A. Лондон	Англия	Moody's Aa3/ тұрақты	Moody's Aa3/ тұрақты	272,418,330	271,388
«Сбербанк» АҚ ЕБ	Қазақстан	Fitch Ratings BBB-/ тұрақты	—	80,822,220	—
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ	Қазақстан	Standard & Poor's BBB-/ тұрақты	Standard & Poor's BB+/ тұрақты	77,712,458	60,165,133
«Қазпошта» АҚ	Қазақстан	—	—	58,285,184	40
«First Heartland Jysan Bank» АҚ	Қазақстан	Moody's Ba3/ позитивті	Moody's Ba2/ позитивті	51,276,313	2,246,211
«ForteBank» АҚ	Қазақстан	Fitch Ratings BB-/ тұрақты	Standard & Poor's BB-/ тұрақты	24,903,035	891,114
«Банк ЦентрКредит» АҚ	Қазақстан	Standard & Poor's BB-/ тұрақты	Standard & Poor's BB-/ тұрақты	14,543,799	644,089
«Алтын Банк» АҚ	Қазақстан	Moody's Baa3/ тұрақты	Moody's Baa3/ позитивті	9,506,223	822,992
"Банк Фридом Финанс Казахстан" АҚ	Қазақстан	Standard & Poor's B+/ тұрақты	—	7,929,432	—
«Societe Generale» жеке банктік қызмет көрсету	Нидерландта	Standard & Poor's A/ тұрақты	Standard & Poor's A/ тұрақты	2,436,017	2,027,582
Еуразиялық банк	Қазақстан	Moody's Ba2/ тұрақты	—	54,967	—
Қытай банкі	Қытай	Standard & Poor's A+/ тұрақты	—	10,526	—
Банк ВТБ Қазақстан	Қазақстан	Standard & Poor's қайтарылып алынды	Standard & Poor's қайтарылып алынды	9,896	42
Ситибанк Қазақстан АҚ	Қазақстан	Moody's Aa3/ тұрақты	Moody's Aa3/ тұрақты	6,170	12,486
Еуропалық қайта құру және даму банкі	Қазақстан	Standard & Poor's BBB-/негативті	—	4,740	—
Райффайзен банк	Ресей	—	—	3,923	—
«Бағалы Қағаздардың Орталық Депозитарийі» АҚ	Қазақстан	Thomas Murray A+/ тұрақты /A	Thomas Murray A+/ тұрақты /A	1,021	617
«Қытай Банкі» ЕБ	Қазақстан	Fitch Ratings BBB+/ тұрақты	Fitch Ratings BBB+/ тұрақты	528	588
«Московский кредитный банк» АҚ	Ресей	Moody's қайтарылып алынды	Moody's қайтарылып алынды	184	187
«Қазақстанның Даму Банкі» АҚ	Қазақстан	Moody's Baa1/ тұрақты	Moody's Baa2/ позитивті	77	470,534
«Газпромбанк» АҚ	Ресей	Moody's Рейтинг қайтарылып алынды	Moody's Рейтинг қайтарылып алынды	61	73
				599,925,104	67,553,076

34 Қаржы құралдары, қаржы тәуекелдерін басқарудың мақсаты мен саясаты (жалғасы)

Сауда және басқа дебиторлық берешек

Төменде провизия матрицасына негізделген оңайлатылған әдісті пайдаланатын Топтың сауда және басқа дебиторлық берешегі бойынша кредиттік тәуекел туралы ақпарат берілген:

Мың теңгемен	Барлығы	Мерзімі өтпеген	Мерзімі өткен күндер				
			<30 күн	30-60 күн	60-90 күн	90-120 күн	>120 күн
2024 жылғы 31 желтоқсан							
КҚШ мөлшерлемесі	3,32%	0,24%	1,59%	0,84%	0,71%	18,05%	64,43%
Өдепкі бойынша жалпы күтілетін баланстық құн	245.264.740	196.557.512	20.658.522	8.310.492	6.914.709	2.246.230	10.577.275
КҚШ	(8.132.519)	(464.585)	(328.960)	(70.016)	(49.051)	(405.487)	(6.814.420)
Таза баланстық құн	237.132.221	196.092.927	20.329.562	8.240.476	6.865.658	1.840.743	3.762.855
2023 жылғы 31 желтоқсан							
КҚШ мөлшерлемесі	2,70%	0,003%	0,21%	1,72%	2,58%	19,73%	53,33%
Өдепкі бойынша жалпы күтілетін баланстық құн	295.437.765	265.462.932	8.772.667	3.104.925	2.384.593	1.633.723	14.078.925
КҚШ	(7.973.112)	(9.194)	(18.610)	(53.503)	(61.423)	(322.372)	(7.508.010)
Таза баланстық құн	287.464.653	265.453.738	8.754.057	3.051.422	2.323.170	1.311.351	6.570.915

Топ кредиттік тәуекелдің шоғырлануына ұшырайды. Кредиттік тәуекелдердің шоғырлануы негізінен негізгі клиенттерге, атап айтқанда халықаралық клиенттерге қатысты. 2024 жылы клиенттермен жасалған шарттардан түскен кірістің шамамен 53% және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың сауда дебиторлық берешегінің және басқа шоттарының 31% PetroChina International Co. Ltd (2023: клиенттермен жасалған шарттар бойынша кірістің 57% және Топтың дебиторлық және басқа қарыздарының 51%).

Берілген кредиттер және басқа қаржылық активтер

Топтың басқа қаржылық активтері бойынша туындайтын кредиттік тәуекелге қатысты, оның ішінде басқа қаржы активтері, байланысты тарапқа берілген қарыздар және қаржылық кепілдіктер туралы келісімдер бойынша міндеттемелер, Топтың кредиттік тәуекелге ұшырауы контрагенттің дефолттың нәтижесінде туындайды. Берілген кредиттерге қатысты Топ қарыз алушылардың активтерін қамтамасыз ету түріндегі кредиттік қамтамасыз етуді ұсынуды талап ете отырып, кредиттік тәуекелді азайтады.

Төмендегі кестеде Fitch Ratings кредиттік рейтингтерін пайдалана отырып, 2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша маңызды қаржы активтерінің кредит сапасының талдауы берілген.

						1-кезең (ҚНЗ 12 айға)	
Мың теңгемен	Орналасқан жері	2024 ж.		2023 ж.		2024 ж.	2023 ж.
«Самұрық-Қазына» АҚ	Қазақстан	Fitch Ratings	BBB/ тұрақты	Fitch Ratings	BBB/ тұрақты	60.095.000	64.783.007
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің	Қазақстан						
еурооблигациялары		Fitch Ratings	BBB/ тұрақты	Fitch Ratings	BBB/ тұрақты	5.075.012	–
Қазақстан Республикасының	Қазақстан						
Ұлттық Банкі		Fitch Ratings	BBB/ тұрақты	Fitch Ratings	BBB/ тұрақты	–	34.825.682
«GPC Investments» ЖШС	Қазақстан			–	–	–	41.257.412
Қаржылық жалдау бойынша	Қазақстан						
қарыз				–	–	3.128.257	3.282.962
Басқа	Қазақстан			–	–	–	352.722
						68.298.269	144.501.785
Минус: күтілетін кредиттік шығындарға арналған резерв						–	(1.279.907)
						68.298.269	143.221.878

Топ болжамды кредиттік шығындар мен берілген кредиттер мен кепілдіктер бойынша нақты залалдар арасындағы айырмашылықтарды азайту үшін үлгілер мен модельдік мәліметтерді жүйелі түрде қарастырады және растайды. Топ контрагенттердің оң кредиттік рейтингіне және кредиттік нашарлау факторларының болмауына байланысты оның елеусіздігіне байланысты қаржы активтері бойынша күтілетін кредиттік шығындарға резервті мойындамады.

34 Қаржы құралдары, қаржы тәуекелдерін басқарудың мақсаты мен саясаты (жалғасы)**Өтімділік тәуекелі**

Өтімділік тәуекелі – Топтың қаржы құралдарына байланысты міндеттемелерді өтеуге арналған қаражатты алу кезінде қиындықтардың пайда болу тәуекелі. Өтімділік тәуекелі оның әділ құнына тең немесе жуық құны бойынша қаржы активін шұғыл өткізу мүмкіндігінің болмауы нәтижесінде пайда болуы мүмкін.

Топ өтімді қаражаттар қажеттілігін үнемі қадағалап отырады және басшылық кез келген орын алатын міндеттемелерді орындау үшін жеткілікті болатын көлемде қаражатпен қамтамасыз етеді.

Төмендегі кестеде есеп беру күніндегі міндеттемелердің өтеу мерзіміне дейін қалған шарттық талаптар бойынша бөлінуі көрсетілген. Өтеу кестесінде ашылған сомалар алынған қарыздар мен қаржылық кепілдіктер бойынша жалпы міндеттемелерді қоса алғанда, келісімшарт бойынша дисконтталмаған ақша ағындарын білдіреді. Бұл дисконтталмаған ақша ағындары қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте қамтылған сомадан ерекшеленеді, себебі қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте көрсетілген сома дисконтталған ақша ағыны негізінде есептеледі. Төлеуге жататын сома бөлігіненбеген жағдайларда кестедегі сома есепті күнгі шарттар негізінде анықталады. Валюталық төлемдер есепті кезеңнің соңындағы спот айырбастау бағамы бойынша қайта есептеледі.

Мың теңгемен	Талап өтілгенге дейін	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 1 жылға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	>5 жыл	Жиыны
2024 ж. 31 желтоқсанға						
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	–	14.490.081	28.853.803	517.639.608	104.164.651	665.148.143
Банктік кредиттер	217.957	4.491.771	13.131.934	132.709.139	56.745.118	207.295.919
Сауда және басқа да кредиторлық берешек	11.745.328	484.101.164	–	–	–	495.846.492
Жалдау бойынша міндеттемелер	–	1.000.290	32.342.715	33.212.991	–	66.555.996
Пут-опцион бойынша міндеттеме	40.510.279	–	–	–	–	40.510.279
Басқа да қаржылық міндеттемелер	–	1.811.293	37.479	910.517	3.385.056	6.144.345
	52.473.564	505.894.599	74.365.931	684.472.255	164.294.825	1.481.501.174

* 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша банктік кредиттер Топқа және сатуға арналған ретінде жіктелген шығару тобына берілген банктік қарыздарды көрсетеді.

Мың теңгемен	Талап өтілгенге дейін	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 1 жылға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	>5 жыл	Жиыны
2023 ж. 31 желтоқсанға						
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	–	7.210.793	7.210.793	368.579.577	–	383.001.163
Банктік кредиттер	–	5.347.156	17.088.908	34.673.901	830.545	57.940.510
Алынған қарыздар	–	–	8.463.337	–	–	8.463.337
Сауда және басқа да кредиторлық берешек	12.577.823	341.134.101	–	–	–	353.711.924
Жалдау бойынша міндеттемелер	–	1.004.250	32.472.750	66.554.005	–	100.031.005
Пут-опцион бойынша міндеттеме	40.510.279	–	–	–	–	40.510.279
Қаржылық кепілдік міндеттемелері	14.995.075	–	–	–	–	14.995.075
Басқа да қаржылық міндеттемелер	673.261	2.482.709	17.090	1.310.826	2.500.653	6.984.539
	68.756.438	357.179.009	65.252.878	471.118.309	3.331.198	965.637.832

Қаржылық кепілдік міндеттемелері бастапқы келісім-шарттардың сомасын білдіреді. 2023 және 2022 жылдары қаржылық кепілдіктер пайдаланылған жоқ.

34 Қаржы құралдары, қаржы тәуекелдерін басқарудың мақсаты мен саясаты (жалғасы)

Капиталды басқару

Капиталды басқаруға байланысты Топтың негізгі мақсаты тұрақты несиелік төлеу қабілетін қамтамасыз ету және Топ қызметін жүргізу үшін капиталдың барабар деңгейі мен акционерлердің пайдасын барынша көбейту. Берешек пен капиталдың балансын оңтайландыру арқылы мүдделі тараптар үшін кірістерді барынша ұлғайта отырып үздіксіз қызмет қағидатын қолдау үшін Топ өз капиталын басқарады. 2022 жылмен салыстырғанда Топтың жалпы стратегиясы өзгеріссіз қалды.

Топ капиталының құрылымы 17, 18 және 19-ескертпелерде ашылған шығарылған борыштық бағалы қағаздарды, банктік қарыздарды және алынған қарыздарды қамтитын қарыздан және 16-ескертпеде ашылған жарғылық капиталды, қосымша төленген капиталды және бөлінбеген пайданы қамтитын меншікті капиталдан тұрады.

Топ басшылығы әр жарты жыл сайын капитал құрылымын талдайды. Бұл талдаудың бір бөлігі ретінде басшылық капиталдың құнын және капиталдың әр класымен байланысты тәуекелдерді қарастырады. Топтың 1,5 аспайтын капиталға қарыз қаражаты үлесінің мақсатты коэффициенті бар.

2024 және 2023 жылдар ішінде Топ несиелік және қарыздарға қатысты шарттарды қоса алғанда, капиталға қатысты барлық сыртқы және ішкі талаптарды орындады.

Баланстық құнмен салыстырғанда әділ құн

2024 және 2023 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың қаржы құралдарының баланстық құны төменде берілген қаржы құралдарын қоспағанда, олардың әділ құнына негіздемелі түрде жақындау болып табылады:

Мың теңгемен	Баланстық құн	Әділ құны	2024 ж. 31 желтоқсан		
			Бағалау деңгейі бойынша әділ құны		
			Белсенді нарықтардағы баға белгілеулері (1-деңгей)	Айтарлықтай бақыланатын бастапқы деректер (2-деңгей)	Айтарлықтай бақыланбайтын бастапқы деректер (3-деңгей)
Қаржылық міндеттемелер					
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	(508.699.619)	(507.369.900)	(374.198.202)	(133.171.698)	-
Банктік кредиттер	(154.819.507)	(153.616.838)	-	(153.616.838)	-

* 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша банктік кредиттер Топқа және сатуға арналған ретінде жіктелген шығару тобына берілген банктік қарыздарды көрсетеді.

Мың теңгемен	Баланстық құн	Әділ құны	2023 ж. 31 желтоқсан		
			Бағалау деңгейі бойынша әділ құны		
			Белсенді нарықтардағы баға белгілеулері (1-деңгей)	Айтарлықтай бақыланатын бастапқы деректер (2-деңгей)	Айтарлықтай бақыланбайтын бастапқы деректер (3-деңгей)
Қаржы активтері					
Байланысты тарапқа берілген пайызсыз қарыздар	39.977.505	41.430.357	-	-	41.430.357
Қаржылық міндеттемелер					
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	(329.233.734)	(316.059.928)	(311.644.432)	(4.415.496)	-
Банктік кредиттер	(47.912.862)	(44.914.068)	-	(44.914.068)	-
Алынған қарыздар	(7.968.020)	(7.947.317)	-	(7.947.317)	-

34 Қаржы құралдары, қаржы тәуекелдерін басқарудың мақсаты мен саясаты (жалғасы)

Бағасы белгіленетін облигациялардың әділ құны есепті күнгі бағалардың белгіленуі негізінде айқындалады.

Ұзақ мерзімді қарыздардың әділ құны өтеуге дейін қалған ұқсас талаптармен, кредиттік тәуекелмен және мерзімдермен берешек үшін ағымдағы мөлшерлемелерді пайдалана отырып дисконтталған ақша ағындары әдістерінің көмегімен айқындалады.

2023 және 2024 жылдардың ішінде 1, 2 және 3-деңгейлер арасындағы аударымдар болған жоқ.

Бағалаулар мен жорамалдар

Топ басшылығы ақша қаражаты мен банк салымдарының, сауда дебиторлық берешектің, сауда және басқа да кредиторлық берешектің, алынған қысқа мерзімді қарыздардың және барлық басқа қаржы құралдарының әділ құны, ең алдымен, бұл құралдарды өтеудің қысқа мерзімдеріне орай, шамамен олардың баланстық құнына тең екендігін айқындады.

Қаржылық қызметпен негізделген міндеттемелердегі өзгерістер

Мәтін төрмен	2024 ж. 1 қаңтар	Түсімдер	Өтеу	Пайыздарды төлеу	Бағамдық айырма бойынша кірістер немесе шығыстар	Пайыздарды есептеу	Басқа қолмақол ақшасыз операциялар	2024 ж. 31 желтоқсан
Қаржылық міндеттемелер								
Банктік кредиттер	47,912,862	116,472,264	(30,057,527)	(8,286,383)	12,116,479	8,148,983	(128,695,302)	17,611,376
Алынған қарыздар	7,968,020	-	(8,222,333)	(372)	(179,426)	283	433,828	-
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	329,233,734	142,621,853	-	(14,741,107)	50,154,750	15,243,596	(13,813,207)	508,699,619
Жалдау бойынша міндеттемелер	76,686,697	-	(21,703,583)	(11,775,188)	-	11,777,361	2	54,985,289
Қаржылық қызметпен негізделген міндеттемелер жиыны	461,801,313	259,094,117	(59,983,443)	(34,803,050)	62,091,803	35,170,223	(142,074,679)	581,296,284

Мәтін төрмен	2023 ж. 1 қаңтар	Түсімдер	Өтеу	Пайыздарды төлеу	Бағамдық айырма бойынша кірістер немесе шығыстар	Пайыздарды есептеу	Басқа қолмақол ақшасыз операциялар	2023 ж. 31 желтоқсан
Қаржылық міндеттемелер								
Банктік кредиттер	158,659,102	-	(92,009,799)	(16,085,821)	(18,113,398)	11,291,141	4,171,637	47,912,862
Алынған қарыздар	15,847,112	-	(8,504,752)	(1,701)	(226,479)	1,608	852,232	7,968,020
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	334,698,287	-	-	(14,888,971)	(5,368,899)	14,577,129	216,188	329,233,734
Жалдау бойынша міндеттемелер	96,905,141	-	(18,788,145)	(14,988,904)	-	14,995,715	(1,437,110)	76,686,697
Қаржылық қызметпен негізделген міндеттемелер жиыны	606,109,642	-	(119,302,696)	(45,965,397)	(23,708,776)	40,865,593	3,802,947	461,801,313

«Басқа қолма-қол ақшасыз операциялар» бағанында негізінен тоқтатылған қызметке аударымдар, жаңа шарттар, дисконт амортизациясы, жалдау бойынша өзгертулер және қарыздар бойынша шығындар көрсетіледі. Топ төленген пайыздарды операциялық қызметтен түсетін ақша ағындары ретінде жіктейді.

35 Сегменттік есептілік

Топ өзінің операциялық сегменттерін операциялар табиғатының негізінде айқындайды. Операциялық сегменттердің тиімділігін басшылық тұрақты негізде бағалап отырады. Жедел шешімдер қабылдауға жауапты басшылықтың функцияларын Топ Басқармасы жүзеге асырады.

Топтың келесі есепті сегменттері айқындалды:

- газбен сауда жасау - газды Қазақстан Республикасында және одан тыс жерлерде сату;
- газды тасымалдау және сақтау - газды тасымалдау және сатып алынған газды жер асты газ қоймаларында сақтау.

Қалған операциялық сегменттер (газды барлау және өндіру, көлік қызметтерін көрсету) олардың елеусіздігіне орай басқа операциялық сегмент ретінде агрегацияланды және көрсетілді.

Сегмент тиімділігі шоғырландырылған қаржылық есептіліктегідей негізде өлшенетін таза пайда ретінде кірістердің негізінде бағаланады. Сегментаралық транзакциялар сегменттер арасында келісілген талаптарда жасалды, өрі олар, байланысты және үшінші тараптарға қолжетімді болатын белгілі бір реттелетін қызметтерді қоспағанда, нарықтық мөлшерлемелерге міндетті түрде сәйкес келмеуі де мүмкін.

Негізінен Топтың барлық операциялары мен активтері Қазақстан Республикасында орналасқан.

Төмендегі кестеде түсім мен таза пайда туралы ақпарат, сондай-ақ Топтың 2024 жылғы операциялық сегменттері бойынша активтері мен міндеттемелері туралы ақпарат көрсетілген:

Мың теңгемен	Газбен сауда жасау	Газды тасымалдау және сақтау	Басқа да сегменттер	Элиминация	Жиыны
Сыртқы сатып алушыларға сатудан түсім	1.158.908.798	97.445.869	3.045.488	–	1.259.400.155
Басқа сегменттерге сатудан түсім	13.315.890	165.305.675	32.936.333	(211.557.898)	–
Түсім жиыны	1.172.224.688	262.751.544	35.981.821	(211.557.898)	1.259.400.155
Жалпы пайда	(123.690.863)	95.443.891	4.010.051	(6.020.657)	(30.257.578)
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісімен есептелген пайыздық кіріс	47.851.093	2.580.231	3.913.700	(11.249.515)	43.095.509
Қаржылық кіріс	1.471.659	1.294.293	6.547	(2.765.302)	7.197
Қаржылық шығындар	(19.127.932)	(28.313.260)	(203.614)	7.016.277	(40.628.529)
Тозу және амортизация	(11.331.731)	(35.989.880)	(5.161.052)	–	(52.482.663)
Негізгі қорлардың құнсыздануы	–	(2.997.888)	–	–	(2.997.888)
Бірлескен кәсіпорындардың пайдасындағы үлесі	–	370.705.540	438.736	–	371.144.276
Табыс салығы бойынша шығыстар	10.097.708	(12.068.575)	(1.419.022)	420.604	(2.969.285)
Жалғастырылған қызметтен түскен жылдағы таза пайда	444.409.015	414.923.757	662.756	(560.530.419)	299.465.109
Басқа да сегментті ақпарат					
Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар	–	1.069.828.002	1.469.491	–	1.071.297.493
Күрделі шығыстар	24.116.836	205.148.973	5.129.419	(7.703.211)	226.692.017
Күтілетін кредиттік шығын резерві	(7.747.330)	(279.944)	(112.766)	7.521	(8.132.519)
Ескірген қорлар мен берілген аванстар бойынша резервтер	(215.573)	(2.095.240)	(275.487)	–	(2.586.300)
Сегмент активтері	2.399.927.902	2.570.619.890	107.958.292	(995.015.935)	4.083.490.149
Сатуға арналған ретінде жіктелген шығару топтарының активтері	729.027	–	239.239.127	(103.689)	239.864.465
Сегмент активтерінің жиыны	2.400.656.929	2.570.619.890	347.197.419	(995.119.624)	4.323.354.614
Сегменттік міндеттемелер	977.111.622	444.322.361	16.591.187	(117.300.035)	1.320.725.135
Сатуға арналған ретінде жіктелген шығару топтарының міндеттемелері	–	–	174.907.915	(2.191.100)	172.716.815
Сегмент міндеттемелерінің жиыны	977.111.622	444.322.361	191.499.102	(119.491.135)	1.493.441.950

«QazaqGaz» ҰК» АҚ
Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

35 Сегменттік есептілік (жалғасы)

Төменде түсім мен таза пайда туралы ақпарат, сондай-ақ Топтың 2023 жылғы операциялық сегменттері бойынша активтері мен міндеттемелері туралы ақпарат көрсетілген:

Мын теңгемен	Газбен сауда жасау	Газды тасымалдау және сақтау	Басқа да сегменттер	Элиминация	Жиыны
Сыртқы сатып алушыларға сатудан түсім	1.013.108.462	51.434.803	16.665.674	-	1.081.208.939
Басқа сегменттерге сатудан түсім	12.207.098	160.397.508	25.259.223	(197.863.829)	-
Түсім жиыны	1.025.315.560	211.832.311	41.924.897	(197.863.829)	1.081.208.939
Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісімен есептелген пайыздық кіріс	42.191.361	2.072.847	7.663.570	(14.276.545)	37.651.233
Қаржылық кіріс	935.843	1.290.760	304.464	(2.222.330)	308.737
Қаржылық шығындар	(39.058.003)	(30.804.937)	(467.640)	9.747.405	(60.583.175)
Тозу және амортизация	(11.131.902)	(26.473.564)	(3.512.050)	-	(41.117.516)
Бірлескен кәсіпорындардың пайдасындағы үлесі	-	321.559.303	373.363	-	321.932.666
Табыс салығы бойынша шығыстар	22.199.052	(3.857.635)	(3.747.370)	-	14.594.047
Бір жылғы таза пайда	20.336.963	329.717.682	10.292.089	(34.493.051)	325.853.683
Басқа да сегментті ақпарат					
Бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар	-	1.239.849.211	1.404.118	-	1.241.253.329
Күрделі шығыстар	15.560.948	167.843.889	8.180.871	(9.382.544)	182.203.164
Күтілетін кредиттік шығын резерві	(8.996.927)	(802.558)	(38.347)	577.238	(9.260.594)
Ескірген қорлар мен берілген аванстар бойынша резервтер	(178.985)	(2.005.790)	(275.487)	-	(2.460.262)
Сегмент активтері	1.742.230.249	2.561.114.365	124.104.275	(884.439.276)	3.543.009.613
Сегмент міндеттемелері	794.309.316	339.816.641	18.324.236	(112.328.865)	1.040.121.328

Элиминирлеу топшілік айналымдарды алып тастауды білдіреді.

2024 жылы Top PetroChina Тобына 663.747.855 мың теңге көлемінде газ сатудан түскен түсімнің 53% алды (2023 жылы: 57%, 621.278.128 мың теңге сомасында). Бұл кіріс Газ сауда сегментінің кірісіне кіреді.

36 Есеп беру күннен кейінгі оқиғалар

2025 жылдың 20 қаңтарында Топ (ИОА) «Талдықорған – Үшарал» магистральдық газ құбырының құрылысы» жобасын іске асыру мақсатында «Қазақстан қор биржасы» АҚ алаңындағы бірінші облигациялық бағдарлама аясында 9,37% купондық мөлшерлемесімен және 2034 жылғы 20 қаңтарда өтеу мерзімімен 12.156.717 мың теңге сомасына облигациялардың жетінші шығарылымын орналастырды.

2025 жылғы 23 қаңтарда Топ (ИОА) «Орталық Азия – Орталық» газ құбырын жөндеу жобасын іске асыру мақсатында «Қазақстан қор биржасы» АҚ-та екінші облигациялық бағдарлама аясында 32.000.000 мың теңге сомасына төртінші шығарылымды орналастырды. Купондық мөлшерлеме аукцион нәтижелері бойынша анықталады.

2025 жылдың 11 ақпанында QG 1.500.000.000 долларға дейінгі сомаға купондық облигацияларды сатып алу-сату шартын жасау туралы шешім қабылдады.

2025 жылғы 20 ақпанда 2025 жылғы 14 ақпандағы газды сатып алу-сату шартына сәйкес Топ «Тенішевстрой» ЖШС-не 135.299.790 мың теңге төледі.

2025 жылдың 27 ақпанында 60.000.000 мың теңге сомаға «Самұрық-Қазына» қоры облигацияларының айналым мерзімі 2025 жылдың 7 наурызына дейін ұзартылды.